

བྱུང་ལ་རབས་དེར་ཐེར་དཀར་པོ།

དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ།

ཨིར་བྱིས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ཨོ་ཨོ་ཚུ་ཨ་ཕྱིག་ཁང་།

༄༅། རོད་ཆེན་པོའི་སྲིད་ཕྱགས་དང་འབྲེལ་བའི་
སྐལ་བཟང་དེར་ཟེར་དཀར་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ།
༡༩༠༩ ---- ༡༩༥༡

ལེན་བྱེས་རིག་མཁོན་དེ་ལྟ་སྟེ་ལྷོ་མོ་ལྟོང་།

SJRB-0177

ལེན་བྱེས་རིག་མཁོན་གྱིས་ལྷོ་མོ་ལྟོང་།

ལེན་བྱེས་རིག་མཁོན་ཆེན་མོ་ལོ་ཚོམ་སྟེག་ཁང་གིས་འཕུལ་དེ་བུ་བཞོས།

ལེན་བྱེས་རིག་མཁོན་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྟེལ་བྱས།

༢༠༡༥ ལོ་ལྷོ་ལྟོང་དང་ལོ་ཚོམ་སྟེག་བྱས།

༢༠༢༢ ལྷོ་ལྟོང་པར་བསྐྱར་སྟེག་བྱས།

ལེན་བྱེས་རིག་མཁོན་དྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

པར་སྐྱུན་གྱི་བདག་དབང་ལེན་བྱེས་རིག་མཁོན་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

དོ་སྐྱོད་མདོར་བསྟུན། ..... b

ལྷ་སྐྱིག་པའི་གསལ་བཤད། c

པོད་ཆེན་པོའི་སྲིད་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་རབས་དེའི་ཐེར་དཀར་པོ། ..... ཉ

པར་བྲང་སློབ་ཆིག་ ..... ལྟ

དེ་ལྟར་ཕྱོད་པར་བསྐྱེད་པ།

ལོ་རྒྱུ་བ་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ནི། མདོ་སྐྱོད་ལེགས་ལོང་ཞོ་འཕོང་དུ་ཡབ་ཨ་མ་ལགས་རྒྱལ་
 བོད་མཉམ་སྲུ་སྲུ་འཁྲུངས། ཡབ་གསེབ་ལས་བའི་རྗེས་སུ་གཡའ་ལ་མ་བཟུ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་ཚོས་ལྷན་གསུམ་
 ལུས། དེར་སྲུ་ལྷན་གསུམ་དང་སྐྱོན་དག་སོགས་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཙོ་ལྷན་ལྷི་ཚེ་བཟུ་ཤིས་ཚོས་
 ལྷིངས་སུ་ལྷན་གསུམ་ཏེ། བསྐྱེད་སྐྱེད་སྲུ་ལ་བརྒྱུད་སྲུ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་། དགུང་ལོ་བཙོ་
 དགུང་སྐྱེད་སྲུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ལ་བཞེས་ཏེ་མཚན་ལ་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གསོལ། ལྷ་བྱང་བཟུ་ཤིས་
 འབྲིལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཚང་མ་དང་པར་ཕྱིན་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉིད་ལྷིངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་
 འབྲས་སྦྱངས་སྐོ་མང་གྲ་ཚང་དུ་ལྷན་གསུམ། དོ་སློབ་དགེ་བཤེས་ཤིས་རབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བསྐྱེད་ལྷན་གཞུང་
 བཀའ་བོད་ལྷ་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་པའི་གསུམ་ལ་ཕྱོགས་སུ་ལྷན་གསུམ་ལོ་སྲུ་མ་ལུ་ལྷན་གསུམ་བཞེད་ར་ཏུ་
 ལས་གདུག་ལྷན་ལྷན་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས། ལྷ་ར་ལྷ་སི་སོགས་ལས་ལེགས་སྦྱང་གྱི་སྐྱོད་ལ་སྦྱངས། སིང་ག་
 ལའི་སི་སྐྱི་ཏའི་སློབ་གྲ་ཚེན་སོ་ཞིག་ཏུ་ལོ་གཅིག་ལྷན་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད་པས་མཁས་པའི་ཡང་ཅེར་སོན།
 བཞེད་ར་ཏུ་ལ་དང་མཉམ་དུ་བོད་ལ་ཕེབས་ནས་ས་སྐྱ་སོགས་དགོན་གནས་རྗེད་བ་རྣམས་སུ་རྒྱ་དཔེ་རི་
 ཅམ་བཞུགས་པ་གཞིགས་ཞིབ་ཐོག་དཔེ་ཐོད་ཀར་ཆག་ཞིབ་ཆགས་བཀོད་དེ་སྦྱང་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས།

དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་བར་ཁྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཀ་ཤོད་བ་གཉིས་ཀས་གདུག་འདེན་ལྷན་ལ་ལྷ་བོད་
 དུ་ཕྱིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཞེ་བའི་བར་བཙོན་དུ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཞེ་དུག་པར་བཙོན་ཁང་ནས་བཏང་རྗེས་
 སློབ་མ་སྐོར་ཞིག་ལ་སློབ་ཁྱིང་མཛད་ནས་དུས་འདལ་བར་མཛད། ༡༥༥༡ ལོའི་ཉོར་ལྷ་བརྒྱུད་པའི་ཚེས་༡༩
 དགོང་ཉོར་དུས་ཚོད་བཞི་པ་ཅམ་ལ་ལྷ་ས་དགའ་དུ་ཤར་དུ་སྐྱེ་གསེབ་སོ། །

ད་ལྟ་ཁོང་གི་གསུང་ཚོས་ལག་སོན་བྱུང་བ་ཚོས་ཚན་ཉིད་བཞི་བཞུགས་ལ། བསྐྱེད་ཚོས་ལ་ཚོས་
 ཚན་དགུ་བཞུགས།

བྱ་སྒྲིག་པ་འི་གསལ་བཤད།

རང་རེ་ཁ་བ་གངས་ཚན་གྱི་སྡེངས་སྟེ། སྡོན་སྡོན་ཚོས་རྒྱལ་ལོ་བཏ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་
བཀའ་རྒྱུ་ལས། གསུང་རབ་གྱི་སྐྱེགས་བམ་རེ་པོ་འཛིན་གཏོས་དང་མཉམ་བ་ཡོད་ན་ཡང་། དུས་གྱི་
འབེལ་འགྲིབ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་མང་པོ་ཞིག་ཙམ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
དུས་ལ་བབ་པའི་འོས་འགན་ཡིན།

དེ་ཡང་། གསུང་རབ་སྐྱེགས་བམ་དེ་དག་ནི། རྒྱ་ལོ་རྒྱུ་རྒྱ་ལོ་རྒྱུ་རྒྱ་ལོ་རྒྱུ་རྒྱ་ལོ་རྒྱུ་རྒྱ་ལོ་རྒྱུ་རྒྱ་ལོ་རྒྱུ་རྒྱ་ལོ་རྒྱུ་
འགྲོ་སོང་བཏང་ཞིང་། ལྟོ་སྐྱ་གོལ་རྒྱལ་གྱིས་མི་ཆེ་ཐོས་བསམ་ལ་བསྐྱལ་བའི་མཁས་པ་རིམ་བྱོན་
གྱིས་དབྱེད་ཞིབ་མཛད་ཅིང་། དབྱེད་འབྲས་ལག་ལེན་ལ་བཀའ་བའི་ཉམས་སྲོལ་དང་གྲུབ་དོན་གྱི་
ཐེན་ཐོ་སྟོན་བྱ་ཡིན་པས་ན། མི་ལོ་སྤོང་ལྷག་དུ་མའི་ལོ་རྒྱུ་ས་ལྷན་པའི་མི་རིགས་འདིའི་ཤེས་རིག་གི་
ཉིང་བརྩུབ་ཡིན་པ་དང་། གསུང་རབ་སྐྱེགས་བམ་དེ་དག་གི་བསྟན་དོན་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་དེར་གི་
དུས་རབས་འདི་དང་མ་འོངས་པར་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ཆེ་ཞིང་། མིའི་རིགས་སྤྱིའི་ཤེས་རབ་དང་ཀུན་སྲོད་
ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ལུགས་པའི་འོད་སྟངས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

དེ་བས་ན་ ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱེབས་མཁོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཡང་ཡང་བཀའ་གནང་བའི་
དགོངས་དོན་བཞིན། ལྷ་ཆང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་དྲ་ཆིགས་དང་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་
གསར་འཛུགས་བྱས་ཏེ། བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ཚོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པའི་
བཀའ་རྩོམ་སྐྱེགས་བམ་དང་། བརྒྱུ་མཚོས་གསར་རྒྱུ་གང་མང་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་འབྲེམས་སྐྱེལ་གྱི་
ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི་འདི་གཉེན་བ་ཡིན།

དུས་རབས་འདིར་ཆོན་རྩལ་ཤིན་ཏུ་དར་བ་དང་བསྐྱེད་ནས། ལྷོག་བདེ་བ་དང་། སྡོད་བདེ་

བ། གཞུང་ཚིག་འཚོལ་སླ་བ། འབྲེང་བདེ་བ་སོགས་སྟབས་བདེའི་དབང་གིས་སློབ་པ་སོ་ཚལས་
འབྲུལ་དེབ་ལ་དགའ་མོས་རྗེ་ཆེར་འཕྲོ་བཞིན་པར་བརྟེན། དུས་རབས་ཀྱི་འགྲུང་བའི་ཁ་སྤོགས་ཀྱི་
དགོས་མཁོ་དང་བསྟན་པའི་ལྷ་སྒྲིག་གི་ལས་གཞི་འདི་ནི། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་རྩལ་གྱི་འཇུག་
རང་རེའི་ཤེས་རིག་འདི་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཞི་བདེའི་དབུ་ལོན་འདྲེན་པའི་ལས་ཀ་རྒྱབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་
ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ཚོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུང་རབ་ལྷ་སྒྲིག་གྲེང་སྐབས་མ་གྱི་ཚད་ལྡན་ཞིག་གཞི་རྩར་བཟུང་ནས་ལྷ་སྒྲིག་གྲེང་
རྒྱུ་འབད་བཅོམ་གྲེང་ཡོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྡོན་གྱི་སྡོལ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་བར་ཤིང་རྟོགས་པ་ཚུ་
པ་སོ་རང་ཉིད་དཔ། ཡང་ན་གཞན་གྱིས་ལྷ་སྒྲིག་དག་ཚད་ལྡན་བཏང་སྟེ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཤིང་པར་
ཚལས་སྤྱིའི་ཆ་ནས་དག་པོར་བཅི་ཚོག་བ་ཡིན། དེ་བས་ན་འདི་ག་ཚུ་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་མ་དཔེ་
ཚད་ལྡན་འཚོལ་སླབ་ཀྱིས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ལའང་གང་བྱུང་དུ་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་བཞག་གྱ།
རྒྱ་ཅ་དོན་དུ་བཟུང་ནས་མ་གྱི་རི་མ་རི་བཞིན་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་རྒྱུར་བར་འབད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མ་
གྱི་ཚད་ལྡན་ལག་སོན་མ་བྱུང་ནའང་གང་སྟབས་ཀྱིས་དག་པོ་ཡོང་བར་བཅོམ་བཞིན་ཡོད། གལ་ཏེ་མ་
གྱི་རང་ལ་ཞོར་བ་མངོན་གསལ་བྱུང་བ་དང་། དོགས་གནས་སུ་གྱུར་བ། ཡི་གེ་ཚད་ལྡན་བྱུང་བ་
སོགས་ལ་གཤམ་དུ་གསལ་བཤད་ཀྱི་མཚན་བཏོད་ཡོད།

ཚོ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་སྒྲིག་སྤྱོད་བྱས་པའི་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཆད་ལྷག་ཞོར་བ་སོགས་བྱུང་བ་
མཐོང་ན་འབྲུལ་མར་ལེགས་བཅོས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ།

ང་ཚོའི་ཡིག་འབྲེལ་ཏུ་གྲུང་ serajeyrigzodchenmo@gmail.com འདིའི་བརྒྱུང་
ནས་འབྲེལ་བ་གནང་བའི་རེ་བསྐྱུལ་ལུ་རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྲོགས་པར་གཞིར་བསྐྱར་
ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ལུ་ས་ཏེ་སྤྱི་ལཱ་ཀ་རྗེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྱེས་རིག་མཚོད་ཆེན་མོའི་ཚོ་སྒྲིག་ཁང་ནས།
ཕྱི་ལོ། ༢༠༢༡ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༩ ལ།

༡༡། །འོད་ཆེན་པོའི་སྲིད་ཕྱགས་དང་འབྲེལ་བའི་
རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེང་དཀར་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ན་མ་སྒྲིལོ་གྲུ་རྒྱ་ལ།

འབྲེན་བ་འགྲོ་བའི་ལེགས་བྱས་འོ་མའི་མཚོར། །

དབྱེས་པའི་རྩ་རྒྱལ་འབྲེལ་བའི་ཞལ་སྐོན་ས། །

རྒྱ་བའི་མདངས་ལྡན་ཐགས་བཟང་བཞི་བརྩའི་ཚེམས། །

འཇུ་མ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཁྲིད་ལ་སྤྱང་གྱུར་ཅིག །

རིགས་ཀྱི་ལུ་ཉིག་ཆེ་བའི་འོད་ལྡན་འོད་གསལ་ལྟ་ཡི་གཏུང་བརྒྱུད་འཛིན། །སྡེ་
བཞིའི་ལྡན་ཆགས་སྲིད་ཀྱི་གངས་རི་གངས་ཅན་དབྱུས་ན་མཐོ་བར་བྱས། །བཀའ་
ཡིས་བསྐྱངས་པའི་འབངས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་བདེ་ལྡན་ཞིང་གི་རྗེས་འགྲོར་མཛད། །ཀུན་
རིག་འབྲུལ་མངའ་སྲིད་པའི་མེས་པོ་མེས་དཔོན་ལྷན་གསུམ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

ལྷ་གཅིག་ཕྱག་ན་བརྒྱུ་མི་རྗེའི་ཚུལ། །

ལུགས་གཉིས་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་དབང་རྒྱལ་ཆེ།
སྲིད་གསུམ་ཟེལ་གཞོན་སྲོང་བཅན་སྐམ་ལོ་ཡིས།
མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་ཁམས་དབང་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ།

དེས་པའི་སློབ་དང་གསལ་བའི་ལོ་ཚེགས་སྟུ།
བཞོད་པའི་ཡིག་རྙིང་རྗེ་སྟེང་བསྐྱིགས་པ་ལས།
པོད་ཁམས་དང་པོའི་སྲིད་དང་དབང་གི་ཚད།
ཚུང་ཟད་འངལ་བའི་སློབས་པ་བདག་ལ་སྐྱེས།

སྟེང་སྟོབས་དགུ་འགྲུར་སློབ་གི་དབྱུག་པ་ལ།
རྟ་མཚོག་ཁྲོས་པའི་བཀའ་ཡི་རྒྱས་བཏབ་པའི།
སྲིན་པོ་གདོང་དམར་བོད་ཀྱི་དམག་དབུང་གིས།
སུམ་ཉེས་ས་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་བ་བྱུང་ཞེས་གྲགས།

མཐོངས་འོད་གསལ་ལྷ་ཡི་བརྒྱད་དུ་འཁྲུངས་ཤིང་། ལུགས་རྒྱུད་ཐབས་ཤེས་
གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་ཡངས་པའི་ས་ཆེན་གྱི་ཁྲོན་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་ཡ་གོང་མ་
འབྲུལ་གྱི་ལྷ་བཅན་པོ་དེ་དག་ནི། དེས་པའི་དོན་དུ་འཕགས་མཚོག་རིགས་གསུམ་
མགོན་པོ་མའི་རྣམ་པར་སྟོན་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་གྱི། ལུན་མོང་སྐྱེ་བའི་སྣང་འོར་ཡང་།
རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷོ་ཉམ། རྒྱ་ནག་ཐང་གུར་གྱི་གོང་མ་ཐེ་ཚང་། ཉ་ཟེག་གི་རྒྱལ་པོ་
ཡི་ལྷོ་གེ་དུ་སོགས་ལས། ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་དབུང་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཆ་གང་
ཐད་ནས་ཀྱང་དམན་བ་མ་ཡིན་པས། རང་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་སྟོན་གྱི་དུས་སྟུ། རྒྱལ་

རྒྱུ་དེ་དག་གིས་ལོ་དང་ལྷ་བ་རེ་བཞིན་ཅི་མཛད་ཀྱི་ལོ་ཀླུ་ས་ཀླུ་རབས་ཤིན་ཏུ་
 ཀླུ་ས་པ་ལོད་བར་གོང་མ་ཆག་ལ། ལོན་ཀྱང་ལྷ་སྐྱ་སྐྱ་དར་མའི་རྗེས་སུ་འབངས་སྟེན་
 ལོག་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་བོད་ཁམས་སིལ་བྱུང་འཕོང་ཉེ། ཀླུ་ས་ཀླུ་ད་རྣམས་ཀྱི་
 བཞུགས་ས་ལུལ་དུ་མར་སྐྱོས་བ་དང་། རྟོད་སྐྱད་ཀྱི་རྟོར་དམག་གི་འཛིགས་པ་ལན་
 གཉིས་པམ་གསུམ་དུ་བྱུང་བ་སོགས། ཁམས་ཀྱི་དར་ཀྱུད་སྐྱ་ཚོགས་བྱུང་བའི་བར་
 ལ་ཀླུ་རབས་རྣམས་ཀྱང་རྩ་མེད་དུ་ཡལ་ཉེ། དུས་ལྷིས་ཚ་ན་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་
 མཛད་སྲིན་ཅི་གནད་གི་ལོ་ཀླུ་ས་ཚམ་ལས་ལྷག་མར་མ་ལུས་པ་འདི་ལྟར་གྱུར་ཅིང་།
 དེའི་ཕྱིར་ཆེས་མཛོན་ཚན་ཚན་གྱི་བྱུང་བ་དཔེར་ན། བོད་དམག་ཀྱང་གར་དུ་སྐྱེབས་ཉེ།
 ཀྱང་གར་ལུལ་དུ་བྱུང་ཀྱི་ཀླུ་ས་ས་ཀླུ་ས་ཀྱུ་བཟུང་ཞིང་ཀླུ་ས་པོ་སྲིད་སྐྱབ་བཙོན་དུ་
 བཅུག་སྟེ། མོང་ཆེ་ཆུང་བཀྱ་དང་བཀྱད་ཅུ་ཚམ་བོད་ཀྱི་འབངས་སུ་ཆུད་པ་དང་།
 བལ་ལུལ་ནི་དེའི་གོང་སྐྱ་མོ་ཞིག་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་འོག་དུ་ཆུག་སྟེ་མི་རབས་གཅིག་
 ལྷག་ཚམ་དེ་སྐྱས་སུ་བསྐྱད་བ་དང་། ཀྱང་ནག་འི་པོ་ཅེ་སྐྱ་ལས་ཀྱང་བཀྱལ་ནས་བོད་ཀྱི་
 དཔུང་ཆེན་སྐྱེབས་ཉེ། མོང་མ་རང་ཡང་ལན་གཅིག་གི་ལས་པ་བ་དང་། དེ་མཚུངས་
 གྱུ་གྱུ་དང་ལི་ལུལ་དང་ལུན་ནན་སོགས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ལོག་དུ་ལོ་བཀྱ་སྐྱབ་ལྷག་པར་
 གནས་པ་སོགས། བདེན་པ་དུ་སྐྱོད་གཏོང་བུས་པའི་ཀླུ་རབས་ཀྱི་ཆ་ཤས་བརྗོད་དུ་
 འཕང་བ་འདི་འདྲ་དག་ཀྱང་། ཐུན་སྲིད་ཀྱི་མཁས་པ་ལོ་ཀླུ་ས་སྐྱ་བ་དག་གི་ཁྲིད་ན་ཡང་
 རྒྱབ་བརྒྱུ་དུ་གྲགས་མོད་ཀྱི། རང་ལུལ་གྱི་མི་རྣམས་ལ་ནི་པལ་ཆེད་ཀླུ་ས་ལོད་མེད་
 ཀྱི་ས་མཚམས་སུ་སྐྱེབས་ལ། ཀྱང་གར་དུ་དམག་དངས་པའི་ལོ་ཀླུ་ས་ནི་བ་བཞེད་དུ་
 ཡང་ཀླུ་ས་ཚམ་བྱུང་ཞིང་། མོང་མ་ཀྱུ་ལ་ས་ནས་ཕྱོས་ཚུལ་སོགས་ཅེ་ཞོལ་གྱི་རྩོད་པོ་

སྒྲོ་འོས་སུ་ཡང་གསལ་བར་ཡོད་དེ་འོག་ཏུ་འགོད་བར་བྱའོ། །

དེས་ན་འདིར་གང་ཞིག་ཆེད་ཏུ་བརྗོད་བར་བྱ་བ་ནི། བཅོམ་པོ་ཡབ་སྲས་དེ་
དག་གིས། འཇིག་རྟེན་སྲིད་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་སྒོ་ཅི་དང་ཅི་གནང་གི་ལོ་
རྒྱུས་དང་། དག་པོ་གཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆབ་སྲིད་དང་རྒྱལ་ཁབ་ས་གྲོ་རྒྱ་ཁོན་ཇི་ཅམ་
ཏུ་བསྐྱེད་པའི་མཛད་སྒྲུལ་ཅམ་ཞིག་གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་འཆད་པ་ལགས་པས། རྒྱལ་
པོ་ཡབ་ལུམ་གྱི་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་རྣམ་ཐར་དག་དང་། དམ་པའི་ཚོས་
གྱི་ཕྱོགས་སུ་བྱལ་རྗེས་རི་ལྷར་བཞག་པའི་རྒྱལ་རྣམས་ནི། ཆེས་ཡོངས་སུ་བྲགས་པ་
ལགས་པས་འདིར་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་བརྗོད་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །

མངའ་བདག་ལྷ་ཡི་མཛད་པའི་དབང་ཐང་དང་། །
རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་ཀྱི་ལོ་ཁབ་ས་གུང་བསྐྱིགས་ཏེ། །
རྒྱལ་གསུམ་རྗེས་ལ་བབས་པའི་བྱ་ལོ་འདི། །
གཟུང་གནས་མཁས་པའི་བྱ་ལ་བག་མར་བྱིན། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

འདིར་འོག་གི་རྒྱལ་རབས་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞི་འགའ་ཞིག་
ཐོག་མར་དབྱད་བ་ལ། དེ་ཞིག་ལུལ་གྱི་མིང་དང་རྒྱལ་སྐོན་གྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་རྒྱལ་
སོགས་ལ་བསམ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་རེད་ལུལ་འདི་ལ་ཆེས་སྡོ་མོ་ཞིག་ནས། རང་
རྒྱན་ཏུ་བོད་ཀྱི་ལུལ་ཞེས་བྱ་བར་བྲགས། རྒྱ་གར་བ་རྣམས་རང་རེ་ལ་རྩོལ་བྱ་བར་
འབོད། དེ་ནི་གནང་ཏུས་ཀྱི་སྐོགས་ལ་བོད་ཅེས་བརྗོད་ཆེ་བོ་དང་ད་སྐྱོ་གཉིས་ཀ་

གསལ་བར་འཛོལ་པའི་དབང་གིས། བོད། རྫོང་། རྫོང་། ཞེས་རིམ་གྱིས་འགྱུར་ནས།
 དོན་ལ་བོད་བྱ་བའི་ཚིག་འདི་གར་རྒྱ་སྐད་དུ་པར་ལ་ཟུར་ཆགས་ཡིན་གྱི། རྒྱ་གར་
 བས་ཚུར་བཏགས་པ་ཞིག་ནི་མིན་པར་སེམས། དེ་མིན་ཁ་བའི་ལྗོངས་དང་གངས་
 ཅན་སོགས་ནི་ཉི་མ་ལ་ཡ་དང་ཉིམ་བརྟ་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས་འཕགས་
 དུལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། བརྟ་དེ་ཡང་སྤྱི་དུས་སུ་
 བོད་ཀྱི་སྟོ་སྟོགས་ན་ཡོད་པའི་གངས་རིའི་རྒྱད་གཅིག་སུའི་མིང་ཡིན་ལ། རིམ་གྱིས་
 བོད་དུལ་སྤྱིའི་མིང་དུ་ཆགས་པ་སྟེ། འདི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་དཔེར་ན། དེང་སང་རྒྱ་
 གར་ལ་ཉིན་དུ་སྤྱན་དུ་གྲགས་པ་འདི་ཡང་པར་སིག་གི་ཐ་སྙད་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་
 རྐྱད་ལ་སིན་རྒྱ་ལ་ཉིན་དུ་དང་། སུམ་ལ་ཉུམ་(བདུན་ཐག་གཅིག་གི་མིང་)སོགས་སུ་
 འབོད་པས། ཉིན་དུ་བྱ་བ་ཡང་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་ཏུ་བསྟོགས་ཀྱི་སིལུའི་དུལ་གཅིག་
 སུའི་མིང་ཡིན་ལ། རིམ་གྱིས་རྒྱ་གར་སྤྱིའི་མིང་དུ་འཇགས་པ་བཞིན་ནོ། །

ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་མ་གཏོགས་པའི་དུལ་ཆེན་ཀུན་ཏུ་བོད་ཀྱི་མིང་ལ་ཉི་ཟླ་བྱ་བར་
 གྲགས། འདི་ནི་རྒྱ་ནག་པ་རྣམས་སྟོན་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་མིང་ལ་ཏུའུ་མན་དུ་འབོད་པ་
 དང་། དེ་མཚུངས་སོག་པོའི་རྐྱད་དུ་བྱ་རྒྱད་ཅེས་འབོད་པ་འདི་རང་ཟུར་ཆགས་པར་
 མངོན་ལ། འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ན་པེ། བརྟ་དེ་ཐོག་མར་ཁ་ཆེའི་དུལ་དུ་གྲགས་ཤིང་།
 དེ་ཡང་ཁོང་རྣམས་སྤྱི་དུལ་སུའི་མིང་དང་འབྲེལ་ཆེ་བས། དུལ་དེ་བ་རྣམས་ལ་ནི་སྟོད་
 བོད་དམ་སྟོད་པ་ཞེས་འབོད་པ་ལས་བརྟ་དེ་ཉིད་ཟུར་ཆགས་གོ་ཞེས་ཟེད།

འོ་ན་བོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་
 དོན་ཅི་ཡང་བཤད་དུ་མིན་པའི་འདོད་རྒྱལ་ཅམ་ཡིན་པ་དང་སྲིད། ཡང་ན་ནི་རྗེ་གཉེན་

ཁྲི་སོགས་ལ་བོད་དེ་དང་སྐྱར་རྒྱལ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བསམ་
འཁུར་ལྟར་ན། དུལ་གྱི་མིང་རྗེ་ལ་ཐོགས་པ་ལྟར་སྐྱར་མོད་ཀྱི། དོན་ལ་རྒྱལ་པོའི་
མཚན་ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་སོགས་ཀྱང་སྲིད་དོ། །དཔེར་ན། ཅིན་གྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་གྱིས་
བཟུང་བའི་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་ལ་ཅི་ལྟ་བུ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་རྒྱ་གར་
ཡུལ་ཀུན་ལ་སྐྱར་ཏེ་ཞེས་གྲགས་པ་བཞིན་ལོ། །

གཡུང་རྒྱུད་བོན་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། ཐོག་མར་བོན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་གྲགས་པ་ལ་
རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཞེས་རྒྱུར་ཆག་པ་ཡིན་ཅེ་ཞེས་ཟེར་དོ། །བོད་དང་བོད་གཉིས་
དོན་གཅིག་གོ་བུ་བ་འདི་དེས་པར་བཞད་གད་སློང་བའི་གཏམ་དུ་སྐྱར་མོད་ཀྱི། ཅུང་
ཟད་ཅིག་བསམ་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྗེ་གནམ་འཇིགས་བཅོམ་ཡན་ཚེད་ལ།
འདི་ཡུལ་གང་པོ་ན་གཡུང་རྒྱུད་བོན་གྱི་ཚོས་ལུགས་འབའ་ཞིག་དར་བས། མིང་དེ་
རྟེན་གྲགས་ཀྱང་ཡ་མཚན་རྒྱ་ཆེར་མེད་ལ། རྒྱ་ནག་པ་རྣམས་སྡོན་དུས་སུ་བོད་ཡུལ་
ལ་པོན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་འབོད་པ་ཡང་སློན་ཞེས་བུ་བའི་སྐྱེད་ཉེ་བས་སོ། །དེར་མ་ཟད་
གནའི་ཐ་སྐད་ལ་རྗེས་འཇུག་གི་དེ་ན་གཉིས་པན་ཚུན་བརྗེས་པ་ཡང་འཁོར་ཏུ་མང་སྟེ།
དཔེར་ན། བཅོན་པོ་དང་བཅོན་པོ། ཚུན་པོ་དང་ཚུད་པོ་སོགས་དེས་མོས་སུ་བྲིས་པ་
བཞིན་བོན་དང་བོད་གཉིས་ཀ་ཡང་པན་ཚུན་བརྗེས་སྲིད་པས་སོ། །སོག་ཡུལ་འགར་
ཡང་བོན་ལུགས་བྱེད་པ་དག་ལ་བོད་དམ་བོ་ཞེས་ཐ་སྐད་ཆགས་པར་འདུག འོན་ཀྱང་
ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་དར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཨི་ས་ཡིས་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་ལ་ཁ་ཆེའི་ཚོས་ཞེས་
གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ན་གཤེན་རབས་ཀྱི་ཚོས་དར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ཡུལ་གྱི་མིང་ཚོས་ལ་པར་ཐོགས་པ་ཡིན་ནམ། ཚོས་ཀྱི་མིང་ཡུལ་ལ་ཚུར་བཏགས་པ་

ཡིན་སོགས་ནི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལོན་པའི་རྒན་པོ་འདྲ་ཡོད་ན་རྗེ་བར་ཟད་མོད་གཞན་སྲུ་
ཞིག་གིས་ཤེས་པར་བྱས།

ནང་གསེས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ལས། དབྱུས་དང་གཙང་ཞེས་བྱ་བའི་དབྱུས་ནི་
ཡུལ་གྱི་དཀྱིལ་དང་། རྩ་རྒྱུང་ཆེན་པོ་ལ་གཙང་པོར་འབོད་པ་ལས། དེའི་རྒྱུད་ན་
ཆགས་པའི་ཡུལ་སྡེ་རྣམས་ལ་གཙང་པ་ཞེས་ཟ་སྟེད་ཐོགས་ཤིང་། སྤྱིར་གཙང་ནི་
ཡུལ་གྱི་ཕུ་དང་གཙོ་བོ་སོགས་ལ་བྱ་སྟེ་ལུང་པའི་ཕུ་མདོ་བྱ་བ་ལ། གཙང་མདའ་བྱ་
བ་དང་། ལྷ་ཁང་སྐྱུག་མ་ལ་གཙང་ཁང་དུ་འབོད་པ་དང་། མགོན་གྱི་གཙོ་བོར་འབྲུལ་
བའི་སྐྱེར་ལ་གཙང་སྟེར་དུ་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། མངའ་རིས་སྐྱོར་གསུམ་བྱ་བའི་
མངའ་རིས་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཆབ་འབངས་ཀྱི་མིང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་མངའ་བདག་དང་
འབངས་ལ་མངའ་རིས་སྲུ་གྲགས་ཤིང་། དེ་ཡང་དུས་ཕྱིས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་
མགོན་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་ཅུམ་ཞིག་ལ་དབང་མཛད་པ་ན། ཆབ་འབངས་ཀྱི་
ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ལ་མངའ་རིས་ཞེས་བྱུར་དུ་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ལོ། །

དེའི་ཕྱིར་བོད་དང་བོད་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ཡང་། རྒྱལ་པོའི་འབངས་སྲུ་ཡོད་པའི་
མངའ་རིས་ཅུམ་ལ་བོད་དང་། དེའི་ལྷག་མའི་ཡུལ་རྣམས་བོད་ཆེན་པོར་འབོད་པ་སྟེ།
འགའ་ཞིག་གིས་བོད་བྱ་བ་དབྱུས་གཙང་དང་། བོད་ཆེན་པོ་བྱ་བ་མདོ་ཁམས་ལ་བྱེད་
ཟེར་བ་ཡང་མི་བདེན་ཏེ། འབྲོམ་གྱིས་རྫོ་བོ་ལ་བོད་ཆེན་པོ་ན་བསམ་ཡས་གཞུག་ལག་
ཁང་དང་དགེ་འདུན་གངས་མེད་པ་བཞུགས་པས་དེར་གཤེགས་པར་ཞུས་ཚུ་ལ་རྣམ་
ཟར་དུ་གསལ་བ་བཞིན་ལོ། །

ཁམས་དང་ཨ་མདོ་བསྟོམས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་བྱིངས་ལ་ཁམས་ཞེས་

གྲགས་ཤིང་། ཁམས་ནི་ས་མཐའ་ལ་བྱས་པ་སྟེ། མཐའི་རྒྱལ་ཐོན་ལ་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་
 ཐོན་དུ་འབོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཨ་མདོ་བྱ་བ་ནི་མདོ་བྱ་བའི་ཚིག་འདིའི་སྟོན་འཇུག་དག་
 བར་སྟོགས་པའི་དབང་གིས་ཨ་སྐྱ་ཞིག་སྟོན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ།
 ཨ་མདོའི་ཡུལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་མོའི་དུས་ན་བཙོང་ཁ་བདེ་ཁམས་སུ་གྲགས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་
 ད་ལྟའི་མིང་སྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཆ་འདི་ལ་བཙོང་ཁ་དང་། དེའི་ལྷག་མའི་ཡུལ་ལ་བཙོང་
 ཁ་ཆེན་པོར་འབོད་དེ། ཅེ་ཞོལ་གྱི་དོ་དུང་ལ་ཡང་མིང་བྱུང་། ལི་ཡུལ་ནས་རྟེན་པའི་
 རྒྱལ་རབས་དེར་ཡང་། འིའི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཙན་པོ་བྱུང་ལོ་དུ་གཤེགས། དགུན་
 རྟོན་ཆེན་པོ་ཁྱིའི་འབྲིངས་ཀྱིས་བཙོང་ཀ་ཆེ་རྒྱུད་དུ་དམག་བྲངས། རྒྱའི་དམག་དཔོན་
 ལུག་ཤུ་ལི་བཟུང་སོགས་བྱུང་།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་གཅིག་གིས་མངའ་མཛད་པའི་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྤྱིའི་
 མིང་ལ་རྒྱལ་ཁམས་དང་། རྣང་གསེས་ཀྱི་ཚལ་ཁ་སོ་སོའམ། རྟོན་ཆེན་གཅིག་གིས་
 དབང་བའི་ས་རྣམས་ལ་རྟོན་ཁམས་བྱ་བའི་ཐ་སྲུང་ཀྱང་རྒྱལ་རབས་རྟེན་པ་འགར་
 ལྷང་།

༩ རྒྱ་དང་དམག་འཐབ་པའི་གཡུལ་གྱི་ཞིང་པལ་མོ་ཆེ་ནི་ཨ་མདོའི་ཡུལ་ཆ་
 འདི་དག་ཡིན་ལ། མ་སྐྱུང་བྱུང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོགས་རྣམས་ན་རྒྱ་ཁག་ཐང་དང་རྒྱ་དུར་ཐང་
 ལ་སོགས་པའི་མིང་ཆགས་པའི་ས་མིག་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ཏུ་རྒྱ་དང་འཐབ་མོ་
 བཤེ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་གནས་སོ། །

དེར་མ་ཐད་ཨ་མདོའི་རིགས་དེ་པལ་ཆེར་ནི་སྟོན་གྱི་དམག་མི་སྟོགས་དེར་
 རྟོབས་བ་དག་ལས་མཆེད་པར་མཛོན་ཅིང་། གནའ་དུས་ཀྱི་དབུས་གཙང་གི་དུས་

ཉིང་སྤྱི་དང་ཉང་དང་ལྷུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་མི་སྡེ་ཡང་མང། ཚེ་ལ་
རྣམས་སྲོང་བཅའ་གྱི་དམག་ཡིན་སོགས་ངག་སློབ་ཀྱང་སྤང། ལྷག་པར་ཡང་སྲོན་གྱི་
སྲོལ་ལུགས་མ་ལྟར་བར་གནས་པ་ནི་འབྲོག་སྡེ་ཁག་རྣམས་ཡིན་ཅིང། ཁོང་རྣམས་
འབྲོག་དུད་སྐོར་རེ་མཉམ་དུ་སྡོད་པ་ལ་ཡང་རུ་བ་དང། སྐར་ས་སའ་ཚུན་སྲོ་བ་ན་ཡང་
རུ་འབྲོ་བ་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་དེ། རུ་ནི་བདེ་རྒྱུང་ལ་དམག་གི་མིང་ཡིན་ཞིང།
དམག་དཔོན་ལ་རུ་དཔོན་དང། མདུང་ལ་རུ་མཚོན་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་ད་ལྟའི་བར་
ཡོད།

སྲོན་བོད་གྱི་དམག་རྣམས་སྐྱ་ནག་ཕུབ་ནས་འབྲོ་བ་ཡང། ཐང་ཡིག་ཏུ། བྱ་བྱ་
ལུལ་གྱི་ཨོང་དུ་མན་ཆད་དུ། ཁོད་གྱི་དམག་དཔུང་སྐྱ་ནག་སའ་ནས་ནི། སོགས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདིས་མཚོན་ནས་བོད་ལུལ་སྡོད་སྤང་ཀུན་ཏུ་ཡང་གཡས་རུ་
དང་གཡོན་རུ། གུང་རུ་དང་དབུ་རུ་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་པ་དག་ཀྱང། སྲོན་གྱི་ཆེ་
བཅའ་པོའི་གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་འབྲོ་བའི་དམག་གི་སྐོར་ཚོ་བཞི་དང། དེ་
དག་གི་ཐོག་མ་འབྲེན་པའི་རུ་འབྲེན་སྡེ་བཞི་སོགས་ཡོད་པ་དེའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ལོ།

༘ མདོ་སྤང་དང་འབྲེལ་བའི་ཤར་ངོས་གྱི་ལུལ་རྣམས་ལ་ཡང། ཀ་ཆུ། ཐོ་ཆུ།
སི་ཆུ། ལ་སོགས་པའི་མིང་ཡོད་པ་དག་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་ཀ་ཇི་སོའུ་ཚུ་སོགས་རྒྱ་
སྤང་ཡིན་ཚུལ་དུ་བྲིས་ཀྱང། གདོན་མི་ཟ་བར་གཞུང་ཆུ་ལས་ལུལ་གྱི་མིང་བཏགས་
པ། དཔེར་ན་ལྷ་ཆུ་དང། རྩ་ཆུ་ལྟ་བུའི་བོད་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆུ་ཆེན་སའ་
ཆེར་གྱི་ཆུ་མགོ་བོད་ན་ཡོད་པས། ཆུ་མགོ་ནས་ཆུ་མཇུག་བར་བོད་གྱི་དཔུང་གིས་
བཟུང་བ་ན་ཆུ་དེ་གའི་མིང་ལུལ་ལ་བཏགས་པར་མངོན།

ཆེས་ཡ་མཚན་པ་ཐང་ཡིག་ཏུ། རྒྱ་ནག་གོང་མ་ལ་ཡང་ཤེ་རྒྱའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
བྲིས་ཏེ། དེ་ཡང་ཤེ་ཉེ་བུ་བའི་རྒྱ་ཆེན་སན་ཤིའི་ཡུལ་དུ་འབབ་ཅིང། རྫོན་གྱི་གོང་མའི་
རྒྱལ་ས་ཡང་ཕྱོགས་དེར་ཡོད་འདུག དེར་མ་ཐང་རྒྱ་ཡུལ་གྱི་དཀྱིལ་དག་པ་ཡང།
མཛོ་མོའི་མཁར་དང་། མཁར་རྫོན་ལ་སོགས་པ་བོད་གྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་པའི་གྲོང་ཁྲིར་
མང་པོ་ཞིག་སྤང་བ་འདི་ཀུན་གྱི་ལྟར། སྤར་ཐང་དུས་སྤུ་བོད་གྱི་ལག་ཏུ་གོར་བའི་གྲོང་
ཁྲིར་དེ་དག་གི་གྲས་ཡིན་པར་སེམས།

༩ དེ་ནི་རྗེ་ལྷོན་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། དེ་ཡང་བཅོན་པོ་དང་།
རྗེ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། མངའ་བདག་དང་། ལྷ་སོགས་ནི་རྫོན་གྱི་བརྟེན་ཡིན་ཅིང། ས་
སྤྱོད་དང་མི་དབང་སོགས་ནི་ལེགས་སྤྱར་སྤྱད་གྱི་བྱ་བུ་ལ་དང་ན་རེ་རྒྱ་སོགས་བསྐྱར་
བར་འདུག་པས་བསྐྱན་བཅོས་གྱི་ཐ་སྙད་ཅེས་ཡིན་ནོ།

དེ་མཚུངས་སྡེ་བ་བྱ་བ་ཡང་ཕྱིས་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་པ་རྣམས་
རྒྱལ་པོ་ལ་དེ་བ་སྟེ་ལྷ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་སྤྱད་ཆགས་ལ། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་གྱི་སྤྱད་ལ་བདེ་
ཐང་དུ་འབོད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ག་ཐོག་མར་མངའ་རིས་ཚོས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཚོ་ལོར་
སྤྱར་ཞིང་། ཕྱིས་རིན་སྤྱངས་སྟེ་ལུ་གཤོང་གཅོང་བ་སོགས་ལ་ཡང་སྤྱར་པོ།

ཡིག་རྩིང་དུ་བཅོན་པོ་དང་བཅུན་མོ་བྱ་བ་ལ། བཅོན་པོ་དང་བཅོན་མོ་ཞེས་
བྲིས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་པོ་བྱང་བྱ་བ་ཡང་བཅོན་པོ་བཞུགས་པའི་བྱང་ས་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱ་
བྱང་བྱ་བ་སྐྱ་མ་བཞུགས་པའི་བྱང་སའམ་དབུ་གྱུར་སོགས་ལ་བྱེད་དེ། དམག་སྤར་
བཏབ་པ་ལྟ་དམག་གི་བྱང་བཏབ་པ་སོགས་འདུལ་བ་ལ་ཡང་སྤང་བ་བཞིན་
ནོ། །བཅོན་མོ་བྱ་བ་དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ལྷམ་གཅིག་ལུ་ལ་མིན་པར་རྒྱལ་རིགས་གྱི་བྱང་

མེད་སྤྱི་ལ་སྦྱར་བ་ལོག་གི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཞར་ལ་ཡང་གསལ་ལ། ཨ་མདོ་རེབ་གོང་
ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་སློབ་ཆེན་བཅའ་མོ་བྱ་བའི་སྤེལ་སྤྲུལ་ཁད་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ཡང་། སློབ་
ཀྱི་བར་ལ་སྦྱར་ན་རྒྱལ་པོ་སློབ་ཆེན་བཅའ་མོ་གསུམ་གྱི་མིང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འདུག་
བས། དེ་ཡང་དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ལས་དུས་བར་གོར་མ་ཆག

༥ སློབ་ཆེན་དང་ཕྱི་སློབ་ནང་སློབ་བྱ་བ་དག་ཀྱང་སློབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་ཞིང་།
མདུན་ན་འདོན་ནི་དུ་རོ་ཉི་ཉ་བའི་རྒྱ་སྐད་བསྐྱར་བ་སྟེ། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ལས་
ཚན་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་སྐར་བཅོས་དང་རིག་བྱེད་སོགས་
འདོན་པའི་བྲམ་ཟེ་སྐ་མཚོད་རེ་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་
ནམས་དེ་བཀའ་སློབ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་མིང་དུ་འབྲུལ་ནས་སྣང་།

དེས་ན་སློབ་དུས་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྦྱོར་བྱ་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་མདུན་ན་
འདོན་གྱི་ཚོད་ཅམ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཞང་སློབ་ལྟ་བོ་ཆེ། བཅའ་ཁ་བོ་ཆེ། ཨ་ཞ་མགོ་
བོ་ཆེ་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་། དེང་སང་གི་ལས་སྣ་ཆེན་མོ། ཞལ་ངོ་ཆེན་མོ། དབུ་མཛད་
ཆེན་མོ་སོགས་དང་དོན་འདྲ་བ་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་དེ་མ་གོ་བར་ཆེན་པོའི་རིགས་སུ་
འབྲུངས་པའི་སློབ་དུས་ཀྱི་སྐྱམ་མ་འགའ་རེའི་མཚན་ལ་ཁ་ཆེ་དང་སྣ་བོ་ཆེ་སོགས་སུ་
བྲགས་པར་བརྟེན་དོན་མེད་པའི་མཚར་གཏམ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྦྱས་ནས་སྣང་། གཞན་
ཡང་སློབ་ཀྱི་དུས་སུ་ས་མཚམས་ལ་མེལ་ཆེ་དང་སོ་བྱེད་པའི་སློབ་པོ་དག་འཛོག་
ཅིང་། དེ་ཡང་ཕྱིའི་དབྲུལ་སོ་བྱེད་པའི་ཕྱི་སོ་བྱ་བ་ཞིག་དང་། བོད་སྤེ་རང་གི་ནང་དུ་སོ་
བྱེད་པའི་ནང་སོ་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་ནི་ད་དུང་ཡང་གོ་གནས་ཀྱི་མིང་དུ་ཡོད་
ལ། དེ་དག་ལ་སོ་སློབ་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་རྫོང་རིང་སོགས་ལ་གསལ་ལོ། །

༥ རོན་སྡོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། རྡོན་འབངས་དེ་དག་གི་ཆས་དང་བཞུགས་གནས་ལ་སོགས་པ་ཅི་འདྲར་ཡོད་སྟེ་སྟེ་ན། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཆ་བྱུང་གི་རྣམ་པ་རགས་ཅམ་ཞིག་ནི། རྒྱ་ནག་གི་སོ་ཉམ་མངའ་བདག་རལ་པ་ཅན་མངའ་ཚུལ་ལོག་ཏུ་འགོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་མིན་སྡོན་དུས་ཀྱི་ཡིན་ངེས་པའི་སྐྱེ་བརྟན་གྱིས་འབྱུར་ཅི་རིགས་ཞིག་མངའ་ཚུ་བྱུང་ན་ཡང་རྣམ་པ་གསལ་བར་འཆར་བུས་མོད་ཀྱི་དེ་འདྲ་ཡང་ཅད་ཚོད་པར་དཀའ། དེ་དུས་སྤིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲོད་ན་བོད་དང་མངའ་འབྲེལ་ཆེ་བ་ནི་ཉ་ཐེག་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། ཉ་ཐེག་ཡུལ་དུ་ནི་སྐབས་དེར་ནང་པའི་བསྟན་པ་དང་བར་མ་ཟད། ཤེས་རིག་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ལ་ཡང་ཁོང་རྣམས་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་གཤིས། བོད་ཀྱི་རྗེ་རྡོན་རྣམས་ཀྱང་པལ་ཆེར་ཉ་ཐེག་པའི་སྲོལ་ལུགས་གནང་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ་སྟེ། སྲོང་བཅོན་གྱིས་དར་དམར་པའི་ཐོད་བཞེས་པ་སོགས་ཀྱང་བཤད་ལ། ཟེའོག་གི་བེར་དང་། ལུགས་ལྷན་སྡེ་འབྲེལ་གྲོན་པ་སོགས་ཀྱང་ཉ་ཐེག་གི་སྲོལ་དང་འདྲ། ལར་ཟེའོག་ནི་སྡོན་དུས་སུ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀར་ཡང་གྲོན་སྲོལ་མེད་པར་འདུག།

རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་ཐབས་གཞན་ཞིག་ནི་འདི་ལྟར། རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ཡུལ་ལྷན་རྣམས་ནི་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་སྡོན་གྱི་མི་གཙོ་བོ་དག་གི་ཆ་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཅོན་དང་རྒྱལ་པོ་ཞང་རྡོན་སོགས་སུ་འབོད་པའི་ཡུལ་ལྷན་འདི་དག་ལ་བལྟས་ནས། རྡོན་གྱི་བཅོན་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དག་པོ་གཡུལ་གྱི་ཆ་ལུགས་རྗེ་ལྟར་མངོན་པའི་རྣམ་པ་རགས་ཅམ་ཞིག་དབྱུང་ན་མི་འཚམ་པ་ཆེར་མེད་པར་སེམས་ཏེ། མངའ་ངེས་སློབ་དུགས་སུ་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་དུ་བྲགས་པ་

ད་ལྟའི་བར་ཡོད་པ་རྣམས་ནས། རོ་གསར་སོགས་ཀྱི་ཚེ་སྡོན་གྱི་ཆས་ཡིན་ཟེར་ནས་
ལྷ་དམར་བཙན་ལྷའི་དབྱིབས་ཅན་ཅེ་མོ་མཐོ་ཞིང་སྤ་བའི་ཡས་བྱུང་དུ་ཚེ་དཔག་མེད་
ཀྱི་སྐྱབས་ལྷན་ཞིག་དར་དམར་གྱིས་བཅིངས་པའི་སྐྱབས་མ་མདུན་ནས་བསྐྱོལ་བསྐྱིགས་
ཉེ་གྲོན་པ་སོགས་ཡིན་འདུག།

དེར་མ་ཟད་བཙན་དང་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་གྱི་རུ་འབྲེན་སྡེ་བཞི་བྱ་བ་དེ་ཡང་པལ་
ཚེར་སྡོན་གྱི་སྐོལ་ལ་འདྲ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་ཐང་ཡིག་ཏུ། ལུ་ཉིག་བཙན་པོས་བྱང་དུ་
དམག་བྲངས་ཚུལ་བཤད་བ་ན། མདུན་གྱི་བཤུལ་སེལ་གྱང་མི་རྩ་ཞོན་བརྒྱ། །གཡས་
ཀྱི་རུ་འབྲེན་དཔལ་པོ་སྐྱབས་ཆས་བརྒྱ། །གཡོན་གྱི་རུ་འབྲེན་སྐྱབས་མཁན་ལུང་ཐོགས་
བརྒྱ། །སྐད་ཀྱི་རྗེས་ཉུལ་ལྷབ་ཚེན་མདུང་ཐོགས་བརྒྱ། །སོགས་བཤད་པས་སོ། །

དེ་བཞིན་རྗོ་རྗེ་ལེགས་པ་དང་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཐང་ལྷ་གྲོན་པའི་གཟུགས་སུ་
ཡང་བྱས་ལ། ཐང་ལྷ་འདི་ཡང་བོད་རང་གི་སྐོལ་ལས་ལུལ་གཞན་གང་ལ་ཡང་མི་
འདུག་ཅིང་། རྒྱ་གར་གར་ངོས་ཀྱི་ཟུར་མ་བ་རྣམས་ནི་བོད་རིགས་ལས་མཆེད་པར་
ཁོང་ཅག་གི་རྒྱལ་རབས་སུ་ཡང་གསལ་བ་བཞིན་ལ། དེ་དག་གི་སྤེལ་མའི་རྒྱལ་པོ་
རྣམས་ཀྱང་ཐང་ལྷ་གྲོན་པ་ཡིན་འདུག་པས། རོ་ན་རང་འེའི་བཙན་པོས་ཀྱང་སྐབས་
འགར་ཐང་ལྷ་ཡང་གསོལ་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ།

དེ་མཚུངས་དམར་པོ་རི་ལ་ཁྲི་བཙུན་གྱིས་བཞེངས་པའི་པོ་བྱང་དམར་པོ་ཅེ་
མོ་མདའ་མདུང་གིས་བརྒྱན་པ་དེ་ལ་དཔེ་བྱས་ནས། འབངས་རྣམས་ཀྱང་བཙན་གྱི་
བཞུགས་ས་ལ། མདའ་དང་མདུང་གིས་སྐྱུ་མཁར་དམར་པོ་དང་ལ་ཅེ་ལ་
སོགས་པ་བརྩིགས་པར་སེམས། མདོར་ན་བཙན་དང་བཙན་པོ་གཉིས་ཀའི་ཆས་

དང་། ལྷ་མཁའ་ལ་ཐོད། ལྷ་དང་ལ་སོགས་པ་དམར་ཟེང་དེ་བཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་
ལྷ་མཁའ་ལོ་མེད་མོ་བྱང་གི་དབྱིབས་བཞོན་ཞིབ་ཚམ་ཞིག་རྒྱལ་མེད་བཀའ་འདུལ་
དུ་ཡང་གསལ་ལ། ད་ལྟ་སྡོན་གྱི་མོ་བྱང་དེའི་དཔེ་དེས་ཁྱུངས་དག་ཅིག་རྟེན་པ་ལྟེ། ཅེ
མོ་བྱང་ཤར་བྱམས་ཀྱི་ལྷེབས་དེས་འདི་ཡིན་ཏེ། མོང་ས་ལྷ་པའི་ལྷ་ལྷན་དཀར་ཆག་ཏུ་
གཙུག་ལག་ཁང་ན་དཔེ་དེས་རྟེན་པ་དེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེར་སང་དུད་ཟེག་
ཆགས་པས་མི་གསལ་མོད། དེ་དུས་མཐོང་ན་དེ་ལ་ཕྱི་ལོ་བྱས་པར་དེས་པས་སོ། །

མོ་བྱང་དེ་རྒྱ་དམག་གིས་མེ་ལ་བསྐྱབས་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་འགར་བྱིས་ཀྱང་། རྒྱ་
དམག་དབུས་སུ་སླེབས་པའི་གཏམ་ནི་རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་གང་ན་ཡང་མེད་པ་ཡིན་
འདུག་ལ། རྒྱ་ལོ་སོགས་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཁྱུང་པོའི་མཁས་པ་གྲགས་སེ་བྱ་བ་དེ་
མོ་ཏ་ལར་བཞུགས་ནས་ཚད་མའི་འཆད་ཉན་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་འདུག་པས།
དུས་ཕྱིས་ཚན་དགོན་གནས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། ཚོས་རྒྱལ་དུས་ཀྱི་
གཟིམ་ཁང་དཀར་པོ་ཐོག་སོ་བཅུ་གཅིག་ཅན་ཞེས་སྡོན་གྱི་གནས་ཡིག་འགར་ཡང་
འདུག།

ད་ལྟའི་མོ་བྱང་མ་བཞེངས་པའི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་ཤོང་ལོ་དུ་དབུས་
སུ་སླེབས་པའི་མཐར་མི་འཛོལ་གྱུར་བེར་བྱ་བ་ཞིག་གིས། རང་ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྷར་
མཐོང་བའི་མོ་ཏ་ལའི་དཔེ་དེས་ཤིག་འདུག་པར་ཡང་། ཁང་བཅེགས་མང་པོ་དང་
ལྷགས་དེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤང་། གཞན་ཡང་མོ་བྱང་རྒྱུང་འཚུབ་མ་རུ་ཏ་དང་།
འཕང་ཐང་གི་ཁང་མོ་ཆེ་དང་། བྲག་དམར་མཁྱིན་བཟང་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་
བཞོན་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དབྱེད་པའི་གཞི་མེད། འོན་ཀྱང་བཙན་པོ་རྗེ་སྟོན་རྣམས་

ཤལ་ཆེར་གྱུར་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པར་མངོན། རྫོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་པལ་ཆེར་ཀླུ་ལ་
 བོད་ཆས་འདྲ་བ་དང་། དམག་དཔོན་རྣམས་སྟག་ལྷགས་གྲོན་པ་སོགས་འོག་གི་ཀླུ་ལ་
 རབས་ཀྱི་ཞར་ལ་གསལ། གཞིམ་འགག་ཚེས་འཁྲེང་བའི་འབོག་ལྷག་གསལ། སྟག་གི་
 རོག་བྱ་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཁྱི་སྲོང་གི་དུས་སུ་དབའ་བོ་རྣམས་ལ་སྦྱལ་བའི་ཆས་སུ་
 གསལ། འབངས་བྱིངས་ནི་འབོག་སྒྲིའི་རྣམ་པར་ཡོད་ལ། ཁྱི་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་སྐྱོ་སྒྲེང་
 དུ་དར་མཉུང་རེ་སྒྲོང་བ་འདི་ཡང་བོད་ཀྱི་སྐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲོལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཡང་རོག་མར་དམག་གི་རྟགས་སུ་མངོན་ལ། རྗེས་སོང་ཚེས་ཀྱི་ལས་སུ་སོང་བས།
 རྫོན་ན་རྒྱ་གར་དང་འབྲེས་པའི་བོད་རིགས་རྣམས་ནས། སྤང་ན་རྒྱ་ནག་གི་གྲོང་
 དཀྱིལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་མི་ཁྱིམ་གཅིག་ཡིན་ཡང་རུང་། རྫོན་སྒྲེང་དུ་དར་ལྷོག་སྒྲོང་
 བའི་སྲོལ་དེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡོད། དུལ་མིའི་ཆས་དང་སྲོལ་ལུགས་གཞན་ནི་བྱང་
 མཐའ་དང་ལྷོ་མཐའི་ལུང་ལྷག་འགོལ་བོ་དག་ན། ད་ལྟ་ཡང་སྲོན་གྱི་མིའི་སྐྱབ་རྣམས་
 གསོན་པོ་མང་དུ་བཞུགས་འདུག་པ་དེ་དག་ལ་དངོས་སུ་མཇུག་བསམ་ཤེས། དུལ་གྱི་
 ལྷ་དང་སྲོན་གྱི་མི་གཉིས་དཔེ་སྐྱར་ནས་དབྱུང་བ་བྱས་པ་འདི་འདྲ་ལ། མང་བོ་དག་
 གྱིས་པའི་རིགས་པ་ལྟ་བུར་སེམས་ངེས་མོད་ཀྱི། རྒྱ་གར་གྱི་གཞུང་ལྷ་མོས་རྐང་
 གཏུབ་གྲོན་པ་ནས། ཨ་མདོའི་མ་རྒྱལ་སྲོལ་དུས་བྱིང་ལྟ། རྒྱ་ནག་གི་ཀོན་ཡིན་ལུ་
 སྤུས་བེར་སྲོན་གྲོན་པའི་བར་ཞིབ་ཏུ་སྟོན་དང་། དུལ་མིའི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱས་མ་
 བྱས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བོ། །

དུས་གསུམ་རྗེན་པར་གཞིགས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། །
 རྫོམ་པའི་འོལ་ཚོད་སྐྱོ་བའི་སྲོབས་པ་གཉིས། །

གང་ལ་མེད་པའི་ཉམ་ཚུང་ང་འབྲ་དག །
སྒོག་གྲུང་ཡུལ་ལ་དབྱེད་ཚུལ་འདི་ཅམ་ཉིད། །

ཅེས་སྒྲུབ་སོ།།

༄ ལི་ཡུལ་བོད་ཀྱི་འབངས་སུ་ཚུད་དོ་བྱ་བའི་ལི་ཡུལ་དེ་ཕྱོགས་གར་ཡོད་
སོགས་ཀྱང་བར་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗེད་པ་ལྟར་གྲུང་ཉེ། ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་
མ་སོང་ཞིང་། དེའི་བར་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་འོལ་ཚོད་བྱས་ཉེ། བལ་ཡུལ་དང་ལི་ཡུལ་
དོན་གཅིག་པར་བྱས་ནས། མྱང་རུ་ལུང་བསྟན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ཕྱོགས་
སུ་ངོས་འཛིན་བ་སོགས་བྱས་སོ། །

དེས་ན་ལོ་རྒྱུ་བ་འགྲུལ་ལ་བའི་ཞལ་ནས། དང་སང་བོད་ན་ལི་ཡུལ་ངོས་ཟིན་
མཁན་རེད་མདའ་བ་དང་རེད་གཉིས་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས་བར་གྲགས་བ་ཡང་
ཕལ་ཆེར་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ། བལ་ཡུལ་དང་ལི་ཡུལ་མི་གཅིག་པ་ནི་གྲོ་ལུང་
པས། རྒྱ་གར་འར་རུབ་ལི་དང་བལ་པོའི་ཡུལ། །ཞེས་དེ་གཉིས་ཡུལ་སོ་སོར་
གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་ལ།

བཅོམ་ལྷན་རིག་རལ་གྱིས་ཀྱང་།

ས་རུས་བརླང་བའི་ལི་ཡུལ་དེ། །
རྒྱ་བོད་མཚམས་ཀྱི་བལ་པོ་མིན། །

ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ལི་ཡུལ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་བྱང་རྒྱབ་དང་། ལྷ་རུ་སུའི་ལྷོ་མཐར་ཆགས་པའི་

ཡུལ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཀི་ས་དེ་ཤ། ཡུལ་གཞན་དུ་ཏུར་ཀི་སྐྱོན་དང་། རྒྱ་ནག་བས་
 སིན་རང་དུ་འབོད་བ་འདི་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཤར་མཐའ་མཚོ་སྒོན་པོའི་བྱང་རྒྱ་བ་དང་
 འབྲེལ་ཞིང་། ལུབ་ཀྱི་མཐའ་མི་མངའ་རིས་སྒྲ་དུགས་སྒྲོགས་དང་ཚོང་འགྲུལ་ཡོད་པའི་
 ཡར་ཀན་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། སྤར་སྒྲོགས་འདིར་བསྟན་བ་རྒྱ་ཚེར་དར་བ་ལས། སྤོང་
 བཅན་གྱི་སྐྱེ་དུས་ཅམ་ན་ཚོས་བསྐྱབས་ཏེ། དགོ་སྤོང་རྣམས་བོད་དང་རྒྱ་གར་དུ་བོས།
 དེ་ནས་བཟུང་སྐྱོའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ལྷོ་བ་ལྷ་བུར་གྱུར་ཏེ་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་ཡང་གོ་
 ཤུལ་མང་དུ་འི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཤུལ་དང་། གཞན་ཡང་མཚོད་རྟེན་ཞིག་པོ་དང་
 སྒོན་གྱི་དགོན་རོ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཡོད་འདུག་ཡུལ་འདིའི་མི་རིགས་རྣམས་སོག་རྒྱད་
 ཡིན་བས། ཀུན་མཁྱེན་སྤོང་ཚེན་བས། ལུང་ར་སྐྱག་པོ་ལ་སོགས་པའི་སོག་ཡུལ་ཞེས་
 གསུངས་བ་ཡིན།

ཡུལ་འདི་ལ་མདོ་སྐད་བ་རྣམས་ཡུལ་ལི་ཞེས་འབོད་བ་ཡང་། དོན་ལ་ལི་ཡུལ་
 བྱ་བའི་ཚིག་མགོ་མཐུག་གྲོག་བའམ། ཡང་ན་རྒྱ་གར་ཡུལ་བྱ་བ་ལ་སྐབས་འགར་
 ཡུལ་རྒྱ་གར་ཞེས་བརྗོད་བ་དང་འདྲ། ཡུལ་འདི་ནི་བོད་ལས་ཤིན་ཏུ་ཁང་རིང་བའི་རྒྱ་
 མཚོན་གྱིས། སྤར་བོད་འབངས་སུ་འདུས་སོ་བྱ་བ་ཡང་ཡིད་ཆེས་དཀའ་བ་ཅམ་ཡིན་
 མོད།

དག་བཅོམ་དགོ་འདུན་འཕེལ་གྱི་ལི་ཡུལ་ལུང་བསྟན་དུ་ཡང་གསུངས་ཏེ། དེ་
 ལ་མང་པོ་ཞིག་ནི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་འཛིན་བར་འགྱུར་པོ། །ཞེས་དང་།

སྤང་དུ་ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མ་འོངས་བ་ན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་
 ཡུལ་འདིར་བོད་དང་སུམ་རྩའི་དམག་རྣམས་ཀྱང་འོང་བར་འགྱུར་ཏེ། སོགས་

གསུངས་སོ། །

སུམ་རྩ་དེ་སྤར་བོད་ཁོངས་ཀྱི་རྒྱལ་མཉན་ཞིག་གི་ས་ཡིན་པ་ལ། ཁོང་ཚོའི་
རིགས་དེ་དོར་སང་ཨ་མ་དོའི་ཁྲོད་དུ་འདྲེས་ནས་ཡོད། གཞན་ཡང་སྤྲ་རྟགས་འབྲུལ་
མེད་ལྟ་བུ། ཉེ་དུས་འདིར་ཡུལ་དེའི་བྱེ་མའི་གསེབ་ནས་བོད་ཀྱི་རྫོང་གོག་མང་པོའི་
ཡུལ་གསར་དུ་རྟེན་པ་ལས། སྤྲ་མོའི་བོད་ཀྱི་ཡོ་བུད་སྤྲ་ཚོགས་དང་། ཡུལ་མི་ལས་
ཁྲལ་བསྐྱས་པའི་བྱང་བྱ་ཆེ་རྒྱུད་དུ་ལ། དམག་དཔོན་སོགས་ཀྱིས་པན་རྩུབ་བཏང་
བའི་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་འཛོལ་ནས། རྒྱལ་ཁབ་དུ་མར་འབྲེར་ཉེ་
སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་པའི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་བ་ཡིན་ནོ། །

འོག་ཏུ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུམ་བུ་དང་སོ་གཉིས་ཀྱང་ཕྱོགས་དེ་ནས་
རྟེན་པའི་ཡིག་རིགས་ཀྱི་གྲས་ཡིན་ལ། སྤྲ་མོའི་ལྟ་ཁང་ཞིག་གི་འདག་ཞལ་གྱི་ལྗེབས་
རིས་ཡོངས་རྫོགས་བཀོག་སྟེ། རྒྱ་གར་དུ་འབྲེར་ནས་ད་ལྟ་རྒྱལ་ས་རྩེ་མི་ན་ཡོད་ཅིང་།
དེ་ནས་རྟེན་པའི་དངོས་ཆས་གཞན་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་དེར་ཡོད། དུས་དུམ་དང་བྱང་བུ་
སོགས་ལ་ཁྲལ་བསྐྱས་པའི་ཐོ་བཀོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆེས་གནའ་དུས་ཀྱི་བར་རྟེན་
འབའ་ཞིག་ཏུ་བྲིས་པ་དཔེར་ན། རྩེད་ནམ་ཡམ་གསུམ་དང་རན་ཁུར་གཅིག་(ཆང་བྲེ་
གསུམ་དང་རྩ་ཁུར་གཅིག)ལྟ་བུ་སོགས་སྟེ། རྫོན་ཆེན་དང་དམག་དཔོན་ལ་སྟུན་
འབྲུལ་གྱི་བཀའ་ལན་གཉིས་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་འདིར་དཔེར་མཚོན་དུ་བཀོད་ན།

༼ཨང་༽ མོ་བྱང་ལྟན་ཀར་ནས། འབྲུག་གི་ལོ་འོ་དགུན་རྒྱ་འབྲིང་པོའི་འོ་
ལ། བཀྲའི་བྲག་རྒྱ་པོག་སྟེ། ལ་རྩེའི་ཅེ་རྩེ་ལ་མ་ཆེད་སྐུལ་བལ། རྒྱ་ལ་རྩེ་བའི་འབངས་
རྣམས་ཀྱིས་གསོ་བལ། མོ་བྱང་དང་ཁྲིམ་ཆེན་པོར། ལོ་ཐང་དུ་ལ་རྩེ་ནས། སྐུན་

གཟིགས་ཏོང་ལོ། དགུང་ལོ་རེ་རེ་ཞིང་། ལན་རེ་ཙམ་ཞིག་རྫོང་བལ། རྒྱའི་ལྷུ་མ་ར་ཁ་
 ཏུ་མ་ཞིག་མངའ་བའི་ཐོག་གིས་ལྷག་པར་ཡང་འཚལ་ཏེ། རྗེ་ལྷོན་འཕྲུལ་གྱི་བཀའ་
 རིན་ལ། བདག་ཅག་ལྟོ་བལ་མགོ་མཐོ་མཐོས་ཀྱང་། ལྷོ་ལྷོར་ལྷུ་མ་ར་རེ་རེ་ཙམ་བསྐྱུན་
 བའི་ཐོག་ ལོ་ཐང་ལྷ་སྐྱེས་ཡེ་མ་གྱུང་བར་ཅེ་རྗེ་དག་གིས་ཏྲག་ཏུ་ར་མར་གཞོན་ཅིང་
 རྗོགས་པ་སྐྱམས་ལས་འཚད་ཅིང་མཆིས་ན། ལྷན་ཚད་འབངས་ཀྱི་ལྷུ་མ་ར་འཕྲོག་
 ཅིང་འཚོར་སྲི་གནང་བར། རོན་ལུང་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཅི་གནང་ཞེས་གསོལ་བ་ལས། འདི་
 བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་སྲོལ་ཅིག་ཅེས། ཞང་ལྷོན་ཆེན་པོའི་མཆིད། ལྷོན་ཁོམ་བཞེར་དང་།
 ལྷོན་ལྷ་བཟང་གསལ་མཐོང་གི་སྲུག་རྒྱ་ལོག་ནས་གཏད་ཀྱིས། ཕྱག་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་
 བཞིན་འཚོལ་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕོ་བྲང་ལྷན་ཀར་ནི། ལྷོང་ཐང་ལྷན་དཀར་གྱ་བའི་ཕོ་བྲང་བཀའ་འགྲུར་གྱི་
 དཀར་ཆག་ཐོག་མར་གྲིས་ས་དེ་ཡིན་པར་སེམས། ཤ་ཅུ་ནི་མི་ཕྱུལ་མཐོང་ཁྲབ་གྱི་
 བང་ཚན་སྡེ་གཅིག་གི་མིང་དུ་སྤང་། ཅེ་རྗེ་ནི་ཕྱུལ་དེའི་ལྷོན་ནམ་རྫོང་དཔོན་དུ་
 འདུག་ཁོམ་ཆེན་པོ་ནི་དམག་དཔོན་དང་། ལོ་ཐང་ལྷ་སྐྱེས་ནི་ལོ་དུས་ཀྱི་ཁྲལ་དང་གོང་
 ཏུ་འབྲུལ་རྒྱའི་སྐྱེས་ཏེ་འདུལ་བ་ན་ཐ་སྣད་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ཏོང་མི་ནི་ཤིང་འབྲས་ཤིག་
 གི་མིང་ཡིན་ནམ་སྐྱེས། རྗེ་ལྷོན་འཕྲུལ་ནི་འཕྲུལ་གྱི་རྗེ་ལྷོན་ཏེ་སྐྱུལ་བའི་རྒྱལ་ལྷོན་བྱ་བ་
 དང་དོན་གཅིག་བདག་ཅག་ལྟོ་བལ་བྱ་བ་འདི། མི་ཕྱུལ་མཐོང་ཁྲབ་ཏུ་བལ་པོའི་རིགས་
 ཀྱི་སྡེ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྐྱེས་སྡེ། ལྷར་པོད་ཀྱིས་ལྷངས་པའི་ཕྱུལ་འགའ་ཞིག་གི་མི་རྣམས་
 ས་གཞན་དུ་སློར་བཅུག་པར་འདུག་ཅིང་། བྱང་གི་གྲུ་གྲུ་རྣམས་པམ་ཆོ། གྲུ་གྲུའི་མི་
 རྣམས་ལྟོ་མོན་གྱི་ཕྱུལ་དུ་སློར་བཅུག་པ་ཐང་ཡིག་ཏུ་ཡང་གསལ་བ་བཞིན། བལ་ཕོ་

མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་མི་ལུལ་དུ་སློང་བ་ཅུག་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ།

དེས་ན་གོང་གི་བཀའ་གཙམ་གསུངས་དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བསྐྱར་ན་འདི་
ལྟར།

༥ རོ་བྱང་ལྗན་དཀར་ནས། འབྲུག་ལོའི་དགུན་རྒྱ་འབྲིང་པོར་གནང་བའི་བཀའ་
རྒྱ་ལ་སྟེ། འགྲུའི་ཅེ་རྗེ་ལ་བཀའ་སྐྱུལ་བ་ནི། འགྲུའི་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་སྦྲེལ་བར་
རོ་བྱང་དང་དམག་དཔོན་ཚེན་པོ་ལ། ལོ་རེ་རེ་བཞིན། སྐུན་གཟིགས་ཀྱི་ཉོང་མི་ལན་རེ་
འབྲུལ་སློལ་ཡོད་པར། རྒྱལ་པོའི་ལྷན་ར་ཁ་མང་པོ་ཡོད་པའི་འབབ་ཀྱི་སྤྲེང་ནས་
འབྲུལ་རྒྱ་འདང་བར་མ་བཟང་ལྷག་པར་ཡང་གྱུར་ལ། སྐུལ་བའི་རྒྱལ་སློན་གྱི་སྐུ་བྲིན་
ལས། བདག་ཅག་ལྟོ་བལ་ཉམ་བུ་བཀོས་ཀྱང་ཁྱིམ་རེ་བཞིན་ལྷན་སྦྲེལ་བྱ་རེ་རེ་བསྐྱེལ་
བར། ལོ་དུས་ཀྱི་ཁལ་མ་བྱུང་བར་བརྟེན། འགྲུའི་ཅེ་རྗེ་དག་ནས་ཉག་ཏུ་དབང་གཞོན་
ལྟེན་ཅིང་འཕྲོག་སྟམ་ནས་བརྗོད་ཀྱིན་འདུག་པས། ལྷན་ཚད་འབངས་ཀྱི་ལྷན་སྦྲེལ་
འཕྲོག་ཅིང་གཞོན་འཚེ་མི་བྱས་པར། འན་ཉན་ཅན་གྱི་བཀའ་རྒྱ་ཞིག་གནང་བར་ལྷན་
སྦྲེལ་བའི་བཞེད་དུ་བཀའ་རྒྱ་སློལ་ཅིག་ཅེས། ཞང་སློན་ཚེན་པོའི་བཀའ། སློན་ཁྲིམ་བཞེད་
དང་ལྷ་བཟང་གསལ་མཚོང་གི་སྐུག་རྒྱས་མནན་ཉེ་བཏང་བས། བཀའ་རྒྱ་ལས་ཅི་
ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་གྱིས་ཤིག །བྱ་བའོ། །

༼ མང་ ༽ སློན་ཚེན་པོས། འདུན་ས་ལོང་ཅུ་ནས། བཀའ་གོ་ལོའི་དེ་ལྟར་བཞེད་
ལྷག་རྒྱ་ལ་སྟེ། རྒྱ་སྤེ་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་སྐྱུས་གསོལ་དུ་བ། རྒྱ་འགྲུའི་བྱ་སྤིང་ལ།
སློན་ཚད། བོད་སྐུམ་དང་། ཞང་སློན་ཡ་ཡ་ནས། མཚེས་བྱང་དུ་འཚོལ་བ་སྐྱད་དུ།
བསྟན་བཏགས་ནས་འཚོལ་དུ། བྱན་དུ་བཞུགས་པ་ཡང་མང་། རྒྱལ་འབངས་ལས་སྤྲོ་

ཐབས་ཀྱིས་གསོལ་དུ་ཉེ། འདི་འདྲ་བར་འཕྲོག་པ་ཙམ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་གི་བུ་སྲིང་ལྟ་
བུ། གཞན་དུ་གཉེན་མཚལ་དུ་སྲི་གནང་བ་དང་སྐྱར་ཞིང་། ཁྱི་སྡེའི་ནང་དུ་དགའ་
གཉེན་འཚལ་བར། གཏང་དུ་ཅི་གནང་ཞེས་གསོལ་ལོ། །བྱ་བ་ཐངས་ལྟ་བུར་བྱས་ཀྱི་
དང་གཏང་ཐོགས་ཏེ། སྐྱུས་འཛིན་དུ་ཅི་སྲི་གནང་། དགའ་གཉེན་འཚལ་བར་གནང་སྟེ།
བྱས་ཀྱི་འཚང་དུ་སྐྱུལ་ད་བལ། ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་བུ་སྲིང་ནི་བུ་མོ་སྲིང་མོ་བྱ་བ་སྟེ། མཚོ་སྡོན་པོའི་པལ་སྐྱད་དུ་བུད་མེད་
སྦྱིའི་མིང་ལ་བུ་སྲིང་མར་འབོད། བྱ་བ་ཐངས་བྱ་བ་ནི། ཡ་མེད་དམ་ཁྲེལ་མེད་ལ་ཟེར།
གཏང་ནི་བཀའ་གཏང་བྱ་བ་སྟེ་བཀའ་ཤོག་གནང་བའི་དོན་ནོ། ། དེས་ན་དོན་འདི་ལྟར།

༄ མདུན་ས་ལོང་ཅུ་ནས། རྫོན་ཚེན་པོས་བཀའ་ལོའི་དབྱིད་ལ་གནང་བའི་བཀའ་
ཀྱི་པལ་བ། ཀྱི་སྡེ་གཉེས་ཀྱིས་དཔོན་སྣ་དག་གིས་ལྷུ་འབྲུལ་དུ། སྲར་བོད་སྐྱུལ་དང་།
ཞང་རྫོན་ཡ་ཡ་གཉེས་ནས། ཀྱི་ཤ་ཅུ་པའི་བུ་མོ་རྣམས། རྒྱང་མར་ལེན་སྐྱད་དུ་བྱས་
ནས་སྐྱད་བཏགས་ཏེ་འབྲེལ་ཞིང་། དོན་ལ་གཡོག་མོར་བྱས་པ་ཡང་མང་དུ་བྱུང་།
ཀླུ་པོའི་འབངས་ལས་བཙན་ཐབས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཏེ། འདི་ལྟར་འཕྲོག་པ་ནི་སྲོལ་མེད་
པ་ཙམ་ལགས་ན། ད་བན་ཆད་མཐོང་བྱུང་གི་བུ་སྲིང་མ་འདྲ་ཡིན་ཕྱིན། གཞན་ལ་
བག་མར་མི་གཏོང་བའི་ཁྲིམས་སྐྱར་ཞིང་། མཐོང་བྱུང་གི་སྡེའི་ནང་དུ་རང་མོས་བཞེན་
དགའ་གཉེན་བྱས་ཚོགས་པའི་བཀའ་གཏང་གནང་བར་ལུས་པ་བཞེན། ལོང་གི་བཀའ་
ཀྱི་དང་བཀའ་ཤོག་བཟུང་སྟེ། ཁྲེལ་མེད་ལྟར་བྱས་ནས། བུད་མེད་འདས་དེ་འཛིན་མི་
ཚོགས་དང་། དགའ་གཉེན་བྱས་ཚོགས་པའི་བཀའ་ཀྱི་འཛིན་དུ་གནང་ངོ། །ཞེས་སོ། །

ཀླུ་པོའི་བཀའ་ཀྱི་ཐོགས་ནས་ཁྲེལ་མེད་དུ་བྱས་བྱ་བ། ཞང་རྫོན་ཡ་ཡ་

སོགས་ཀྱིས་བྱེད་ཚུལ་ལྟར་མི་ཚོག་པའི་དོན་ལོ། ། དེ་ལྟར་མི་ཡུལ་དེ་ཁྲི་སྲོང་གི་དུས་
སྲུ་འབངས་རྣལ་མར་བཀུག་ཅིང་། མཐོང་བྱུང་ཁྲི་སྲེ་ལྷ་བྱ་བ་བཅུགས་ཏེ། རློན་ཁམས་
གཅིག་གི་ས་གསར་དུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་འོག་གི་རྒྱལ་རབས་ལ་ཡང་གསལ་ལོ། །

༥ བལ་ཡུལ་ནི་སྲོང་བཅོན་གྱི་སྐྱེ་ཆའི་སྐད་ལ་དབང་དུ་ཚུགས་ཅིང་། དེ་ནས་
བཟུང་ཡུན་རི་སྲིད་གཅིག་གི་བར་དུ་བོད་འབངས་སྲུ་གནས་པའི་ལོ་བྱངས་སོགས་
ལ་ཕྱི་རྒྱའི་མཁས་བ་རྣམས་ཁ་མི་མ་བྱུན་ཏེ། འགའ་ཞིག་གིས་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེའི་
སྐྱེ་ཆའི་སྐད་ལ་བལ་པོ་འོག་ཞེས་ཟེད། འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་ཡང་བོད་ནས་ཡིན་ཟེད།
འོན་ཀྱང་མི་ཡུལ་ནས་འཕྲོད་པའི་རྒྱལ་རབས་དེར། ཁྲི་སྲེ་གཙུག་བཅོན་གྱི་ཁོ་
འདྲེན་པའི་སྐབས་སྲུ་ཡང་། རྒྱའི་ལོ་ལ་བཅོན་པོ་བལ་པོ་ན་བཞུགས་སོགས་ལན་དུ་
མང་བྱུང་བས། བལ་ཆེར་ཁྲི་སྲོང་གི་བོད་འོལ་བར་བོད་འབངས་སྲུ་ཡོད་དམ་སྟེ།

ཡུལ་འདི་བོད་གྱི་ཆབ་འོག་ཏུ་ཚུད་པའི་སྲུ་རྟགས་ལྷ་བྱུང་ཡང་། ཁོང་ཚོའི་ཁྲོད་
ན་ཚང་དང་། གཙང་ཡིན་ནམ་སྟེ། ལྷ་མ་དང་། ལྷ་ཡེ། རྟ་མང་(རྟ་དམག་བྱ་བ་ཟུར་
ཆག་སྟེ་མ་པ་)ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དཔའ་རྩལ་ལྡན་པའི་མི་སྲེ་མང་དུ་ཡོད་པ་
འདི་ཀུན། ཚོས་ལུགས་ཀྱང་བོན་དང་འདྲེས་པའི་ནང་བ་བྱེད། སྐད་ཀྱང་བོད་སྐད་བརྗ་
རྒྱུང་འབའ་ཞིག་སྟེ། དེགས་རྒྱུད་ཀྱང་བོད་ནས་མཆེད་པར་ཁོང་ཅག་རང་ལ་གྲགས།
དེར་མ་ཟད་བལ་ཡུལ་མཐེལ་དུ་ཡང་། བལ་མང་དང་བོད་མང་ལ་སོགས་པ་བོད་གྱི་མ་
སྐད་ཆགས་པའི་ས་མིག་མང་པོ་ཡོད། ཆེས་གསལ་བའི་རྟགས་གཞན་ཡང་། བོད་རྗེ་
འདུས་སྲོང་སོགས་དང་དུས་མཉམ་པའི་བལ་རྒྱལ་ན་རྗེ་དེ་བ་མི་དབང་སྐྱའི་སྲས།
ཕྱི་བ་དེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱའི་རྗོ་རིང་ལ་ཡང་། རྩོལ་བའི་ཕྱི་ཉེ་ཉོ་སྐྱེའི་བ་རྩི་སྐྱ་རི་

ཀའ་རྒྱ་མཚུངས་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་བཤམ་པའི་ཀླུ་མཚན་གྱིས་ལོ་རྒྱུར་
ཁུངས་ཚོ་བ་རྣམས་ལས་བྱེད་ལྟ་བུ་སོམ་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ།སོགས་གྲིས་བ་ཡོད།

གཞན་ཡང་བལ་ལོ་རྣམས་གྱིས་རང་སྐད་དུ་ཡང་། མིག་ལ་མིག་ ལྷ་ལ་ལྷ་ལོ།
ལག་ས་ལག་སོགས་བོད་སྐད་རྒྱུར་ཆག་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདྲེས་བ་ཞིབ་ཏུ་བཏག་བས་
ཤེས་སོ། །

༥ ཀླུ་གར་ཉི་ར་ཉི་ཉ་བོད་གྱིས་བཟུང་བ་ཡང་ཐོག་མར་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་ལ་
ཡིན་པ་ལོག་ཏུ་གསལ་ཞིང་། ཉི་ར་ཉི་ཉ་ཞི་གར་ལྷོ་བྱང་ནས་རི་ནག་པོ་རྒྱུད་ལ་ཐུག་གི་
བར་གྱི་ཡུལ་སྤྱི་ལ་ཟེང་ཞིང་ད་ལྟ་ཡང་མིང་དེ་ཀར་གནས། ཡུལ་དེའི་ཁོངས་སུ། བྱང་
དང་། ལྷ་ཡུ་དང་། ལི་ཅ་བུ། བྱི་ཇི། ཀའ་ཀུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མིང་ཆེན་དུ་མ་ཡང་
འདུས།

འོན་ཀྱང་སྤོགས་དེ་ཆ་བའི་ཡུལ་དུ་སོང་གཤེས་བོད་དམག་རྒྱུན་སྲོད་བྱེད་པ་
སོགས་ཡུན་རིང་དུ་མ་བྱུང་བར་མངོན་ལ། སྐར་ཡང་ཁྲི་སྲོང་གི་དུས་སུ་བསམ་ཡས་
མཚོད་ཉེན་དཀར་པོའི་ནང་རྫོངས་སུ་རིང་བསྐལ་སྤུན་འདྲེན་བ་སོགས་གྱི་ཆེད་དུ་མ་
ག་རྟ་ལ་བོད་དམག་བྱངས་ཚུལ་བཟུང་བཞེད་དུ་གསུངས་ཏེ། ཀླུ་པོས་བོད་གྱི་རྟ་རྩོག་
ཆགས་སྐྱས་མནན་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་ཆད་ལ་བསྐྱོས་ཏེ། འགོས་གྱིས་ཕག་
རིར་དུས་བཏབ། ཉ་པའི་དམག་རྣམས་དཔལ་ལོ་དཔལ་ཐང་དུ་བྱངས་ལ་བཏབ། ཀླུ་
གར་ཐང་དུ་བརྟེན་བ་དང་། ཡུལ་དེའི་ཀླུ་པོ་བྱེད་ནས། མཐའ་འཁོབ་གྱི་ཀླུ་པོ་དེའི་
རྟ་པ་འདི་འདྲ་ན། དཔུང་བུ་རྒྱུང་དང་། ཤིང་རྟ་དང་། སྐང་པོ་ཆེའི་ཚོགས་རི་འདྲ་ན་
ཞེས། པོ་བྱང་གི་ཡ་ལད་ལ་བཙན་པོའི་ལྷ་མ་བཏགས་ཏེ། དེའི་ལོག་ན་མར་འཁོར་དང་

བཅས་པ་འཇུག་ནས། འདི་རྒྱལ་ཁམས་འདི་བཅོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ལོག་ཏུ་འཇུག་
བས། ཁྱོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ། བཅའ་དང་སྐྱེས་ལོ་ཐང་དུ་འཇུག་ལོ་ཞེས་ཁམས་སྐྱངས་
ནས་མངའ་ལོག་ཏུ་འདུས།

དེ་ནས་གཞུང་བཞུགས་ནས་མ་གཏོགས་དམག་དངས་པ་དང་། མ་གཏོགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ལོར་ཐམས་ཅད་ཨོ་ཉལ་ཉ་ལུ་རིར་མ་གཏོགས་ལུ་ལུ་ལྱི་དཀྱིལ་ན་ཨོ་ཉལ་ཉ་ལུ་རིའི་
ལུ་ལོ་དུ་བསྐྱེད་ནས། མི་ཐམས་ཅད་རྒྱ་གར་ཤར་སྤྱོད་སུ་བོས་པས་གལུལ་སྤོད་
མ་དགོས་པར་བྱང་རྒྱལ་ཤིང་ལ་མཚོན་པ་ལུ། ཞེས་སོགས་ནས། གཞུང་འགྲམ་དུ་
བོད་ཀྱི་མི་བསྐོས་ནས། འདི་ཚུན་ཆད་བོད་ཀྱི་ས་བཅད་ཡིན་པས་རྗོངས་ཀྱིས་ཤིག་
ཅེས་བཀའ་སླུལ་པ་བཞིན་བྱེ་ལུང་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཀྱ་བ་བཅུགས་ཏེ། སྤྱིས་ལུ་ཤིང་དམག་
གིས་དེ་བཞིག་པས། མ་ཞིག་པར་མེ་ལ་བཞུས་པའི་འཕྲོ་ཡོད་དོ། །དེའི་ལུང་ལུག་ན་ཀྱ་
བ་བསྐྱང་བའི་མིའི་རིགས་ལས་མཚེད་པ་འབོ་ཏེ་ཐང་གུ་རའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་
ཁྱེད་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །སོགས་གསུངས་སོ། །

འདིར་རྒྱ་གར་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སུ་ཡིན་གསལ་བར་མ་སྤོས་ཀྱང་། དུས་བསྐྱེགས་
ན་མ་ཉོར་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གོ་སྤེལ་ཡིན་ནམ་སྤེལ། ཐ་གུ་ར་བྱ་བ་སྤྱིར་ལྷ་དང་རྒྱལ་རིགས་
ཀྱི་མིང་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་གྲོང་ཁྱེད་ཡོད་པ་ནི་མ་ཚོས་མོད། ཐ་གུ་ར་བྱ་བའི་རིགས་
ནི་རྒྱ་གར་བའི་ཁྱོད་ན་མང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་ཐོག་མའི་དུས་ལུངས་ཀྱང་སྐྱོད་དང་
བམ་ཟེ་གཉིས་འདུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གྲགས་པས་དེས་པར་དཔྱད་དགོས་པ་ཞིག་
འདུག །དུས་འདི་ཚམ་ན་བཅུགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཀྱ་བ་ཞིག་ཀྱང་ད་ལྟ་རྒྱ་རྒྱུ་ལིའི་སྤྱོད་ཀྱིས་
ན་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་པོ་ཚུ་རྒྱ་བ་བྱ་བ་ཞིག་གིས་བཞོད་པ་ཡིན་

འདུག་ལ། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་ན་མུང་མེད་ཀྱི་དོ་རིང་འགའ་ཞིག་གི་སྟེང་ན། ཕྱིས་ཀྱི་
ཟླ་སྟོན་རྒྱལ་པོས་ཡི་གེ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱང་འདུག་པས། འདི་འབྲེལ་བསམ་ཆེ་ལྷགས་
ཀྱི་ཀྱ་བ་དེ་ཡང་ངོ་མོ་སྤར་བོད་ཀྱིས་བཅུ་གསུམ་བ་དེ་ཡིན་སྲིད་དམ་སྟུམ་སྟེ། འོན་ཀྱང་
གཏམ་འདི་འབྲེལ་བཅས་ཏུ་སྟོན་པའི་འོས་མ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་སྤར་ཡང་སྲུ་ཉིག་བཅའ་པོས་སྲིད་འཛོལ་འཛིན་པའི་སྐབས། རྒྱ་
གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཉམ་མ་སྤེལ་བོད་ཏུ་འབྲིང་དེ། བཟང་བཅོམ་གྱི་ཚུལ་ཏུ་བཞག་ལ། དེས་
པོ་ཡོང་བཟང་བྱ་བའི་ངོ་མོ་ཞིག་བཞེས་པ་ལས་འཕྱོང་རྒྱས་ཟ་ཉོར་མའི་རིགས་དེ་
མཆེད་དོ་ཞེས་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས་གསུངས། དེ་ལྟར་རྒྱ་གར་ཉི་ར་ཉི་ར་དེ་བོད་ཀྱི་
འབངས་སུ་རེས་ཡོད་རེས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་གནས་ཉེ་རྒྱལ་ཐོག་འགའ་ཞིག་སོང་བར་
མངོན་ལ། ཕྱོགས་དེ་བོད་ཀྱི་ས་ཁོངས་སུ་བཅུ་བ་ལོམས་པའི་དབང་གིས། ཏུས་ཕྱིས་
ཅ་ན་ཡང་། ཆག་ལོ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་གྱི་ལམ་ཡིག་ཏུ། དེ་ནས་གསྐྱ་བཀལ་ཉེ་སྤྱི་ཉིན་རྒྱ་
གར་ཏུ་སྟེན་པས། ཞེས་གསྐྱའི་ཚུར་ཕྱོགས་རྣམས་རྒྱ་གར་མིན་པ་འབྲེལ་བ་ཞིག་གསུངས་
སོ། །

གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དམག་གོ་ཤེས་པར་ཏུ་སྟེན་པས་བར་འགྲུར་བ་
སོགས་ལི་ཡུལ་ལུང་བསྟན་ཏུ་ཡང་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །

༥ ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱའི་ཡུལ་ཁམས་ཇི་ཅམ་བཟུང་བ་སོགས་ནི། འོག་གི་
རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཞར་ལ་གསལ་ཞིང་། མདོར་ན་དེ་ཏུས་གྲིང་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་འདི་ན་
བོད་དང་མཉམ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཆེ་བ་སུ་ཡང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་ལ།
ལྷག་པར་ཡང་རྗེ་ཁྱི་སོང་ལྟེ་བཅའ་གྱི་སྐུ་ཏུས་ཅ་ན། མངའ་ཐང་དར་བའི་ཅེ་མོར་སོན་

ཉེ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་ཁྲིན་ཡང་པལ་ཆེར་གླིང་མིལ་པོའི་སྤྲོད་དུ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཅིང་། བོད་
འབངས་མེན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ན་ཡང་། ལྷ་སྐྱེས་འབྲུལ་ཞིང་བཅོན་པོའི་བཀའ་ལྷང་
ལེན་པོའི་རྒྱལ་ཐོན་མང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་འདུག་པས།

རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་གླིང་པས། འཇམ་གླིང་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་གླེུ་བཅོན།
ཞེས་བསྐྱབས་པ་ཡང་དོན་ལ་གནས་པའི་གསུང་ཡིན་ལོ། །ཚལ་པའི་དེབ་དམར་དུ་
རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་བྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་དུས་བོད་ཀྱི་མཐའ་བཞི་ནི། ཤར་དུ་སྤྲེལ།
ལྷ་ཅིལ། ལྷ་ཅིལ་གསུམ་ཡིན། ལྷོར་བམ་ཟེའི་ཡུལ་དང་། བྲང་དུ་རྟོར་གྱི་ཡུལ་ཉེ། དེ་
རྣམས་བསྐྱོར་བ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་སྟག་མང་པོ་ཡོད་པས། བོད་ལས་དཔའ་བ་དང་།
བརྟུལ་པོད་པ། རྒྱའི་གོང་མ་རྣམས་དང་། གཡུ་དང་། ལྷུ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སྤྱི་ཡང་
མ་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་པོ། །

ལྷན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་གངས་ཀྱི་སྤྲེལ་ལ། །
ལུགས་གཉིས་ཐབས་ཤེས་དུང་གི་མཁར་བསྐྱེལ་པའི། །
རིགས་གསུམ་གོན་པོས་སྐྱུལ་པའི་རྒྱལ་ཁབས་འདིའི། །
ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱ་ཁྲིན་སྤྱི་ལས་འཇམ་བར་ལུས། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༥ ཡིད་བརྟན་འཕེར་བའི་རྒྱལ་རབས་སྐྱེ་བ་ལ། ལྷ་སྤྱིའི་དུས་ཚིགས་ཤེས་པ་
མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། འདིར་ལོ་ཚིགས་ཀྱི་རིམ་པ་གང་ལ་སྐྱོར་བའི་གཞི་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འོག་ཏུ་བཀོད་པའི་བྱུང་བ་འདི་རྣམས་རབ་བྱུང་དང་པོ་

སོགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མི་འདུ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ས་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་སུ་
བརྟེན་པ་ཡང་སྐབས་མི་བདེ་ཞིང་། རྒྱ་གར་པ་ལ་གྲགས་པའི་བེ་གམའི་ལོ་ཚོགས་
སོགས་ཀྱང་ཕྱོགས་འདྲིར་རྒྱུས་མེད་པས་མགོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ལ། གཞན་
ཕྱི་ལོར་གྲགས་པ་དེ་ཡང་ཡེ་ཤུ་གྲོངས་པའི་ལོ་ནས་བརྟེན་བར་འདུག་པས་རང་ཅག་ལ་
འོས་འགའ་མི་ཆེ་བར་མཐོང་ནས། འདྲིར་རྒྱལ་རབས་རྒྱུས་སངས་རྒྱལ་སྐྱེད་པ་
ལས་འདས་ནས་དུ་སོང་ལ་སྦྱོར་བར་བྱས་སོ། །

སྟོན་པ་འདས་པའི་ལོ་གང་ཡིན་ལ་ཡང་མཁས་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མི་མ་སྐྱེན་
མོད་ཀྱི། འདྲིར་བཀོད་པ་ནི་ལོ་ཕྱོགས་སིང་ལའི་གནས་བཟུང་བ་དག་གི་ལུགས་དེ་
ཡིན་ཅིང་། བརྟེན་ཚུལ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་བར་མཐོང་སྟེ། དེ་
ཡང་སངས་རྒྱལ་འདས་ནས་ཉིས་སྟོང་སྐུམ་བརྒྱལ་མི་ཉུང་བའི། ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་
ངན་མེད་ཀྱི་ཡབ་མེད་ཆུང་ལ་ལོ་ཚྭ་གྲུ་ལྷ་(ལྷ་བ་སྐྱེས་པ་པའི་)སྐབས་སུ། ལྷ་བའི་
ལྷོན་པོ་མེ་སྐྱེན་རྒྱ་གར་དབུས་སུ་སྐྱེ་བས་ཤིང་། རྒྱ་ནང་སྤྱི་ལོ་དུ་ཡུན་རིང་བཟུང་
བ་དེའི་ལམ་ཡིག་ཏུ། ཡུལ་དབུས་ན་སངས་རྒྱལ་པའི་རབ་བྱུང་བཞུགས་པ་མཐོང་
ཚུལ་སོགས་ཁྲིམ་པ་འདིས་ཤེས་ལ། ལྷོན་པོ་དེ་དང་ལྷ་བ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མ་ཞོར་བར་བརྟེན་ཏུ་ས།

སྟོན་པ་འདས་ནས་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱལ་མི་མང་བའི། ལྷོན་པོ་ལྷ་བ་དཀར་
དང་། ལྷ་ལས་སྐུལ་བྱུང་གི་འགྲེལ་པར་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ན་སྐྱེད་པའི་
འབྲུང་བར་གསུངས་ཤིང་།

རྟོག་གི་འབར་བ་དང་། ལྷ་བའི་སྤེལ་མ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ལས། བརྒྱ་དང་ལྷག་ཅུ་

ན་ཡིན་ཞེས་བཤད།

ཀུན་མཁའའི་བྱུང་བ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བ་ལ་ལྷ་དཔེ་མེད་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ནས།
བཀའ་བསྟུན་གཉིས་པ་བྱས་པར་གསུངས།

སིངྏ་ལའི་གནས་བརྟན་མིང་ཚེན་གྱིས་མཛད་པའི་མ་རྩ་བརྟན་ཉིས་བརྒྱ་རེ་
གཅིག་པར་ལྷ་དཔེ་མེད་ཁྱིམ་འཁོད་དེ། ལོ་བཞི་བཅུར་སྲིད་བསྐྱེད་ནས་གོངས་
ཞེས་བྲིས་པ་དང་།

འགོས་ལོས་གཏད་རབས་ཤོག་འབྲུང་ཞིག་བསྐྱེད་བཤམས། བར་སྐབས་དེར་
སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་སྟུལ་བརྒྱ་ལོན་ཏེ། ལྷ་དཔེ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་གི་
ནས། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ལོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆད་ལྷག་མེད་པར་སྦྱོན་གྱིས་
མཐུན་ལོ། །

དེས་ན་རི་ཚམ་བྲིས་ཀྱང་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུའི་ནང་རོལ་
དུ། ལྷ་དཔེ་མེད་འབྲུངས་ནས་ཡོད་ངེས་པས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་བསྟན་ཅིས་འདི་ལོ་ན་རྒྱ་མཚན་ཅི་བས་ཀྱང་ཆེ་བ་
ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་ན་ཡང་ལོ་བཅུ་སྟོར་འགའ་ཞིག་གིས་ཆད་ལྷག་འབྲུང་སྲིད་པ་
ཚམ་ཡིན་གྱི། རྟོང་གངས་པར་ཟད་བརྒྱ་གངས་ལ་ཡང་ནོར་བའི་གནས་མེད་དོ། །

སྤར་རྒྱ་བལ་ཁ་ཆེ་ཀུན་ཏུ་ཡང་མཁས་པ་རྣམས་བཙུག་ཏུ་འདི་ཉིད་ལ་ཆ་
འཛོག་པར་འདུག་ལ། སྦྱིར་སྤྲོ་མའི་དུས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོན་པ་རྣམས་ན། སངས་
རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་ལྔ་ཞག་གངས་རི་སོང་གི་ཐོ་ཉི་མ་རེ་བཞེན་འདེབས་སྲོལ་ཡོད་
འདུག་པས་འདི་འདྲ་ལྷངས་སུ་མི་ཆེན་གཞན་ཅི་ཞིག་ལ་རྟོན།

བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། ཉན་ཐོས་ལེན་རྟ་པ་(འདི་ལ་སེན་རྟ་པ་
ཞེས་ཡིག་འོར་རྒྱན་འབྲས་སུ་སོང་ཡང་། བརྟམ་སྟེ་བསོད་སྟོམས་པ་བྲལ།)
རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འཕྲུངས་པ་དང་། རོ་རྩེ་གདན་གྱི་སྐྱབ་རྟུན་བཞེངས་པ་
གཉིས་འོར་ནས་བཅིས་པས་ཡིད་བརྟན་མེད་ཅེས་བརྟམ་པར་མཛད་ཅིང་། རང་
ལྷགས་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ལོ་སྟོང་ཙམ་བསྟན་མོད། རོ་རྩེ་གདན་གྱི་སྐྱབ་རྟུན་བཞེངས་པའི་
ཚོ། སངས་རྒྱས་མཛམ་སྲོང་བའི་རྒྱུ་ལོ་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ལོན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་
བཤད།

སྐྱ་དེ་ལ་ཀུན་དགའ་བའི་སྟོབ་མ་ཤུ་འདི་གོས་ཅན་གྱིས་སྐྱབ་རྟུན་འབྲས་སུ་ལ་ཚུ་ལ་
སོགས་ཀྱང་འབྲུང་།

དེས་ན་སྐྱབ་རྟུན་བཞེངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་འཕྲུངས་པ་གཉིས་འོར་བའི་
དབང་དུ་བྲས་ན་ཡང་། ལོ་བརྒྱ་སྟོང་ཅིག་འོར་སྟིང་མོད། སྟོང་སྟག་ཙམ་འོར་བའི་དོན་
ཅི་ལ་ཡོད།

དེར་མ་ཟད་མ་སྟོན་སངས་རྒྱས་གསུམ་པ་ཁ་ཆེ་བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་
བོད་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱི་ལོའི་ཤིང་གྱི་དེ། གནས་བསྟན་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་འདས་
ནས་ཆིག་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དུས་ཁོང་གིས་སོལ་ནག་ཐང་པོ་
ཆེར་བཅིས་པ་ན། སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ཆིག་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་སོང་
གསུངས་པ་ཡང་། ཅིས་ཀྱི་དབང་གིས་ལོ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་ཙམ་ལས། དོན་ལ་བཞུ་
ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱང་གནས་བརྟན་པའི་ལྷགས་དེ་ལ་ཅ་བ་བརྟུན་པར་སྟངས་དོ། །

དེས་ན་སྟོ་དུ་མ་ནས་བསམ་ཆེ་གནས་བརྟན་པའི་བསྟན་ཅིས་དེ་ཁོ་ན་ལྷངས་

བཅའ་བར་མཐོང་ནས། ཁོ་བོས་ཀྱང་འདྲིར་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་
བརྩིས་སོ། །

དེ་ཡང་བརྩི་ཚུལ་འདྲིའི་དབང་དུ་བྱས་ཚེ། ད་ལྟའི་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་
ཁྲི་འདི་སངས་རྒྱལ་འདས་ནས་ཉིས་སྟོང་དང་བཞི་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་པ་ཡིན་ལ། མེ་
མཁའ་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱེས་པའི་འདས་ལོའི་ཚོག་མ་མེ་ཡོས་དེ་ཆེག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དོན་
གཅིག་པ་ཡིན། ཀོང་རྫོ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་ལོ་དེ་ཆེག་སྟོང་བརྒྱ་དང་གྲ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པ་
སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཤིན་ཏུ་ཡིད་འཕྲོག་བདེན་པའི་བཞིན་རས་ལ། །
མི་གསལ་ཚིས་ཀྱི་སེང་རས་གཡོགས་པ་འདྲི། །
དབྱུད་གསུམ་སོར་མོས་དུམ་བུར་རལ་བ་ཡི། །
མི་བསྐྱེད་མཁའ་པའི་ཐོ་ཚོ་ཁོ་བོས་བྱས། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ་ཚོག་མའི་ཡན་ལག་
རྣམས་རྫོགས་སོ། །

༘ ད་ནི་རྒྱལ་རབས་དངོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འོག་ཏུ་བཀོད་པའི་
ཤོག་རིམ་ཚན་པ་གསུམ་ལས་[༡]དང་[ཁ]རྟགས་བཟབ་པ་གཉིས་ནི། གོང་སྟོས་
བཞིན་ད་ལྟའི་ལོ་སྐུམ་ཅུ་ལྷག་གི་སྟེ་རོལ་དུ། ལི་ཡུལ་གྱི་བར་མཐའ་ཉོང་ཉང་བྱ་བའི་
གནས་སུ། རྩོན་གྱི་ལྷ་ཁང་ཞིག་རལ་དུ་གྱུར་པ་གཅིག་གི་ཚིག་པའི་གསེབ་ནས། བོད་
དང་ཡུ་གུར་གྱི་ཡིག་རྩིང་ཤོག་རིམ་འཕོན་ཚེན་ཞིག་འཕོན་པའི་གསལ་ཡིན་ལ། ཡིག་

རིགས་དེ་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མས་བགོ་བཤའ་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་གར་དང་ཕྱི་རྒྱུ་མཁས་པ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་ལག་ཏུ་བཏང་བ་ལས། ཕྱི་མོ་དངོས་ཀྱི་ཆ་ཤིང་། དཔར་བཏབ་པ་དང་། རོ་བུ་སྤྱོད་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཐོན་ཀྱིས་མཐོང་བ་རྣམས་ཐོན་ཚུན་ཞིབ་བཟུང་བྱས་ཏེ་ཡིད་བརྟན་རུང་བར་བཀོད་ལ། ད་ལྟ་འདྲིའི་ཕྱི་མོའི་བྱིངས་རྣམས་པ་རན་སི་དང་དབྱིན་གཞུང་གཉིས་ནས་བདག་སྲོད་བྱས་ཏེ་ཡོད་འདུག་ཅིང་། ཆ་ཤིང་མང་ཚུལ་ཞིག་ལེ་ཅིང་དུ་ཡང་འབྱེད་ཞེས་བེད།

[ག] རྟགས་ཚན་རྣམས་ནི་ཤོག་རྒྱལ་དེའི་གས་གཞན་རྣམས་ལས་མཁོ་བའི་ཆ་ཤིང་འགའ་ཞིག་བྱངས་པ་ཡིན། [ད] རྟགས་ཚན་དེ་ནི། ལོ་རྒྱུ་ཐོན་མང་སྤྱད་ཐང་ཞིས་བྱ་བའི་རྒྱུ་རྒྱལ་རབས་ནས་སྤྱད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་རེ་ཆལ་དུས་སུ་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཀྱང་བྱུ་དང་། ལྷ་ལྷོ་རིན་ཆེན་གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མདོར་བསྐྱུས་ཤིག་བསྐྱུར་ཏེ། ལྷོ་ལྷོ་བྱུག་ཚུལ་ཞིག་ཆལ་པའི་དེབ་དམར་དུ་བཀོད་ཅིང་། དེ་བས་ཀྱང་ཆེད་བསྐྱུས་པ་ཞིག་དེབ་སྲོན་དུ་ཡང་བཀོད་འདུག་པ་དེ་གཉིས་འབྱུང་ཁུངས་གཅིག་པར་སྣང་ལ། ཆལ་པ་དང་འགོས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཙུ་བ་དེ་ལོ་ན་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཤའ་བ་ཡིན་ལོ། །

ཐང་གུར་གྱི་རྒྱལ་རབས་དེ་དག་སྤར་གོང་མའི་དུས་སུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་སོགས་ལ་བཀག་སྡོམ་ཚུལ་ཡོད་ཅིང་། ཉེ་དུས་འདི་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མའི་རྒྱན་རིགས་སུ་བསྐྱུར་བས། འཛེམ་བྱ་སྤྱིང་གི་དག་སློབ་སུ་གྱུར་ཅིང་། རྒྱན་གཉིས་བྱང་བའི་མཁས་པ་དུ་མའི་སློབ་པ་ཏན་དང་བཅས། བསྐྱུར་བ་ནང་ཐོན་ཚུན་དང་ལྷོ་བའི་ཕྱི་མོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཉེད་བསྐྱུར་ཏེ་ཁུངས་དག་པར་བྱས་ལ། ད་དུང་ཡང་རྒྱུ་མཁས་

བ་གཟུང་གནས་འདྲ་བྱུང་ན། འདིར་གསལ་བའི་ཡུལ་དང་དམག་དཔོན་གྱི་མིང་
སོགས་ལ་དག་ཐེང་གང་ཞིབ་གནང་བར་འཚལ།

སྐབས་ཡང་རང་ཅག་གིས་གཅེས་སྐྱེས་སུ་བྱ་འོས་པ་ལྟེ། རྒྱལ་རབས་ཀ་
བའི་དུས་བུ་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་སྲོང་བཙན་གྱི་ཁོ་ལོ་དུག་མང་སྲོན་མང་བཙན་གྱི་ཁོ་
ལོ་ཉེར་གསུམ། འདུས་སྲོང་གི་ཁོ་ལོ་ཉེར་དགུ། ཁོ་ལོ་གཅུག་བཙན་གྱི་ཁོ་ལོ་བཞི་
བར་གྱི་བྱུང་རབས་རགས་བ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ཚིག་སྣ་བསྐྱེས་དྲགས་པས། གཏམ་
རྒྱུད་མཚར་ལ་རིང་བ་དགོས་མཁན་ཚོ་ལ། ཚིག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་མོད་གྱི།
རྒྱལ་རབས་དངོས་ལ་དཔྱོད་ན། གནད་དོན་ཆེ་ལ་གཞི་ཙ་བརྟན་པ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་
དང་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་པོའི་དུས་ཀྱི་བོད་མི་རང་གིས་བྲིས་ཏེ། བཙན་
བསྐྱེད་མཁན་གྱི་སྐུ་བུའི་ཕེ་མོས་མ་རེག་པར། ལོ་ཚིག་སྲོང་ཉེ་བའི་ཡུན་ལ་རྩོད་དང་བྱེ་
མའི་འོག་ཏུ་གཟིམས་པའི་ཡིག་རྩེད་ཀྱན་པོ་ཀུན་ལ་དོམ་དུ་རི་བ་དེ་འདྲར་མ་ཟད། རང་
ཅག་གི་སྲོན་གྱི་རྒྱལ་རབས་རྣམས་ཚིག་སྲོང་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་འདི་འདྲར་ཡོད་སྟེ་སྟེ།
དཔེར་ན་སྐྱོང་བམ་གཉིས་སུ། ཉེ་ལོ་ལ་བཙན་པོ་ཁོ་ལོ་སྲོང་བཙན་པོ་བྱུང་འོན་
ཅང་རྩོན་བཞུགས། སྲོང་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཚེན་བཞུགས། གར་ལོག་གི་པོ་ཉམས་སྐབས་འཚལ།
རྩ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་སྐབས་ཏུ་བྱུགས། སོགས་བྲིས་པ་དང་།

འདིར། སྤྱི་ལོ་ལོ་ལ། བཙན་པོ་དུངས་ཀྱི་སྐབས་ཚེས་ལ་བཞུགས། འབྲུག་ཚོང་
གི་པོ་ཉམས་སྐབས་འཚལ་ཏེ། དབྱར་འདུན་དུངས་ཀྱི་ཁ་བུར། ཞང་བཙན་ཉོ་རེ་དང་། རྫོན་
ཁོ་གསུམ་རྗེས་བསྐྱེས། སོགས་བྱུང་བ་རྣམས་ཚིག་སྲོང་གྱི་འདུག་པ་ཡང་ཕིན་ཏུ་
འདྲ་བ་བཞིན་ལོ།

འགའ་ཞིག་གིས་འདི་དག་ནི་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུམ་བུ་
རེ་ཡིན་པས། རྒྱངས་སུ་མི་འོས་སྟམ་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལར་སྡོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྙིང་
མ་ཡོད་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་འདྲའི་དུམ་བུ་རེ་ཡིན་པ་ན་བཞེད་དང་། ཐང་ཡིག་
ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འགོས་ལོས་ཀྱང་གཏད་རབས་ཤོག་འབྲུར་ཞིག་རྙིང་པ་ལ་ཅིས་སུ་
མཚད་དེ། དེ་བ་སྡོན་དུ་བརྟུག་པ་དེ་འདྲ་ལགས་ཤིང་།

དེར་མ་ཟད་ད་ལྟ་རང་རེའི་བཀའ་འབྲུར་ན་བཞུགས་པའི་སྤྱི་བཟོ་འདས་ཆེན་
དང་། བལ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་དང་། གྲེ་དོར་དང་གསང་འདུས་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱུད་སྡེ་འདི་དག་ཀྱང་། མདོ་རྒྱུད་དེ་དང་དེའི་དུམ་བུ་ཅམ་རེ་ཡིན་པར་མཁས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དཀྱུས་རྟུགས་བཏབ་པ་རྣམས་ནི། རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུམ་བུ་དེ་རྣམས་གྲུང་
བསྐྱེགས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབྱུང་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཤིང་། ཐ་ན་བོན་གྱི་དག་སློབ་
ཚུན་ཆད་ནས་ཀྱང་སྤངས་ཏེ། ཐོས་པ་རྒྱུང་བས་འོལ་ཆོད་དང་། འོགས་ལྷུང་གི་གཅམ་
བུ་ལ་སོགས་པའི་ངྲི་མས་མ་གོས་པར་བྲིས་པའི་འཁྲུལ་དུ་ལགས་པས། གཟུར་
གནས་དཔྱོད་ལྡན་འདྲ་ཡོད་ན་དགེས་པའི་མཚོན་ཡོན་དུ་ཡང་ཆེའོ་སྟམ་སྟེ།
གང་གི་སྤྱིར་ཞེ་ན།

- ཐོལ་གྱིས་བཙོས་པའི་སྤྲིན་མ་མི་གཡོ་ཞིང་། །
- སྤོགས་སུ་སྤྱང་བའི་བྱུར་མིག་མི་བལྟ་བ། །
- རང་བཞིན་གཤེས་ཀྱིས་འཇུ་མ་པའི་མེ་ཉོག་འདིས། །
- དཔྱོད་ལྡན་སྐྱེ་བའི་ཡིད་དབང་ཅིས་མི་འཕྲོག། །

སྐྱམ་དུ་བསམས་སོ། །

༄ བོད་ཀྱི་གནའ་སྐོལ་དང་རུས་ཁུངས་སོགས་ཀྱི་སྐོར། འོག་ཟེལ་[ད]་བོད་
ཀྱི་ཡུལ་དེ་རྒྱའི་རྒྱལ་ས་ཅང་རན་ནས་ལེ་བར་སྐོར་བརྒྱད་ཀྱི་ས་ན་ཡོད། ཡུལ་དེ་ལ་
སྐོན་རྒྱན་ཀྱི་གོང་མ་དག་གི་དུས་སུ་བྱབ་ཀྱི་འཇང་ཞེས་འབོད།

བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་རུས་ཐོག་མའི་འབྲུང་ཁུངས་ལེགས་པར་མ་ཤེས། འོན་ཀྱང་
འགའ་ཞིག་ན་ཤེ། བོད་རྣམས་རྒྱལ་པོ་འཕན་སྤྱིའི་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཟེར། སངས་རྒྱས་
འདས་ཇེས་ཀྱི་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱུད་དགུ་བ་ལ། རང་གི་ཁུ་ཐོ་དགས་བསད་བས།
འཕན་སྤྱི་གཉེན་དང་བཅས་པ་བྱབ་སྤོགས་སུ་བྲོས། མ་ཚུ་བཀལ་ནས་འི་ཐོ་ཚུ་ཞེའི་
རྒྱལ་ཏུ་སྐྱེའམ་ཉེ། འཇང་རྣམས་ཀྱི་ཁོད་དུ་ས་བརྒྱུད་སྟེ་བསྐྱད། འཕན་སྤྱི་དེ་རང་
བཞིན་བཟང་ཞིང་། སྤྱིན་པ་ལ་དགའ་བར་གྲགས་ཆེ་བས། འཇང་ཐམས་ཅད་ཁོའི་བྱང་
དུ་འདུས་ཉེ་རྒྱལ་པོར་བཀུར། དེའི་རྒྱུད་རྣམས་འིན་ཏུ་འཕེལ་ཉེ་གྲགས་ཆེ་བར་གྱུར།
མི་རྒྱུད་དེ་རྣམས་དཔའ་ཚལ་ཆེ་ཞིང་། རྒྱུན་མི་ཚད་གཡུལ་ཀྱི་ལས་ཁོན་ལ་བཙོན་
བས། འི་མ་གྱིས་ཡུལ་མང་པོ་བརྒྱུད་སྟེ། རང་གི་རྒྱལ་ཁམས་རྒྱ་བསྐྱེད།

འོན་ཀྱང་འོ་ཉེས་བརྒྱའི་བར་དུ་རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད། བོད་རྣམས་
མི་སྟོབས་ལུགས་ཅན་ལ་རྒྱལ་དུ་འབོད་ཅིང་། སྤྱིས་པའི་མིང་ལ་ཤོ་བེར་བས། ཇེ་ལ་
རྒྱལ་པོར་འབོད། བཙོན་མོ་ལ་མོ་སྐྱོན་དུ་འབོད། བད་སྐོན་སོགས་ལ་སྐོན་ཆེ་རྒྱུད་
འབོད། བོད་རྣམས་ཁང་བ་དང་སྐྱ་ནག་ཏུ་སྐོར། བཙོན་པོ་དང་མི་དག་རིགས་གྲུར་ཀྱི་
བད་དུ་བཞུགས། གྲུར་ཆེན་པོའི་བད་དུ་མི་བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་ཅེས་འོངས། བཙོན་པོའི་
དབུ་གྲུར་ཀྱི་མཐར་དར་མདུང་མང་པོ་བཙུགས་ཤིང་། དམག་མི་རྣམས་ཀྱིས་གྲུར་

བྱེད། བོད་མི་རྣམས་ཚེ་རིང་ཞིང་འགའ་རེས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ཡང་ཡོད། བོད་མི་རྣམས་
 བགས་པའི་གོས་གྲོན་ཞིང། འུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་གདོང་ལ་ཚོན་དམར་བླགས། ཤིང་
 གི་སྣོད་མཐིལ་གོ་བས་གཡོགས་པ་ཞིག་ཏུ་བས་བྱ། ལྡན་མའི་དོད་དུ་སྲིང་བ་ས་ལ་
 བཉིང་ནས་བྱེད། (ད་ལྟ་ཡང་གཞུང་གི་མཛད་ཚེན་ཁག་ལ་གདན་ཤོག་ཞེས་གོས་གདན་
 གི་སྣོད་ལ་གསོལ་ཚིགས་འབྲུལ་སྲོལ་ཡོད་འདུག)དཀར་པོལ་གྱི་དོད་དུ་བག་བྱེ་
 ལས་སྐྱོར་ཞིག་ནས་སྐམ་སྟེ། བྱང་དུ་ལོ་མ་སོགས་བཏུང་ཞིང། མཐར་དཀར་ཡོལ་དེ་
 ཡང་བ། (དེ་ཡང་གོ་ར་ཞེས་པ་བག་ལེབ་པོར་བའི་དབྱིབས་ཅན་ཆབ་ཞུགས་སོགས་
 གི་མཛད་སྟེའི་རིགས་ལ་གོང་ས་མཚོག་གི་གསོལ་ཐབ་ནས་སྣོལ་སྲིས་)ཆང་འཁྲོར་
 བའི་ནང་དུ་སྐྱབས་ནས་བཏུང། གསེར་དདུལ་གྱི་རྒྱན་ལ་གཅེས་སྲིས་ཆེ། རིགས་
 མཐོང་མཐོང་གི་ཁྱད་པར་མི་སོ་སོའི་དདུང་སྟེང་ན་མཚན་མ་བཏབ་ནས་སྤྲང།

ཁང་བ་ཐོག་ཚད་མང་པོ་ཅན་སྟེང་ལེབ་པོར་ཡོད་པ་བྱེད། རྟོན་ཐོག་གོ་ནས་
 སྐྱོན་གསུམ་འདེབས། རྫོང་སྐྱབས་སུ་གཡལ་གསུག་པག་དང། ཏུ་བཟང་པོ་དང། མ་མོ་
 རྒྱགས་འགྲོས་ཅན་སོགས་ཡོད། ས་གཞི་ནས་གསེར་དདུལ་བཅས་དང་ཞེ་ཉེ་རྣམས་
 འཛོམས། མི་ཤི་བའི་རོ་ས་ལ་སྤྲ། ཡི་གེ་ནི་མེད། ཅིས་བྱེད་ཆེ་ཤིང་བྲུ་ལ་རྟགས་འདེབས་
 པ་དང། རྐྱད་པ་ལ་མཐུད་པ་པོར་ཉེ་བྱེད། ལེ་བར་བརྒྱ་རེའི་མཚན་མས་ན་ཁྲིམས་ཁང་
 རེ་ཡོད། ཁྲིམས་ཡིག་མེད་ཀྱང། ཁྲིམས་ཐག་རྣམས་དཔོན་རང་གིས་གཅོད། ཉེས་པ་
 རྐྱང་དུ་ལ་ཡང་གདུག་ཅིང་རྒྱབ་པའི་ཁྲིམས་གཏོང། ཉེས་ཚེན་རྣམས་ལ་མིག་འདོན་
 པ་དང། རྣ་དང་རྐང་ལག་གཅོད་པ་སོགས་བྱེད། (ཁྲི་སྐོང་གི་དུས་སུ། རོ་མིག་མི་
 འདོན་པ་དང། མོ་སྣ་མི་གཅོད་པའི་དམ་བཅའ་བྲུས་ཉེ་རྒྱལ་པོ་དང་སྟོན་ཚེན་མིན་པ་

གཞན་ཀྱང་གྲིས་མནལ་ཤོར་ཚུལ་ཚ་བཞེད་དུ་གསལ།)མགོན་སློབ་ས་ཚེ་གཡག་
གཅིག་འབྲིང་ནས་འོངས་པར། མགོན་ཤོ་རང་གིས་མདའ་བརྒྱབ་ནས་བསད་དེ་ཤ་
འབྲེད་གཏོང་། དཔལ་ཤོ་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་བྱེད་ཅིང། གྲུས་པ་ལ་གྲུས་པ་བྱེད། མས་
བྱ་ལ་གྲུས་པ་བྱེད། ཤོ་རྣམས་གར་འགོ་ལ་གྲི་དང་མདའ་གཞུ་མ་བྲལ་བ་བྱེད། ལམ་དུ་
འགོ་ཚེ་མི་གཞོན་པ་རྣམས་སྡོན་དང། ཚན་ཤོ་རྣམས་རྗེས་སུ་འགོ།

སྦྱིར་ཚན་པ་ལས་གཞོན་པ་ལ་གྲུས་པ་ཚེ་རང་བཞིན་གྲིས་ཤི་བ་ལ་ངན་པར་
བྱེད་ཅིང། གཡུལ་དུ་བསད་པ་ལ་བཟང་ཤོར་བཞི། བྲིས་གཅིག་དུ་མི་མང་པོ་གཡུལ་
དུ་ཤི་ན། བྲིས་ཀྱི་སྒོར་ཁབ་ཅིག་འབྲུང་སྟེ་དོ་སོ་ཚེ་བར་བྱེད། དམག་བསྐྱེ་ཚེ་གསེར་
ཀྱི་མདའ་ཞིག་སྡོན་དུ་རྫོངས། (དེར་སང་ཡང་དཔོན་ཁག་གཞུང་དོན་དུ་བྱོགས་ཐོན་
སྐབས་མདའ་ཡིག་གཏོང་སྟེ།)དམག་བྲིས་ས་བཅན་ཞིང་གོ་མཚོན་ཤིན་ཏུ་བཟང་།
དམག་མདུན་མ་མས་ཚེ་རྗེས་མ་རྣམས་དག་ལ་རྒྱགས་པས་གཡུལ་དོ་བརྒྱུག་དཀའ་
བ་ཡིན། ལྷན་མ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་ལ་མ་མའི་མཇུག་མ་བཏགས་ཏེ་དམའ་འབེབས་བྱེད།
དག་སློབ་ས་ཚེ་མེ་སྤར་ནས་པན་ཚུན་བརྗོད་པ་གཏོང་། དམག་ཤོགས་མེད་ཀྱང་ཡུལ་
བཅོམ་ནས་དམག་རྒྱགས་སྐྱབ་པ་ཡིན། བཅོན་པོ་རྗེ་སྡོན་རྣམས་ལོ་ལྷན་མནལ་སྐྱེལ་
ཞིང། དེ་དུས་ལྷག་བྲི་སྐྱེའུ་གསུམ་དམར་མཚོད་དུ་འབྲུལ། ལོ་གསུམ་རེ་ན་མནལ་ཚེ་
སྐྱེལ་ཞིང། མཚན་གྱི་དགྲུང་ལ་རྟ་སྐྱེའུ་ཤོར་བུ་རྣམས་དམར་མཚོད་བྱེད། སྟོག་
ཚགས་རྣམས་ཀྱི་རྐང་ལག་བཅད་ཅིང་དོན་སྡོད་མདུན་དུ་སྤངས་ཏེ། བན་རྗེ་ཞིག་གིས་
ཚོ་ག་གཏོང་། གནམ་ས་རི་དང་ཉི་མེད་སྐྱར་མ་རྣམས་དཔང་དུ་བརྩྭགས་ཏེ། བྲིད་ཅག་
སྟེས་ཀྱང་རང་ཡུལ་མི་སྤང་ཞིང། བསམ་ངན་དང་སེམས་མ་དྲང་བ་བྱེད་ན། གནམ་

སའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཅག་གི་བསམ་བཤམས་ཅད་མཁྱེན་པས། ད་ལྟ་བསད་པའི་
དུད་འགྲོ་འདི་རྣམས་བཞིན་དུ་དུམ་བུར་བྱས་ལ་སོད་ཅིག་ཅེས་མནའ་འདོད། (ལྷ་སའི་
རྫོང་འི་ལ་ཡང་དཔང་པོ་ཉི་ལྔ་གཟའ་སྐར་ལ་སོགས་པའི་དེ་རྣམས་སྒྲོས་ཤིང་། སོག་
ཆགས་བསད་དེ་མནའ་ཡང་བོར་སོགས་འབྱུང་།) སྐབས་འགར་རྒྱལ་པོ་དང་མི་ཆེན་
རྣམས། མཉམ་འཇེ་མཉམ་གསོན་གྱིད་པའི་མནའ་འདོད། དེ་འབྲ་བ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་
གོངས་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྦྱེབས་ཤིང་། དུར་ཁུང་གཅིག་ཏུ་སྐྱ་བ་ཡིན། བཅོན་པོའི་རྟ་
དང་། གོ་ཁབ་གཅེས་ནོར་རྣམས་ཀྱང་དུར་དུ་འཇུག། དུར་སྟེང་དུ་རི་དེུ་འབྲ་བ་ཞིག་
བཅེགས། དེར་ཤིང་སྟོང་འཇུགས་ཤིང་། ལོ་རེ་བཞིན་དུ་མཚོན་བ་ཡིན་ནོ། །

[དཀྱུས] བང་སའི་སྐོར་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཐང་དུ་ཤྲགས་
པར་འདུག་བ་བསྐྱུས་ན་འདི་ལྟར། བང་སའི་ནང་གི་རེུ་མིག་དགུའི་དབྱས་སུ་བཅོན་
པོའི་སྐྱ་སྐར་གསེར་གྱིས་བྱུགས་ནས་འདོག་ཅིང་། དཀོར་ནོར་གྱིས་བཀའ་། བང་སྟོན་
གང་ཡིན་དེ་དུར་སྐྱང་དུ་འདོག། ཁོང་རང་འཁོར་བཅས་གཤེན་པོའི་རྟགས་བཏབ་སྟེ།
རྒྱལ་རྒྱུད་གསོན་བ་རྣམས་དང་འཕྲད་མི་ཆོག་བ་ཡིན། བ་སྐྱུགས་སོགས་བང་སའི་ཉེ་
འཁོར་དུ་འབྱུང་ན། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ་གཤེན་པོའི་རྟགས་བཏབ་ནས་སྐར་
བདག་པོ་ལ་མི་སྟོད། ལོ་དུས་ཀྱི་མཚོན་པའི་སྐབས་སུ་དུར་བཏང་བ་དང་མཉམ་དུ།
ཁོང་རྣམས་ལུང་བ་ཞིག་ཏུ་གྲོས་ནས་ཡིབ་སྟེ་སྟོད། དེ་ནས་བཅོན་པོ་འཁོར་བཅས་
གྱིས་མཚོན་བ་སུལ་བའི་རྗེས་སུ་སྐར་འཁོར་ནས་མཚོན་བ་རྣམས་བསྐྱུས་ནས་
ལོངས་སྟོད་སོགས་བཤད།

༩ ཡང་རྒྱ་ནག་གི་སྒྲོས་ལས་མཚོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐད་རིགས་གཞན་

དུ་གྲིས་པ་ཞིག་སྤང་བར། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་མཚན་མི་གསལ་བ་ཞིག་གི་སྐོར་གྲིས་ཏེ།
རྒྱལ་མོ་དེས་སྟོད་མུང་སྟོ་ནག་ལུ་མུང་གི་ཁ་ས་ལ་རེག་པ་ཅམ་དུ་རིང་བ་ཞིག་གྱོན།
སྤང་ལ་དར་ནག་མེད་ཤམ་ཐབས་གྱོན། སྤྲེལ་ལྷས་མ་རྩུང་དུ་མང་དུ་བྱས་ཤིང་། རྩ་བ་
ལ་ཨ་ལོང་བཏགས། ལྷམ་ཚོ་ཡི་བྱ་བ་གྱོན། དགུན་དུས་སྤྲེལ་གསལ་པའི་གྱོན་པ་སྤྱི་ལ་
ཚོམ་བྲབ་སྤྲེལ་ཡོད་པ་ཞིག་གྱོན། སོགས་གྲིས་ཏེ། མྱོངས་པའི་ཚེ་ཤ་དུས་རྣམས་
གསེར་སྤྱོད་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་ནས། ལྷགས་སྟོད་དུ་བཅུག་སྟེ་ས་ལ་སྤྲེལ། སོགས་སྤང་།
ཐ་བཞེད་དུ་ཡང་། གསལ་སྤང་གི་བྱ་མོ་ཤི་བའི་རོ་རྩེད་ནང་དུ་བཅུག་ནས། མའི་མལ་
འོག་ཏུ་སྤྲེལ་རྩལ་སོགས་ཀྱི་སྟོས་བྱུང་བས། དེ་འདྲའི་སྟོས་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་མངོན།

གཞན་ཡང་ཏ་ཟེག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཏུ་དུལ་ཨལ་ལོ་བྱ་བར་ཡང་། བོད་ཀྱི་ཡུལ་
བྱ་སོ་སའི་བཤའ་བ་རྒྱས་ཅམ་བྱུང་མོད། སའི་མིང་རྣམས་བརྟེན་འགྲུབ་དཀའ་བར་སྤང་
ཞིང་། བོད་ཡུལ་ན་གསེར་མང་བས། གསེར་ལུག་མགོ་ཅམ་རེ་ཡང་ས་ནས་འཕྲོན་
རྩལ་སོགས་དང་། ཡུལ་གྱི་རོ་མཚར་གཅིག་ནི། མི་སྲུ་ཡང་ཡུལ་དེར་སྐྱེབས་ན། རྒྱ་
མཚན་མེད་པར་སེམས་དགའ་ཡལ་ལེ་བ་དང་། གཞོང་འཇུ་མ་མོལ་ལེ་བ་ཞིག་འོངས་
སོགས་གྲིས།

ལར་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྟོས་ལུགས་སོགས་ཇི་འདྲ་ཡིན་བསམ་པའི་ཚེ། རྒྱལ་
ཁམས་གཞན་གྱི་ཡི་གེ་གྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ལ་བལྟ་བ་ཅམ་ལས། རང་གི་མིས་
རང་ཡུལ་གྱི་སྟོས་ལུགས་འདི་འདྲའོ་ཞེས་ཞིབ་ཏུ་གྲིས་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ་
འདི་ཡུལ་ཀུན་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་མིས་གྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀུན་
ལ་བལྟས་ཀྱང་། ལྷ་སའི་མྱོང་ན། བྱང་མེད་རྣམས་པར་གདན་ཁ་བོ་དང་། སྤ་བྱུག་རྩུར་

གསུམ་ཞིག་གྲོན། སྤྱི་པ་རྣམས་པགས་ལྷ་རྒྱ་ལེབ་བཞི་ཡོད་པ་ཞིག་གྲོན་སོགས་
བྲིས་པ་སྲིད་མཐའ་ཙམ་ཡིན་ལ། ད་ནས་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་སོང་ཆེ། ད་ལྟའི་སྲོལ་
ལུགས་འདི་ཀུན་གྲང་མི་རྒྱ་ད་རྣམས་ལ་འིན་ཏུ་སློག་གྲུང་ཏུ་སོང་སྟེ། དུལ་ཁམས་
གཞན་གྱི་མིའི་དག་སློལ་རྩེད་པ་རྣམས་བསགས་ནས་རགས་ཙམ་ཞིག་ལས་དཔྲོད་
མི་རུབ་པ་སོགས་ཡིན་ལོ། །

དུས་གསུམ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་ན། །
རྒྱང་ནས་ཡལ་བའི་སྲོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རྣམས། །
སྟོང་བའི་མཁའ་ལ་སེམས་གྱིས་བྲིས་པ་འདི། །
འིན་ཏུ་ངོ་མཚར་སྤྱོད་མའི་རྒྱལ་རབས་ཉིད། །

ཅེས་གྲང་སྤྲིས་སོ། །

༥ དེ་ལ་རྗེ་སོང་བཙན་སྐྱམ་པོ་ཡན་ཚེད་དུ་བོད་ན་ཡི་གེ་མེད་པར་གྲགས་
པས། དེ་ཡན་གྱི་རྒྱལ་རབས་རྣམས་གྲང་དག་རྒྱན་ཙམ་ཞིག་ཏུ་གནས་པ་ལས། ལོ་
ཆིགས་སོགས་བསྐྱེགས་ཏེ་དཀྱིས་མའི་ལུགས་སུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་
མེད་ལ།

འོན་ཀྱང་རྗེ་གནམ་རིའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། སྤྲིས་གྱི་དུས་སུ་བྲིས་པར་མངོན་པ་ཞིག་
འོག་ཏུ་བཀོད་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གནམ་ལུགས་ཀྱི་གཏན་རྒྱུད་ཉོག་ལ་འཇིངས་
པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་པས། དོན་བྲིས་ན་འདི་ལྟར་སྤང་སྟེ། དེ་དུས་ཙམ་ན་ད་ལྟའི་འཕན་
དུལ་གྱི་སྤྱོགས་འདིར། བོད་རྗེའི་གཉེན་ཚན་དུ་གཏོགས་པའི་རྒྱལ་སྐོར་བེད་པོ་རྗེ་བྲུ་

བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། ལྷོད་པ་རན་པས་ཡུལ་མི་རྣམས་ཞེ་ལོག་ཅིང་། ཁོའི་ཡུལ་གྱི་མི་
དག་དེ་ཞི་ཚབ་སོགས་ངོ་ལོག་སྟེ། བོད་རྗེ་སྟག་སྟེ་གཞིགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་གྲོས། བཅོན་པོ་
དང་སྟན་དུ་མཐའ་བཅད། འོན་ཀྱང་ཟིང་པོ་རྗེ་ལ་དག་ལན་མ་ལོན་པའི་བར་དེར་བཅོན་
པོ་གོངས། དེ་ནས་དེའི་སྐས་གནམ་རི་སྲོང་བཅོན་གྱིས་དམག་དྲངས་ཏེ། འཕན་ཡུལ་
དབང་དུ་བཅུག་དེའི་རྗེས་སུ་གཙང་ཕྱོགས་ཀྱང་འབངས་སུ་འདུས། དུགས་པོ་ངོ་ལོག་
པ་ལ་ཡང་སང་གོ་མི་ཚེན་གྱིས་པལ།

དེ་ནས་ཡུན་རིང་སོང་སྟེ། དེ་ཞི་ཚབ་རྣམས་པའི་དུས་ཤིག་ན། སྲོང་བཅོན་སྐྱམ་
པོ་དང་མཇལ་ནས། ཡབ་ཀྱི་དུས་བཞིན་སྐར་ཡང་རྗེ་ལྷོན་རྣམས་ཀྱིས་བོ་བོར་བ་
སོགས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེ་གནམ་རི་སྲོང་བཅོན་ནི། ཐོག་མར་ཡར་སྐྱེས་དང་དུགས་
པོ་སོགས་ལྟོ་ཁ་ཕྱོགས་འདི་ཚམ་ཞིག་ལ་དབང་མཛད་པར་མངོན་ཞིང་། དེའི་ཡན་གྱི་
གདུང་རྒྱུད་རྣམས་ནི་པལ་ཆེར་ཡར་སྐྱེས་ཕྱོགས་ཆ་ཚམ་ཞིག་གི་བདག་པོ་ཡིན་
པར་སེམས། འོན་ཀྱང་རྗེ་གཉའ་ཁྲི་བཅོན་པོ་བོད་ཁམས་སྤྱིའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་སོགས་ཀྱི་
ཐ་སྟད་ཚམ་ལ་ཚོངས་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་རྒྱ་ཁྲོན་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་མཚམས་
བྱ་བ་དེ། དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་རི་མོར་གྲིས་པ་ཞིག་མེད་ཀྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱལ་
པོའི་དབང་འུགས་ཀྱིས་རི་ཚམ་དུ་བྱུབ་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཚམ་ཞིག་ལ་ཡུལ་དེའི་ཐ་སྟད་
འདོགས་པ་ཡིན་པས། དེ་དུས་ཀྱི་བོད་ཁམས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཡུལ་ཉི་ཆེ་ཞིག་གི་མིང་
ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱུངོ། །

གནམ་རི་སྲོང་བཅོན་གྱི་སྐོར་ལོག་ཤིང་ཁ་པའི་ཚིག་སྟེ་རྒྱ་རྒྱུང་ཟད་བསྐྱས་ཏེ་
བཞོད་པ། ཁར་ཕྱིར་བ་སྟག་ཅེ་ན་ནི་རྒྱལ་སྟག་བྱ་སྟེ་གཞིགས་(སྟག་བྱ་གཉན་

གཟིགས་ཏེ་གནས་ཤིང་ཡང།) བཞུགས། ལྷ་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་སྒྲིབ། ཟེ་པོ་རྗེའི་(མི་
འབངས།)ཞི་བདེ་གསུམ་མཆིས། ཉེ་གར་རྟེན་བཞུགས་པོ་རྗེ་སྐྱབས་སྐྱོ་བོ་མཆིས།
ཟེ་པོ་རྗེ་གི་བྱ་བ་ཅི་ལ་ཡང་སྤྱོད་ཅི་ལོག་བཤམ་སྐྱབས་བྱེད། ལེགས་བཤམ་བར་བཞུགས།
ཉེས་བཤམ་གསུམ་མཆིས་ཤིང་སྤྱོད་ཏེ་བཤམ་ལོ་སྐྱོ་གོས་བསྐྱབས་ཀྱང་མི་ཉན།
ལྷ་གཙམ་བྱུང་སྐྱབས་གི་ཆོས་སྐྱབས་བཤམ་ལ་ཆེད་དུ་མཉན་ཏོ། །

དེ་ལྷ་རྒྱལ་ཟེ་པོ་རྗེ་ཆོས་ལོག་ཅིང་། སྤྱི་ལྷ་རྒྱལ་བས། རྗེ་པོ་ཉེས་དགུ་བྱེད་བཤམ་
མི་གཅིག་གིས་མཚོང་ཡང་གཤམ་ཏེ་སྐྱབས་ན་མི་འོས་པའི་ཆད་བཤམ་ཆེ་བས། རི་ག་
སྐྱབས་ཀྱང་ཁོ་ལ་གོས་སྐྱབས་མཚོང་དོ། །དེ་ལྷ་རྒྱལ་རྗེ་པོ་ཉེ་སྐྱབས་སྐྱོས། འཁོལ་པོ་ཉེ་ལོག་
ན་བཤམ་མོ་(ཁ་འཚོར་བའི་དོན་ལོ།)གཅིག་ལ་གཅིག་སྤྱིང་མི་བཟུང་ཏེ། ལུལ་གྱི་སྤྱིང་
ཀྱང་དམས་སོ། །མི་ཡོངས་ཀྱང་ཟེ་པོ་རྗེ་ལ་འཁང་དོ་(ཞིས་སོ།)དེ་ནས་ཟེ་པོ་རྗེའི་
སྐྱོན་པོ། གཉན་འཛི་རྒྱུད་ནག་པོས། རྗེ་པོ་ལ་གསོལ་བ། རྗེ་པོ་ཉེ་ཅི་ལ་ཡང་ལོག་བཤམ་
སྐྱབས་མཚོང་བས། འོ་སྐྱོལ་གྱི་སྤྱིང་ཉེ་སྤྱིང་དུ་མ་རྒྱུད། ཆོས་ཉེ་ཆོས་སྐྱབས་རྒྱུ་
ལུལ་གྱི་མི་དཔུབ། སྤྱིང་གྱི་ཉམས་དམའ་སྐྱོ། བཤམ་བསྐྱབས་ཟེ་པོ་རྗེའི་ལོས་གསོལ་
བས་(ན་མོ་ཉེ་ལས་ཆེར་བྱ་བའི་དོན་ལོ།)ཟེ་པོ་རྗེས་མཉན་དུ་མ་གཏུབ་སྐྱོ། འདི་སྐྱང་
ཟེ་པོ་ཉེས་སོ་ཞེས་འཛི་རྒྱུད་ལ་ཆད་བཤམ་པོ། །དེར་འཛི་རྒྱུད་མ་རངས་ཏེ། ཁོ་རང་
ཡང་རྗེ་པོ་རྗེ་ལ་བཞུགས་ཏེ་བྱེད་བར་ཞུགས་ཏེ། ཉན་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་དཀར་པོ་བསད།
འཕྱུ་ཆལ་ཏེ་(ཞོན་ཏེ་)བསེ་སྐྱབས་བཞག་པོ། །

དེ་ལ་ཟེ་པོ་རྗེ་མགུ་ནས། ༡ ལྷ་གསུམ་པོའི་ལུལ། ༢ ལུལ་ཡེལ་རབ་སྐྱོ་བཞི། ༣
སྐྱབས་ལ་གསུམ་ནམས། ཟེ་པོ་རྗེའི་ཞི་བདེ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་བཤམ།

མཁར་སྐྱར་བས་བཅད་དེ། ལྷན་ཡ་གསུམ་གྱི་སྐད། གཉན་འདི་རྒྱང་གི་བཅད་དུ་བྱིན་
 ཏོ། །བཅད་མིས་གྱིན་དུ། ལྷང་ཅེང་སྐྱ་ཡང་འདི་རྒྱང་གི་བཅད་དུ་བྱིན་ཏོ། །འདི་རྒྱང་གི་
 རྒྱང་མ་པ་ཚབ་གཟུགས། ལྷང་ཅེང་སྐྱ་བཅད་བྱེད་པ་ལ་བྲེག་ཆེ་སྟེ། བརྟམ་བཙུག་མང་པོ་
 བྱས་པས། ཅེང་སྐྱ་མ་རངས་ཏེ། ཟིང་པོ་རྗེ་ལ་འདི་རྒྱང་གི་བཅད་བྱེད་མི་པོ་དེ་ཅེས་འཁར་
 རྟེན་གསོལ་ཏོ། །ཟིང་པོ་རྗེ་ན་ལེ། གཉན་འདི་རྒྱང་ལས་ང་ལ་སྟོང་ཉེ་བ་མེད་པས། དེའི་
 བཅད་དུ་བྱིན་པ་གོལ་མ་རུང་བ་མེད། རྗེ་མོས་བརྟམ་བཙུག་བྱས་ཀྱང་རྗེ་མོ་ལ་དབང་
 ཡོད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །སྐྱས་པས། ཅེང་སྐྱ་མ་རངས་ཏེ་ཡི་ཚད་དོ། །དེ་ཙམ་ན།
 དབང་ཏོ་རེ་ལྷ་གྲུ་དང་། གཤེན་ཁྲི་གཞེར་འདོན་གོང་གཉིས། འཕྲེན་པའི་རྗེང་ཁར་
 འཐབ་ནས། གཤེན་གྱིས་དབང་བསད་པ་ལ། དབང་ཡི་ཕྱ་པོ་པངས་ཏོ་རེ་དབྱི་ཚབ་
 གྱིས། ལུ་པོ་གཤེན་གྱིས་བསད་པ་ལ་སྟོང་གཞེར་བར་འཚལ་ཞེས་རྗེ་པོ་ལ་གསོལ་
 བར། ཟིང་པོ་རྗེས། གཤེན་ཁྲི་གཞེར་ནང་སྟོན་བྱེད་པའི་ངོ་མ་ཚོད་དོ། །དགེ་བས་མི་
 དགེ་བ་བསད་ན་བསད་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྐྱས་པས། དབྱི་ཚབ་ཀྱང་མ་རངས་ཏེ་ཡི་ཚད་
 དོ། །དེ་ནས་ལྷང་ཅེང་སྐྱ་དང་། དབང་གཉིས་ཀ་ཡི་ཚད་དེ། འགྲོགས་ནས་ཁྲིམ་དུ་དོང་
 བ་ལས། དབྱི་ཚབ་སྟོན་དུ་དང་། ཅེང་སྐྱ་བྱིན་འགྲོ་བ་ལས། ཅེང་སྐྱས་ཆེག་ལབ་སྐྱས་
 ཏེ། ཆབ་ཆབ་ནི་པ་རོལ་ན། ཡར་ཆབ་ནི་པ་རོལ་ན། ལྷིའི་བུ་ནི་ལྷིའི་བུ་སྟེ། ལྷ་ཡི་ནི་
 ལྷས་པོ་བཞུགས། རྗེ་བདེན་གྱིས་ནི་བཞོལ་དུ་དགལ། ལྷ་བདེན་གྱིས་ནི་བསྟད་དུ་
 དགལ། (དོན་ནི། ལྷ་པོ་ལྷ་པོའི་པར་འགྲུམ་ན། །ཡར་ཆབ་གཙང་པོའི་པར་འགྲུམ་
 བ། །མི་ནི་མི་ཡི་བུ་ཡིན་ཡང་། །དོན་ལ་ལྷ་ཡི་སྐས་པོ་བཞུགས། །བདེན་པའི་རྒྱལ་
 པོས་གཡོག་ཏུ་བཞོལ་ན་དགལ། །བདེན་པའི་སྐྱ་ནི་རྒྱལ་ཏུ་བསྟད་ན་དགལ། །ཞེས་

བཤོ།)ཞེས་སྒྲིང་ལ་ཤར་བ་ཁ་ནས་ཤོར་བ་ལ། དབྱི་ཚབ་མདུན་ན་འགྲོ་བའི་རྣ་བར་
སྤང་ངར་ཐོས་ཏེ། ཚིག་དེ་ཏོག་གེ་སྤངས་ནས། ཅེང་སྐྱུ་ཁྲོད་ལས་བདེན་པ་མེད། ཁོ་པོ་
ཡང་ཁྲོད་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲ་རི་ཞེས་མནའ་བོར་རྟོ། །དེར་སྤང་དང་དབང་གཉིས་
ཀ་ཟིང་རྗེ་ལ་སེམས་ལོག་སྟེ། མཁར་ཕྱིང་བ་སྟག་ཅེར་བཅན་པོ་སྐྱུ་རྒྱལ་སྟག་བྱ་སྟ་
གཟིགས་ལ་སློབ་ཏེ་བར་བྱས་ཏེ། མནའ་ཐོ་ཡང་ཆེར་བཅད་དོ། །

(སློབ་ཏེ་བའི་སྒྲིང་ཉེ་བ་སྟེ་ཤ་ཆ་ཆེ་བའི་དོན་ནོ།)དེའི་ལོག་ཏུ་དབང་དབྱི་ཚབ་
ཀྱིས་ཞང་བོ་མནོན་བཟང་ཏོ་རེ་སློན་སློལ་བཏགས་ཏེ། (སྒྲིང་གོགས་སུ་བྱས་པའི་
དོན།)མནའ་ཐོ་བཅད་པ་ལས། བཟང་ཏོ་རེ་ཤི་ནས། དེའི་བྱ་པར་སུམ་མགོན་པོ་ཟིང་བོ་
རྗེའི་ནང་འཁོར་བྱེད་པ་ལས་སློལ་བཏགས་ཏེ་མནའ་བོར་རྟོ། །སྤང་སློན་ཏོ་རེ་ནི་
(འདི་དང་ཅེང་སྐྱུ་གཉིས་མི་གཅིག་གི་མིང་དུ་སྤང་།) ཆེས་པོ་ནགས་སངས་སློལ་
བཏགས་ཏེ་མནའ་བཅད་དོ། །

དེ་ནས་ཁོང་རྣམས་ཀྱིས། ཆེས་པོ་ནགས་སངས་ལ་འཕྲིན་བཀྱིས་ཏེ། སྐྱུ་རྒྱལ་
སྟག་བྱའི་སྟུན་དུ་དོན་དེ་གསོལ་བར། བཅན་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས། འདི་སྤིང་མོ་ཞིག་ཀྱང་
ཟིང་བོ་རྗེའི་གདན་དུ་འདུག་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཁྲེད་ཟེར་བ་བཞིན་བྱའི་ཞེས་བཀའ་
སྟུལ་ནས། པང་གསུམ་འགོན་པོ་དང་། སྤང་དང་། དབང་གསུམ་པོ་སློབ་ལོན་དུ། མཁར་
ཕྱིང་བར་མཆིས་ནས། ཉིན་མོ་ཕག་ཚལ་གྱི་ཤིང་ཁུང་ན་སྤྲས་ཏེ་སྐྱུ་གསུམ་ནས་སྤོད་
ཅིང་། མཚན་རེ་ཞིང་ཕྱིང་བར་མཆིས་ཏེ། བཅན་པོ་དང་དབྱ་སྤྱད་སློབ་སློབ་མནའ་གཅོད་པའི་
ཚོ། འབངས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྟར་འགྲོ་བ་མཐོང་ནས་སྐྱུ་སྤངས་པ། མི་བཟང་ནི་རྟོ་བཟང་
ཞིག་ ཉིན་ཞིང་ནི་ཕག་ཚལ་ན། མཚན་ཞིང་ནི་ཕྱིང་བར་མཆིས། དབྱ་འཕ་ནི་ཟེན་ཅི་

ཨང་། འོན་ཀྱི། མི་མངོས་ལ་རྟ་ཡང་བཟང་བ་ཞིག ཉིན་རེ་བཞིན་པག་ཚལ་ནགས་ན་
སྟོང་། །མཚན་རེ་བཞིན་སྲིང་བའི་མཁར་དུ་འགྲོ། །དག་དང་གྲོགས་གང་ཡིན་ཚེ་མ་
འཚོལ། །)ཞེས་སྒྲུངས་སོ། །

འོན་ཀྱང་མི་རིང་བར། ཟིང་པོ་རྗེ་ལ་ངག་ལན་ལ་སྒྲུབ་པར་རྒྱལ་སྟག་བུ་དགྲུང་
དུ་གཤེགས་སོ། །སྲུང་རྒྱལ་སྟག་བུའི་སྟུན་དུ་འཕྲིན་ཆེས་པོ་ནགས་སེང་གིས་བགྱིས་
བ་ལས། དེ་ཚུན་ཆད་ནགས་སེང་གི་བྲན། སྟག་གིས་བཏང་མང་བུས་བགྱིས་
སོ། །གིས་བཏང་མང་བུས། གཉིད་ལོག་པ་ན་ཁོང་ཅག་གི་གོས་གཏམ་གཉིད་གཏམ་
དུ་བརྗོད་གིས་དོགས་ནས། ཁྱོ་མོ་དང་མི་ཉལ་བར་རི་ལ་ཉལ་ཞིང་། ལུབ་རེ་ལ་ཉལ་
ས་འཕོའོ། །ཁྱོ་མོ་ལ། ང་ལ་མཚར་གྱི་ཡི་དུགས་ཞིག་ཞུགས་འདུག་པས། སུ་ལ་ཡང་
མ་སྟེ་ཞིག་སྟེས་སོ། །རི་ཞིག་ན་རྒྱུང་མ་དང་ཁོ་གཉིས་འཐབ་བར། རྒྱུང་མས། ཁྱོད་ལྟོ་
པོ་ཆེ་ལ། ཡི་དུགས་མ་བབས་ཀྱི། ལྟོ་སྟོར་དུ་རེས་སོ། །(ལྟོ་ནི་སྟུ་དང་ཁམ་གྱི་མིང་
རོ། །)སྟེས་བས། ཁོ་ཁྱོས་ཏེ། དེའི་ལུབ་པོ་ནས་མོ་ལ་མཛེལ་བར་བུས་ཏེ། ཞག་གཉིས་
གསུམ་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བ་ལྟར་བུས་ནས། ཁྱོ་མོའི་ལྗེ་ལ་སོ་བཏབ་སྟེ། དམུར་དམུར་ཏེ་
བཅད་ནས་ཁྱོ་མོ་ཡང་འཕོའོ། །འོན་ཀྱང་ཁོང་རྣམས་ད་དུང་ཟིང་པོ་རྗེ་ལ་དག་བྱེད་མ་
ལུས་པར་ཡོད་སྐབས། གིས་བཏང་མང་བུ་ནད་གིས་བཏབ་སྟེ་རབས་ཆད་ནས་འཕོའོ། །

དེར་རྒྱལ་སྟག་བུ་སྟེ་གཟིགས་གྱི་སྟེས། བཅན་པོ་སྟོན་བཅན་དང་། (འདི་
གནམ་རི་ཡིན།)སྟོན་གོལ་མཆེད་གཉིས་གྱིས། ལྱང་ཅེད་སྟུ་དང་། དབའ་དབྱི་ཚབ།
དབའ་བྱེས་སྟུང་། དབའ་བུ་ཚབ། བཞོན་འགྲོན་པོ། ཆེས་པོ་ནགས་སེང་དུག་ལ་སྟོ་
སྟུལ་བའི་ཚིག་ནི། དེར་བན་ཆད་ཟིང་པོ་རྗེ་རྒྱལ་དུ་མི་འདོད་རི། སྟུ་རྒྱལ་པར་དུ་མི་

ལེན་རྒྱུ་ སོམ་ཉི་མེ་བཤེད་རྒྱུ་ བརྟུལ་མེད་པར་མི་འཚེལ་རྒྱུ་ སྲོག་སྤོངས་མི་འཚེལ་
རྒྱུ་ བཅོམ་པོ་སློབ་བཅོམ་གྱིས་བཀའ་ངེ་སྦྱུལ་བ་བཞིན་མི་མཉམ་རྒྱུ་ གཞན་སྤུས་
བསྐྱུས་ཀྱང་མཉམ་རྒྱུ་ ཞེས་བྲོ་སྦྱུལ་ཏེ། བྱང་ཅེང་སྦྱུ་སོགས་མི་དྲུག་པོ་དེ་བྲོ་ལ་
བཏགས་སོ། །

དེ་ནས་དུས་ཚད་བྱས་ནས་སྦྱར་མཆིས་ཏེ། གཙུང་སློབ་ཀོལ་དང་། དུམ་སྦྱང་
བཙུན་གཉིས་ལ་ཡུལ་གྱི་གཉེར་ཁ་བཅོལ་ནས། བཅོམ་པོ་ཁྱི་སློབ་བཅོམ་རང་ཉིད་
ཞབས་གྱིས་བཙུགས་ཏེ། དམག་ཁྲི་དང་བཅས་ཏེ་གཤེགས་སོ། །བྱང་ཅེང་སྦྱུ་དང་།
མཚོན་མཚོན་པོ་གཉིས་ནི། སྤྲུལ་པ་ལ་རུ་ལ་ཚུན་ཆད་ལ། བྱ་གཙོད་ཅིང་ཉན་རྒྱར་
བཤེས་སོ། །(བྱ་གཙོད་པ་བྱ་ར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །)དབྱི་ཚབ་དང་ནགས་སེང་གཉིས་
གྱིས། བཅོམ་པོ་སྦྱུན་བྱངས་ཏེ། ཚུ་པོ་ནི་རབ་རུ་བཏོད་དོ། །བྲ་ལ་ནི་དབྱི་རུ་བཏང་
དོ། །མཁར་ཡུ་སྤྱ་ནི་པབ། དབྱ་གྱི་ཟེང་པོ་རྗེ་ནི་བཀའ་སོ། །མང་པོ་རྗེ་སྤུམ་བུ་ནི་བྱ་
གུའི་ཡུལ་དུ་བྲོས་སོ། །པག་གི་ཡུང་བ་མན་ཆད། མོད་བྲོ་སྦྱ་ཡན་ཆད་བཅོམ་པོའི་
བྲུག་རུ་སོན་ཏོ། །བཅོམ་པོ་ཁྱི་སློབ་བཅོམ་གྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་ཏེ། དུམ་ངས་པོ་བྱ་བ་
ལས། འཕན་ཡུལ་དུ་མིང་སློས་སོ། །

དེ་ནས་ངས་པོའི་འབངས། དབའ་དབྱི་ཚབ་ལ་སོགས་པས། བཅོམ་པོའི་
མཚན་གསོལ་བ། ཚབ་སྲིད་ནི་གནམ་ལས་མཚོ། དབྱ་ཚོག་ནི་རི་བས་བཅོམ་ཏེ།
གནམ་རི་སློབ་བཅོམ་དུ་བཏགས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་དབའ་མཚོན་དང་གསུམ་གྱིས་ཟེང་
པོ་རྗེའི་སྲིད། བཅོམ་པོ་སྦྱུ་རྒྱུ་གྱི་བྲུག་རུ་དངར་ཏོ། །(དངར་དང་བསྐྱར་བྱ་བ་དོན་
གཅིག་པོ། །)དེ་ནས་གནམ་རི་སློབ་བཅོམ་གྱིས་བྲུག་ལུག་གིས་བྲས་ཏེ། དབའ་དབྱི་

ཚབ་གྱི་བྱ་དགའ། ཟ་གང་ག་ཤེན་གྱི་ཡུལ་ས་དང། མལ་བོ་ཕྱོགས་ནས། བྲན་བྲིས་
སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེང་གྱི། རྒྱང་ཅེང་སྐྱེད་བྱ་དགའ། གཉན་འཛི་རྒྱང་གི་མཁར་སྐྱབ་དང།
བྲན་བྲིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེང་གི། ཆེས་པོ་ནགས་སེང་གི་བྱ་དགའ། རོལ་གྱི་སྟོན་མཁར་
གྱི་བྲན་བྲིས་སྟེང་ལྔ་བརྒྱ་ མཐོན་འཕྲོན་པོའི་བྱ་དགའ། ཁོ་ནའི་སྤྱ་བྱ་པོ་གཞོན་ལ་
སོགས་བྲན་བྲིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེང་གི། རྒྱང་དབའ་མཐོན་དང་གསུམ། ཆེས་པོ་དང་
བཞི། བཅའ་པོའི་སྟོན་པོར་བཅུག་སྟེ། བྲན་བྲིས་མང་པོ་དང། ཡུལ་ཆེན་པོ་སྟེང་གི།

རྒྱལ་པོ་འདིའི་ཡིང་ལ། རྒྱང་པོ་སྐྱེད་སང་བྱ་ཅེས་གཙང་བོད་གྱི་རྒྱལ་པོ་མར་
ལུན་མགོ་བཅད་དེ། གཙང་བོད་བྲིས་ཉི་མི་བཅའ་པོའི་སྤྱག་ཏུ་སྐྱེས་བཤ། བཅའ་པོ་
དབྱེས་ནས་གཙང་བྲིས་ཉི་མི་བྱ་ཅེ་ལ་བྱ་དགའ་སྟེང་གི། (བྱ་ཅེ་འདི་སྟོང་བཅའ་གྱི་
སྟོན་ཡང་བྱས་པ་འོག་ཏུ་གསལ།)

དེའི་འོག་ཏུ། བཅའ་པོ་མཆེད་གཉིས་ལ། མོང་སྟོན་པོ་སྟོང་བ་རིངས་པཤ། ལྷ་
ཅེས་ཁོས་(བཅའ་པོ་བཤོང་བའི་)གྲལ་ཤོམས་བྱེད་པ་ཚོར་སྟེ། བཅའ་པོ་མཆེད་
གཉིས་ལ་སྐྱེ་ལ་བསྟོན་ལུས་པར་མོང་སྟོན་པོ་བཤུམ་མོ། དེའི་རྗེས་སུ་དུགས་པོ་
འབངས་སུ་མངའ་བ་ལས་ངོ་འོག་པ་ལ། རྗེ་སྟོན་རྣམས་འདུས་ཏེ། དུགས་པོ་མབ་པར་
སུས་རྗེ་སྟོགས་པ་དམག་དཔོན་བཤྱིད་དགོས་ཞེས་བཤའ་བཤོས་པ་ན། སེང་གོ་གྱི་
ཆེན་གྱིས། ཁོ་བོས་རྗེ་སྟོག་ཅེས་ཁས་ལྷངས་སོ།

དེ་ལ་རྒྱང་པོ་བྱ་ཅེ་ན་དེ། རྟོད་ལྷ་སུས་དམག་དཔོན་འོང་ངམ། མི་མཚངས་པ་
བྱ་བ་དེ། སྐྱེ་ཏུ་ནང་དུ་སྐྱེདས་སུ་བཅུག་པ་དང་མཚུངས་པར་ཅེ་མོ་བྱིང་འཕྲོན་པ་ཞིག་
དགོས་ཞེས་སྐྱས། རྟོད་བཅའ་པོའི་སྟེང་གི་(བ་སྟེ་ཞབས་འཕྲིང་།)བར་བཤའ་སྟེང་གི་

ནས་ལོ་དུ་མ་ཞིག་ལོན་ན། སང་གོ་སྤྱི་ཚེན་མངོངས་ལ་རྩོམ་གོ་ཞེས་མི་གཅིག་གིས་
 གྲང་བསྟོན་པ་ཁོ་བོས་མ་ཚོས་བསམ། མི་ལོངས་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ནམ་སྤྲུལ་བསམ། སྤྱི་
 ཚེན་ན་ལེ། མི་ལོངས་གྱིས་ཁོ་བོ་ལ་སྟོན་པར་མི་བརྗོད་པ་ཡང་བདེན་ལོ། ཁོ་བོ་སྤོང་
 སྤྱི་ཕྱི་ལོངས་དུ་ཞུགས་ཀྱང་མ་ཞུགས། ཅེ་མོ་སྤྱིར་མ་སྤྱངས་བ་ཡང་བདེན། གལ་ཏེ་ཁོ་
 བོ་སྤོང་ཚད་སྤྱི་ཕྱི་ལོངས་དུ་ཞུགས་ཟེན་ན། ཅེ་མོ་བས་ལུ་བ་ཡན་ཚད་སྤྱང་སྤྱི་སོང་
 ཟེན། དེའི་སྤྱིར་དང་ཁོ་བོས་གསོལ་བ་ཡང་། སྤོང་ཚད་ཅེའི་ནང་དུ་ཡང་མ་ཞུགས་
 བསམ། གདོད་འཇུག་པར་གསོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུལ་བསམ། བཅོན་པོས་གྲང་སྤྱི་ཚེན་
 ལ་གསོལ་བ་བཞིན་གནང་སྟེ། དུགས་པོ་འབངས་སུ་དགུག་པའི་དམག་དཔོན་དུ་
 བཀའ་སྤྲུལ་གོ། །

དེ་ནས་སང་གོ་སྤྱི་ཚེན་གྱིས་དུགས་པོ་ལྷ་དེ་ལ་བཀའ་ཏེ། ཐམས་ཅད་
 འབངས་སུ་བཀའ་གོ། སྤྱི་ཚེན་གྱི་བྱ་དགའ། གསེར་ཁུང་རེ་ཕྱི་ལྟེ་གྲུ་གྱི་མི་དང་འཕྲོག་
 དུ་བཅས་ཏེ་སྤྲུལ་གོ། མི་ཤུན་གྱི་ཁ་ན། སང་གོ་སྤྱི་ཚེན་གྱིས། མདུང་མོ་ཐེབས་གཅིག་
 གིས། འཕྲོག་མོ་ཐང་གང་འཕྲོག། ཟེར་བ་བྱུང་། ཉིན་གཅིག་ལ་ཁོང་གིས་དུགས་པོ་མི་
 བརྒྱ་བསད་སྐད་(སང་གོ་མི་ཚེན་གྱི་མིང་དང་ལོ་རྒྱུས་ཅམ་ད་དུང་ཡང་དུགས་པོ་
 ཚམས་ལ་སྤྱི་ལོངས་དུགས་)དེའི་རྗེས་སུ་མང་སྤོང་ཏེ་རེ་ཅོང་སྤྱི་ལྟེ། ཞང་སྤྱང་བྱ་བ་
 བཅོན་པོའི་ཞབས་འབྲིང་ནང་མ་འཚལ་ཞིང་གནས་སོ། །(འདི་མང་པོ་རྗེ་ཞང་སྤྱང་བྱ་
 བ་སྤོང་བཅོན་གྱི་དུས་སུ་ཡང་སྤོང་པོ་ཡིན།)དེའི་ཚེན་བཅོན་པོ་རྗེ་འབངས་དགུས་
 སྤྱི་མས་སྤོང་མོ་གསོལ་བའི་ཚེ། ཁུང་པོ་བྱ་ཅེས་སྤྱི་སྤྱངས་ཏེ། གཅོད་བཅོན་པོའི་
 འབངས་སུ་སྤུལ་ཚུལ་སོགས་འཕྲོག་སོ་བྱས་བར། ཞང་སྤྱང་གིས་ཕགས་ལན་བཏབ་

བས་བཅན་པོ་སྤྲུགས་མཉེས་ཏེ། ཞང་སྤང་སློབ་པོར་བཅུག་ནས། སློབ་པོའི་མཚན་
མར་དབུལ་གྱི་སྤྲུག་བྱ་ཚུང་སྤུལ་ཏོ། །

༄ དེའི་རྗེས་སུ་དབའ་དབྱི་ཚབ་ཀྱིས་ཏེ། ཉི་མ་འདེ་ཞིང་མཚེས་སྐབས། བཅན་
པོ་ཁྱི་སྲོང་བཅན་(སྐམ་པོ་སྟེ་འདི་དུས་སྲོང་བཅན་དགུང་ལོ་གཞིན་པའི་སྐབས་སུ་
ངེས།)ཉེན་ཀར་ནས། སྤྱི་སྤང་དུ་གཤེགས་ཁར། སྟོ་ཏེ་འེ་གཙུག་སློབ་པས་(བརྒྱད་
ནས་)འཕྲིན་གསོལ་ཏེ། བཞུགས་དུས་སུ། ཟེང་པོ་རྗེ་རྒྱལ་ཏུ་བོད། སྤྱི་རྒྱལ་པར་དུ་སྐྱབས་
ཏེ། ཚབ་སྲིད་ཚུར་ཞི་བསྲིངས། ཞེང་དུ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ན། སྤང་གིས་སྲིད་མ་ལུབ་སྟེ་
བཟོན་པབ་ནས། (སྤང་ནི་ཅེང་སྤྱིའི་བུ་ཞང་སྤང་སྟེ་བཟོན་པབ་པ་ནི་ཁྱིམ་ས་ཕོག་བའོ།)
བདག་ཅག་པ་ཚོ་ན། སྤང་སློབ་མ་རིངས་པར་མཚེས་ན། བདག་ཀྱང་པོ་ཅམ་ཞིག་མ་
གུམ་བར་དུ། དབུ་སྤྱང་(མནའ་)ལྷད་པ་ཞིག་བདག་གི་བུ་ཚ་རྣམས་ལ་སྤྱོམ་བར་ཅི་
གནང། བཅན་པོ་ཡབ་ནི་བདག་གི་མཚེས་བྱང་དུ་གདན་གཏོང་བ་ཡང་གནང་ན།
(ཡབ་ནི་གནམ་རི་སྲོང་བཅན་ཡིན་ཞིང་མཚེས་བྱང་ནི་ཁྱིམ་གྱི་མིང་སྟེ། ཚུང་མ་ལ་
ཡང་བད་ཚིག་གི་ཚུལ་དུ་སྤྱར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་
ཕེབས་སྲོང་བའི་དོན་རོ། །)དེ་ནི་ལུལ་དུ། ལ་མོ་ཚག་པ་ལུམ་(འབན་ལུལ་གྱི་ཚག་ལ་
ཡིན་ནམ་སྟེ།)དུ་སྤྲུག་ཐབ་ཅམ་ཞིག་གསོལ་དུ་ཅི་གནང། ཞེས་གསོལ་བར། བཅན་
པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས། དེ་ནི་ཅན་མི་ཡི་ཡིད་མ་བཅད། །སྤྱི་ཡི་ཏུ་མ་གསལ་མི་དབྱུང། །སློབ་
ཚད་ངའི་ཡབ་གྱི་རིང་ལ། དབའ་ཏེ་འེ་དབྱི་ཚབ་དང་སྤྱིད་གཉིས། ཚབ་པ་རོལ་ཚུ་རོལ་
གྱི་དགུང་སློབ་དུ་བཟོད་པར་བསམ་བསམ་པ་ལས། ཏེ་འེ་ནི་ཤི། སྤྱིད་ནི་ཀྱས་ཏེ་ཉི་མ་
འདེར་གནང་སྟེ་བཞག་(ཅེང་སྤྱིའི་བུ་)སྤང་ཞང་སྤང་ནི་སློབ་ཚེན་པོར་བསྐྱོས་ཏེ་བཞག་

ན། ཡབ་འོངས་ནས། ཁོ་ཡང་སློབ་པ་རིངས་ཏེ་བརྒྱུན་པམ་པ་ཡིན་ལོ། །(དེ་ཡང་ཞང་
སྤང་དང་རྗེ་སྲོང་བཙན་གྱི་བར་དུ་རྩུ་ཅེས་སྤྲ་མ་བཅུག་སྟེ་ཞང་ལ་ཁྲིམས་སོག་ཚུལ་
ལོག་ཏུ་གསལ།)ད་ཁྲིད་དབའ་པ་ཚན་ནི། སློབ་པ་མ་རིངས་པར་བསྐྱད་པས། ལ་མོ་ཚག་
པ་སྤུམ་དུ་ཕྱག་ཐབ་ཀྱང་གསོལ་ཅིག དབུ་སྤྱང་ཡང་གནང་བར་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྤུལ་
ཏོ། །

དེར་ལ་མོ་ཚག་པ་སྤུམ་དུ་ཕྱག་ཐབ་གསོལ་ཏེ། སྤྱུ་ཉེན་དུ། ལམ་བསེ་སྤྲ་བཅུ་
དང་། སྲོང་སོམ་གྱི་རལ་གྱི་མདོར་གཙོད་བཅས་སྤུལ་ཏེ། བཙན་པོས་དབུ་སྤྱང་ཡང་
གནང་ངོ། །དབའ་དབྱི་ཚབ་པ་ཚན་བདུན་ཀྱང་བོ་བོར་ངོ། །བཙན་པོས་བཀའ་སྤུལ་
བ་ནི། དབྱི་ཚབ་སློབ་ཉེ་བས། ལུམ་ན་དུར་ཁུང་བཙན་པོ་རང་གིས་ཕྱག་བདར་ཏེ་
ཅིགས་པར་གནང་། ལུ་ཚ་གང་དུང་གཅིག་ལ་གསེར་ཡིག་མི་ཚད་པར་སྤོལ་བར་
གནང་སྟེ། ད་ནས་ནི་པན་ཚད་དུ། ཁྲོད་གྱིས་ནི་ང་མ་བཏང་། ང་ཡིས་ནི་ཁྲོད་མི་བཏང་།
སོགས་མགུར་ཡང་བཞེངས་སོ། །དབའ་དབྱི་ཚབ་གྱིས་ཀྱང་སྤུལ་སྤུལ་ཏེ། དེར་པ་
ཚན་བདུན་གྱིས་གཏང་རག་ཆེན་པོ་བཏང་ངོ། །དབུ་སྤྱང་གནང་བའི་གོར་མ་དེ། ཀྱལ་
འབྲིང་ལན་ཉོན་གྱིས་རྒྱངས་ནས་ཕྱག་ཏུ་སྤུལ་ཅིང་། རྗེས་སོར་གོར་མ་དཀར་པོ་དེ་
དབྱི་ཚབ་གྱི་མཚད་པའི་མིང་དུ་བཅིགས་སོ། །(འཚད་པ་ནི་དུར་ཁུང་དང་། གོར་མ་ནི་
རྫོ་སྟེ་མནའ་བསྐྱེལ་ཆེ་རྫོ་བ་དེ་ལག་ཏུ་ལེན་སོལ་དེ་ཁམས་དང་འབྲས་སྤྲོངས་སོགས་
ན་ཉེ་དུས་བར་དུ་ཡོད་པར་སྤྲང་)

དེ་དུས་དབུ་སྤྱང་གནང་བའི་ཆོག་ནི། ད་ཕྱིན་ཚད་ཁྲིད་པ་ཚན་གྱིས། བཙན་
པོ་སྤུ་ཀྱལ་གྱི་ཞལ་སྤར་སློབ་པ་མ་རིངས་ན། བམ་ནམ་ནམ་ནམ་ཞ་ཞ་ཞ་ཞར་ཡང་།

དབྱི་ཚབ་ཀྱི་བྱ་ལ་མཉེས་པར་བཀོལ་པའ་ལྟེ། (ནམ་ནམ་ཞ་ཞར་བྱ་བ་ནམ་ཡང་བྱ་བ་
དང་དོན་གཅིག་སྟེ། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པར། དེ་དག་ནམ་ནམ་ཞ་ཞར་འཕྱང་། ཞེས་ས་ལྟ་
བྱ་ཡིན། འདྲུག་པའི་སལ་སྐྱད་ལ་ཡང་འདུག) རྣམ་ཞིག་གསན་ན་ཡང་། ཤེས་བྱས་
ཉེ་ཡུས་བཀོལ་ནས། བཀའ་མི་བཅད་ལྟེ། དབྱི་ཚབ་ཀྱི་བྱ་གཅིག་ལ་གསེར་གྱི་ཡི་གེ་
ལས་སྐྱད་ལྟེ། སྤྱིང་མ་འིངས་པར་རབས་ཆད་ན། འཕོར་ཡུལ་བཞེས་ལྟེ། (སོགས་
མནའ་ཚིག་བཅུ་གཉིས་སྣང་ཞིང་། ཁྱི་སྲོང་གི་སྐྱ་གོང་ལ་བཞེས་པའི་དབྱ་སྐྱུང་རྣམས་
ཅེ་ཞོལ་རྩོལ་བྱང་འོས་སུ་བཀོད་འདུག་པ་དེ་དག་དང་ཚིག་འགྲོས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་
ཞིག་འདུག)

དབྱི་ཚབ་པ་སྐད་ཀྱི་གོ་བོར་བའི་ཚིག་ནི། བཅན་པོ་སྐྱ་རྒྱལ་ཁྱི་སྲོང་བཅན་
ཡབ་སྲས་དང་གཉུང་རྒྱུད་ལ། སྐོ་བ་འིངས་འི་(སོགས་ནས།)བཅན་པོས་བཀའ་ཇི་
སྐྱལ་བ་གཟུགས་སུ་མི་འདྲིན་ལྟེ། (ཞེས་པའི་བར་གྱོ་ཚིག་བཅུ་གཉིས་སོ། །)[དབྱུས་]
དེ་ལྟར་གནམ་འི་སྲོང་བཅན་དུས་ཀྱི་བྱང་བ་རགས་པ་ཚམ་ཞིག་འདི་དག་གིས་ཤེས་
པར་ཏུས་ལ། སྤྱིར་གནམ་འི་འོ་སྐྱ་རྒྱས་རྒྱས་པ་ཞིག་རང་ཅག་གི་རྒྱལ་རབས་གང་དུ་
ཡང་མེད་སྟབས། འདིར་ཤོག་འིལ་ལ་གང་ཡོད་པལ་ཆེར་ཆ་ཆེར་བར་དངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་འདིའི་འིངས་དམག་ཆེན་གཡོ་བའི་མགོ་བརྩམས་པ་ཡིན་
ཅེས་ཐང་ཡིག་དུ་གསལ་ལ། འདིས་ཁྱི་བཟུང་བའི་ལོ་དང་སྐྱ་ཆེའི་ཆེད་སོགས་ཞིབ་ཏུ་
ཤེས་དགའ་མོད། འཕན་ཡུལ་དུ་དམག་དངས་ཆེ་ཡུམ་ད་དུང་བཞུགས་ཚུལ་དང་།
དབྱི་ཚབ་རྣམས་པའི་ཆེ་སྲོང་བཅན་རྒྱལ་པོར་བཞུགས་ཚུལ་སོགས་ལ་དབྱུང་ན་སྐྱ་ཆེ་

ཆེས་རིང་དུ་ཞི་མ་སྐྱབ་པར་མངོན། མཐར་མོན་དུག་གིས་བཟོངས་ཚུལ་ལོག་དུ་
གསལ།

དེས་ན་དུས་མའི་ཚུལ་རབས་ཤིག་འཆད་ཆེ། འཇིག་རྟེན་མི་ལུགས་ཀྱི་བྱང་
བ་རྣམས་གཙོ་བོར་བཏོན་དགོས་པ་ཡིན་པས། འདི་འབྲ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཚུལ་པོའི་
ཆེ་བ་འདོན་པའི་འཁུལ་དུ་བྱས་ནས། རོ་མཚར་བའི་སྟོན་མ་སྣ་ཚོགས་འདེབས་
དགོས་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

འདི་ནི་རང་བྱུང་བདེན་པའི་ལྷ་བ་སྟེ།
སྟོན་མེད་དུང་གི་ཁ་དོག་གསལ་བ་ལ།
སྟོགས་སྐྱུང་ལར་རྒྱའི་རྣ་བ་རིང་བ་ཡི།
མི་སྐྱུག་རི་བོར་གཟུགས་ཏེ་ཅི་ལ་གྱེ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་པོ་གནམ་རི་སྟོང་བཅའ་གྱི་སྐབས་སོ། །དེའི་སྐབས་ནི་སྐྱུར་
ཚུལ་པོར་གྱི་སྟོངས་འདིར། ལེགས་པའི་སྟོ་རྒྱ་འབྲེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཆབ་སྲིད་གྱི་
ཅ་བ་ཚོག་མར་འཇུགས་པའི་མེས་པོ་ལྷ་བྱུར་བྱུར་པ། ཚུལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟོང་བཅའ་
སྐྱམ་པོ་ཡིན་ཞེས། ཚུལ་པོ་འདི་ནི། དེས་པའི་དོན་དུ་འབགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་
ལྷག་མི་ཡི་ཚོས་དུ་སྟོན་པའི་ཚོང་མེད་སྐྱུལ་པའི་སྟེས་བུ་ཆེན་པོར་བྱབ་པས། ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་དེས་དོན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་དག་གྲང་གཞན་དུ་བྱགས་པ་སྐྱར་ལ།
འདིར་ནི་བཅའ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་སྲིད་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་མིན་ཅི་
ཞེས་གནང་བའི་ཚུལ་རྣམས། དུས་མཉམ་པའི་སྟེ་རྒྱ་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོང་
ཚུལ་སྐྱུར་བཞོད་པའི་ཚུལ་རབས་ཀྱི་དུམ་བུ་གསུམ་ན་ཅུང་ཐད་གསལ་བ་རྣམས་

སྐྱོན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །(རྒྱ་མའི་ཡུལ་པོ་བྱང་མི་འགྲུར་བུ་མས་སྤིང་
དུ་བཅོན་པོ་སྐྱུ་བལྟམས་ཚུ་ལ་སོགས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ནས་བསྐྱར་
བར་བྱ་ཞིང་།) (འདིར་ཤོག་སྤིལ་ཀ་པའི་དབྱ་ཆ་རལ་སྐྱོན་དུ་གྲུར་པའི་གཤམ་ནས་
མར་ལ།)

བཅོན་པོ་སྐྱོན་ཆང་ཀོང་ཀེ་ཙོ། མགར་སྤོང་ཅན་ཡུལ་བརྒྱུད་གིས་སྐྱུན་བྱངས་
ཏེ་བོད་ཡུལ་དུ་གཤམ་གས་སོ། །བལ་པོ་ཡུ་སྐྱ་ཀུག་ཏེ་བཀུམ་ན་རི་དབར་རྒྱལ་པོར་
བཅུག་གནག་ནད་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་ནས་ལོ་གསུམ་ན། བཅོན་པོ་ཁྱི་སྤོང་ཅན་གྱི་རིང་
ལལ། ལོ་གསུམ་ལྷ་ལྷ་བསྐྱེ་ཞང་ལྷང་ཐམས་ཅད་འབངས་སུ་བཀུག་སྤེལ་བའོ། དེ་
ནས་ལོ་དྲུག་ནལ། བཅོན་པོ་ཁྱི་སྤོང་ཅན་དགྲུང་དུ་གཤམ་གས་སོ། །བཅོན་པོ་སྐྱོན་ཅང་
ཀོང་ཙོ་དང་དགྲུང་ལོ་གསུམ་བཤོས་སོ། །(སངས་རྒྱལ་འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ཆེག་སྤོང་
གཅིག་བརྒྱ་དགྲུ་བཅུ་གོ་བཞི་པ་ལྷགས་པོ་)ཁྱི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཅོན་པོ་སྐྱེས་ཁྱི་
སྤོང་ཅན་གྱི་སྐྱུར་(པོ་བྱང་)ཕྱིང་བའི་རིང་ཁང་ན་མཁུད་ཅིང་བཞུགས་ཏེ། བཅོན་པོ་
དཔོན་ཁྱི་མང་སྤོང་མང་ཅན་མེར་ཀེ་ན་བཞུགས་པར་ལོ་གཅིག །(འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་
ཆེག་སྤོང་གཅིག་བརྒྱ་དགྲུ་བཅུ་གོ་ལྷ་ལྷགས་པོ་)མག་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཅོན་པོ་
(མང་སྤོང་མང་བཅོན་)ཉེན་ཀར་ན་བཞུགས་ཤིང་། (པོ་བྱང་)ཕྱིང་བར་བཅོན་པོ་སྐྱེས་
ཁྱི་སྤོང་ཅན་གྱི་མདང་བཏང་བར་ལོ་གཅིག་(ཅེས་བྱུང་།)

[དཀུས]འདིར་ཀོང་ཙོ་བོད་ཡུལ་དུ་གཤམ་གས། བྱ་བ་དེ་རྒྱ་ནག་ནས་ལམ་དུ་
ཞུགས་པའི་དོན་དུ་སྤྱང་གི་བོད་དུ་སྤེལ་ས་པ་ལ་མི་བཅི་བར་འདུག། ཀོང་ཙོ་བོད་དུ་
ཕེབས་པའི་ལོ་དེ་རྒྱལ་རབས་[ང]་པ་ལ་གསལ་བར་འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ཆེག་སྤོང་

གཅིག་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་ལྔ་བ་ལྷགས་སྒྲང་ཡིན། སྒྲང་དེ་ནས་བཅིས་པའི་ལོ་དགུ་པ་
ལ་སྲོང་བཅའ་འདས། ལོ་གསུམ་ཀོང་ཚོ་དང་ལྷན་དུ་བཞོས་སོ། །ཞེས་གྲིས་པས་ཀོང་
ཚོ་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་མ་མཇུག་བར་ལོ་དྲུག་སོང་བར་སྤང།

དེས་ན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱ། མགར་གྱིས་གཡོ་བྱས་ནས། ཀོང་ཚོ་རྗེ་
ལ་མཇུག་དུ་མ་བརྟུག་པར་ཡུན་རིང་འགོར་ཚུལ་གྲིས་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཅན་དུ་
འདུག་སྟེ། ལྷིང་བ་བྱ་བ་ནི་གནམ་རིའི་སྐབས་སུ་སློམ་པའི་མཁར་ལྷིང་བ་སྟག་ཅེ་དེ་
ཡིན་པར་འདུག། མཚུངས་པ་ནི་སྤྲོས་པའི་དོན་ཏེ། བྱི་ལོ་ལ་མེས་པོའི་སྐྱེས་སྐྱེས་གསང་རྒྱ་
བྱས་ནས་བཞག་ཅིང་། ལོ་དེའི་རྗེས་མར་མདང་བཏང་བའོ། །

ཀོང་ཚོ་བརྒྱུད་ནས་ལོ་དགུ་ན་བཅའ་པོ་འདས་ཚུལ་དང་འདི་གཉིས་སྐྱེར་
ཚོ། དོན་ལ་བྱ་ལོར་འདས་ཤིང་བྱི་ལོའི་མཇུག་ཏུ་གསང་བཏོས་བར་བརྟེན། རྒྱའི་རྒྱལ་
རབས་ལ་ལྷགས་བྱི་ལོར་གྲོངས་ཞེས་གྲིས་སོ་སྟེ་དེ་དུང་པར་འཚལ། མདང་བྱ་
བ་ནི་འདས་མཚོན་དེ་གནམ་ལྷགས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། འབྲོམ་ཁམས་ནས་བྱོན་ཆེ་
འབྲང་ཁ་བེར་རྒྱུང་པའི་མདང་གཏོང་སར་སྤེལས་སོགས་སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་རེ་ན་
ཡང་སྤང། ཅིས་ཐང་ཆེ་བ་ལ་མདང་ཆེ་བ་ཞེས་ཡུལ་འགའ་ཞིག་གི་པལ་སྐྱད་ལ་ཡང་
ཐེད། མདང་གི་མཚོན་པ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་མི་ཤེས་ཀྱང་། རྗེས་མའི་ཚོ་ག་འགའ་
རེ་ན་མདང་སྐྱང་བྱ་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ལ། མར་མེ་དང་། ཞུག་དང་གཏོར་མ་རྣམས་
རིམ་གྱིས་འབྲུལ་བར་འདུག་པས། པལ་ཆེར་དེ་འདྲ་ཞིག་མིན་ནམ་སྟེ། བལ་པོ་ཡུ་
སྟོ་ཀུན་ཏེ་བཀུམ། བ་རི་ད་བ་རྒྱལ་པོར་བརྟུག་བྱ་བའི་ཚོགས་འདི་གཉིས་ལ་མཚན་ཆེ་
སྟེ། རྗེས་ཀྱི་རྗེ་བཀུམ། བ་རི་ད་བ་རྒྱལ་པོར་བརྟུག་བྱ་བ་བྱུར་ཆག་གམ་སྟེ། རྗེས་

དང་ཡ་གཉིས་ནི་རྒྱ་སྐད་ལ་སྦྱོར་བཤུ་བས། ཡ་སྦྱེ་རི་ལ་རྒྱ་རི་དང་། ཡོ་གི་ལ་རྒྱ་གི་སོགས་སུ་འབོད་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་ཡང་འཇམ་དབལ་རྩ་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱ་དབེལ་བལ་པོ་འདི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་མིང་མཐར་ཆགས་སུ་བྲངས་པའི་མངུག་ཏུ།

རིལ་བྱ་གྲུ་འཕྲུལ་སྤྲོད་བེད་སྤྲོད་པ་ལྟར་བུ་ཉི་ལྷན་ཏུ་ཞེས། རིལ་ཉིད་ནི་མཐའ་མ་སྟེ། །དེ་དུས་བལ་ཡུལ་བདག་པོ་ནི། །མཚོན་ཆ་འབབ་པས་རྣམ་པར་འཛོམ། །ཞེས་རྒྱལ་པོ་མཐའ་མ་རིལ་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེ་མཚོན་གྱིས་གསོད་པར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཀོང་ངོ་བོད་བཟངས་པའི་ལོ་དེ་རང་ལ་བལ་ཡུལ་འབངས་སུ་བཅུག་གས་སྟུམ་སྟེ། དེ་ནས་བཟང་བའི་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ། ཤོང་མའི་ལོ་ཉ་མང་ཞོན་ཅེ་རྒྱ་གར་དུ་སྐྱེབས་དུས། བལ་ཡུལ་བོད་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་རྒྱལ་རབས་[ང]པ་ལ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ལོ་གཅིག་ཅེས་བྲིས་རྣམས་ནི། བྱུང་བ་དེ་དག་གི་ཡུན་ལ་ལོ་གཅིག་སོང་བུ་བའི་དོན་ནོ། །

ཤོག་བྲིལ་[[ཁ]བཅན་པོ་སྲོང་བཅན་སྐུ་པོའི་རིང་ལ། ཡབ་འབངས་ཀྱིས་ནི་འབྲུས་ཡུམ་འབངས་ནི་ངོ་ལོག་གཉེན་ཞང་ཞུང་། མངོ་སྲུམ་པ། ཉ་གཉི་དུགས་པོ་ཀོང་པོ། བྱུང་པོ་ཀུན་ཀྱང་ངོ་ལོག་ཡབ་གནམ་རི་སྲོན་བཅན་ལ་དུག་བོར་ཉེ་བཤོངས་སོ། །སྲས་སྲོང་བཅན་སྐུ་གཞོན་ཏུ་ལས་གསོད་སྐྱེས་ཏེ། མོག་མར་དུག་ལས་བྱེད་མཁན་གྱི་དུག་པ་རྣམས་རབས་བཅད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་(ཅེང་སྐྱེའི་བྱ)བྱུང་མང་པོ་རྗེ་ཞང་སྦང་གིས། སྲུམ་པ་མཐའ་དག་དམག་བྱེད་མ་དགོས་པར་སྐྱེའི་སྐོན་སྐྱེས། བྲིས་གངས་མ་ཤོར་བར་འབངས་རྣམས་མར་བཀུག་བོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཅན་པོ་ཞབས་ཀྱིས་བཙུགས་ཏེ། དམག་མ་བྱུང་མ་བྲངས་པར། རྒྱ་དང་འ་ཞ་དམུའ་བཅད་དོ། །(འ་ཞ་

དེ་སོག་རིགས་དེང་སང་ལྷ་ཏུ་སིའི་ཁོངས་སུ་ཡོད།)ཐོག་མ་དེ་ནས་བརྒྱུང་ལ་ཞ་
འབངས་སུ་མངའ་ལོ། །

དེའི་ལོག་ཏུ། བཅོམ་སོ་སྲོང་བཅོམ་དང་། མང་པོ་རྗེ་ཞང་སྤང་གི་བར་དུ། ལྷང་
སོ་སྤང་སང་བུ་ཅེས་སྐུ་མ་བཅུག་སྟེ། བཅོམ་སོའི་ཞལ་སྤྲུ། ཞང་སྤང་སློབ་མི་རིངས་
བ་ལ། རིངས་ཞེས་གསོལ་ཏེ། ཞང་སྤང་ལ་ཡང་། བཅོམ་སོ་མི་བཞོུན་བ་ལ། བཞོུན་
ཞེས་སྤྲུས་སོ། ཞང་སྤང་གི་སེམས་ལ། ལྷང་སོ་སྤང་སང་བདག་གི་སྤྱིང་གོགས་ཡིན་
བས། ཟེར་བ་བདེན་སྟོན་ནས། བཅོམ་སོའི་བཀའ་བྱུང་ཡང་། མིན་ཞེས་མདུན་དུ་མ་
ཕྱིན་བར། མཁར་སྤྲུང་བ་ལ་བསྤྲད་བས། བཅོམ་སོའི་ཐུགས་ལ། ཞང་སྤང་སློབ་
རིངས་བ་བདེན་ཡང་དག་གོ་དགོངས་ནས། ཞང་སྤང་གི་བྲན་ལ་བཅོལ་ཏེ། ཞང་སྤང་
བསྐྱས་ནས་བརྒྱག་གོ། མཁར་སྤྲུང་བ་ཡང་བཞིག་གོ། དེ་ནས་ལྷང་སོ་སྤང་སང་བུ་
ཅེས་བཅོམ་སོ་ལ་སློབ་ཉེ་བར་བྱས་ཏེ། ལང་བཅོམ་སོའི་སློབ་སོའི་ནང་ན་བུ་ཅེ་ལས་སློ་
བ་ཉེ་བ་སློབ་ཆད་མ་བྱུང་ངོ། །

བུ་ཅེ་མཛངས་ཞེན་མཛངས། དཔའ་ཞེན་དཔའ་ལོ། སྤྱི་གཅིག་ཚོགས། དགུ་
ཚོགས་ན། སྤང་སང་བུ་ཅེ་ཞེས་སྤྲུལོ། །(འདིར་ཤོག་རྗེའམ་ག་ལས་བྱངས་ན་)སྤང་སང་
བུ་ཅེའི་མཛངས་ཀྱི་ཆད་ལྟེ། ཅེས་བྲ་གསུམ། ཞལ་སྤྱེ་བྲ་བཞི་ཡང་ན་བས་མཉན་ཞིང་
གཅོད། མིག་མང་བྲ་གཅིག་ཀྱང་དེའི་ཞང་ལ་ཅེ་ན་རྒྱལ། རྒྱ་སྤྲུག་རོན་ལུ་གཅིག་
འདུང་བ་མཐོང་ནས། གཅིག་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྷ་དུག་ཅེས་བགྲང་། རྒྱ་ལུ་དེ་སྤྲུང་
འདུང་ཆེ་ཡང་བགྲང་བར། རྒྱ་གཅིག་མ་ཆང་འདུག་བས། ལྷས་བསང་བ་འདྲ་སྟོས་
ཤིག་སྤྲུས་བར། བལྟས་བ་ན་རྒྱ་གཅིག་ལྷས་བཀུམ་འདུག་སྟེ། སྤང་སང་བུ་ཅེ། ཚོར་

ཆེ་ལ་དགུ་ཆེ། (གཡོ་ཆེ་བའི་དོན།)སྤྱི་མཇུག་སྤྱི་གཅིག་ཚོགས་དགུ་ཚོགས་ན།
བྱ་ཅེ་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཡང་མེད་དོ། །

[ཁ] (གོང་གི་འཕྲོལ་)དེའི་འོག་ཏུ་ལྷུང་པོ་སྤྱང་སྤྱང་བྱ་ཅེ་ཆས་ཏེ། ཉི་མ་འདེར་
གནང་བའི་སྐབས་ཤིག་བྱ་ཅེས་བཅན་པོའི་སྤྱན་སྤྱང་གསོལ་བ། སྤྱན་བཅན་པོ་ཡབ་
གནས་རིའི་རིང་ལ། བདག་གིས་གཙང་བོད་འབངས་སུ་བཀུག་ལ། འོན་ཀྱང་གཙང་
ཡུལ་འདི། ཡབ་ཀྱིས་སྤྱན་ཀྱིས་མ་གཟིགས། ཞབས་ཀྱིས་མ་བཅགས་ན། བཅན་པོ་
སྲས་ཀྱིས་སྤྱན་ཀྱིས་གཟིགས། ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ། བདག་གི་སྤྱུལ་པ་ཁྲི་བོམས་
སུ་དབྱེས་སྐྱེམས་སྤོན་མོ་གསོལ་བར་ཅི་གནང། ཞེས་གསོལ་བར། བཅན་པོས་ཀྱང་
བྱ་ཅེས་གསོལ་བ་བཞེན་གནང་སྟེ། སྤོན་པོ་མགར་ཡུལ་བ་བྱང་པོ་བྱང་ཁྲི་བོམས་སུ་
སྤོན་དུ་བཏང་བར། མགར་ཀྱིས་བཏྲགས་པས། (བཅན་པོ་བཏོངས་པའི་)སྤྱི་
བཤམས་པར་ཤེས་ནས། ཡུལ་བ་བྱང་སྤྱང་བྱོས་ཏེ་བཅན་པོའི་སྤྱན་དུ་གསོལ་དོ། །

ཡུལ་བ་བྱང་གིས་ཚོར་ཏེ་སྤྱང་བྱོས་པ། བྱ་ཅེས་ཚོར་ནས། བྱ་དག་རེ་ལྷུང་ལ།
བདག་གི་མགོ་བཅན་པོ་ལ་སྤུལ་ཞིག་ཅེས་སྤྱིས་ནས། རང་ཉིད་ལྷེབས་ཏེ་བཀུག་
མོ། །དེ་ནས་དག་རེ་ལྷུང་གིས། སའི་མགོ་བཅན་ནས་འཁྲུང་ཏེ། བཅན་པོའི་ཕྱག་ཏུ་
སྤུལ་ནས། བདག་གི་པ་ཆེན་པོས་རྗེ་ལ་སྤོ་བ་རིངས་ཏེ་སྤྱི་བཤམས་པ། ཡུལ་བ་བྱང་
གིས་ཀྱང་ཚོར་ནས་བཅན་པོའི་ཞལ་སྤྱང་གསོལ་དུ་བྱོས། བདག་རང་གིས་པ་བཀུག་
ནས་མགོ་བཅན་དེ་འདིར་མཆིས་ན། མིད་བརྒྱུག་པར་མི་མཇུག་པར་རྗེ་གནང་ཞེས་
གསོལ་བས། བཅན་པོས་ཀྱང་དག་རེ་ལྷུང་གིས་གསོལ་བ་བཞེན་གནང་སྟེ། ཁོའི་བྱ་
གི་ཡུལ་དག་སྤོན་བཞེན་དུ་བཞག་གོ། །

ཀླུ་པོ་འདྲིའི་རིང་ལ། ཞང་ལྷུང་ལྟ་བུ་གཉེན་མཛད་ནས་ཀྱང་བཏུལ་
 ལོ། །ཐབས་གྱིས་ཀྱང་ཀླུ་ཏེ། ཞང་ལྷུང་བདག་མཛད་དུ། (ཀླུ་པོའི་སྲིང་ལོ་)བཙན་
 ལོ་སད་མ་ཀར་ལོག་མི་ཀླུ་ལ་ཆབ་སྲིད་ལ་གཤེགས་སོ། །(འདི་བག་མར་བཏང་བ་
 ཡིན་འདུག་ཅིང་ལོག་མི་ཀླུ་ནི་ཞང་ལྷུང་གི་ཀླུ་ལ་སོར་མཛོད།)བཙན་ལོ་འི་ལོག་མི་
 ཀླུའི་སོ་ནམ་དང་བུ་སྲིད་མི་མཛད་ཅིང་ལོགས་ཤིག་ན་བཞུགས་པར། བཙན་པོ་འཇམ་
 གྱི་སྐྱེན་དུ་གསུན་ཏེ། (འཇམ་ནི་མིང་པོ་ལ་ཟེར།)བཙན་ལོ་དེ་ལྟར་ལོག་པར་མཛད་ན།
 ཆབ་སྲིད་གྱི་བསྐྱབས་མར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་མ་མཛད་པར། ལོག་མི་ཀླུའི་སོ་
 བམ་དང་བུ་སྲིད་བཟུང་ཞིག་ཅེས། སྐྱབས་གྱིས་བཙན་མང་རྒྱུང་ལ་བཀའ་སྐྱེལ་ཏེ། (སོ་
 ཉར་བཏང་སྟེ། མང་རྒྱུང་།)མཁར་ལྷུང་ལྷུང་དུ་མཆིས་ན། བཙན་ལོ་མི་བཞུགས་ཏེ།
 ཆབ་ཉལ་འོལ་ཞིང་། (འོལ་བ་ནི་ཅེད་ལོ་ཅེ་བའི་དོན་ལོ།)མཆོ་མ་པར་དུ་གཤེགས་
 འདུག་ནས། མང་རྒྱུང་མ་པར་དུ་སོང་སྟེ། བཙན་ལོའི་ཞལ་སྤར་བྱུག་བགྱིས་ཆོ།
 བཙན་ལོའི་ཞལ་ནས། བཙན་པོ་འཇམ་གྱི་སྐྱབས་བདེའམ་མི་བདེ། ཞེས་བྲི་བ་མཛད་
 པར། སྐྱབས་བདེ་ཞེས་གསོལ་ཏོ། །(སྐྱབས་བདེ་བྱ་བ་འདི་ཡི་གེ་རྣམས་བ་མང་པོ་ན་
 འདུག་སྟེ་སྐྱེ་ཁམས་བཟང་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྤྲང་།)མང་རྒྱུང་སྟོ་བ་བདེའམ་མི་བདེ་ཞེས་
 སྐྱས་ན། སྟོ་བ་བདེ་ཞེས་གསོལ་ཏོ།

།དེར་བཙན་ལོས། མང་རྒྱུང་(ཁྲིད་ནི)བཙན་པོ་འཇམ་གྱི་ཞལ་སྤར་ནས་དང་འདྲ་
 བས། མཐོན་གྱི་སྐྱབས་ལན་ལོངས་ཤིག་ཅེས། སྐྱབས་ལན་སྐྱེལ་ནས། བཙན་ལོས་
 མགྱུར་སྤངས་པ། དུལ་གྱི་ནི་སྐྱལ་ཕོག་པ། ལྷུང་ལྷུང་ནི་རྩལ་མཁར་ཞིག་(སོགས་
 ལོ། །)མགྱུར་སྤངས་པའི་རྗེས་སུ། མང་རྒྱུང་མཆི་སྐྱབས་བགྱིས་པ་ལས། བཙན་ལོའི་

ཞལ་ནས། བཙུན་པོ་དལ་ལ། བཀའ་ལན་ཡི་གེར་གསོལ་བ་ཅང་མ་མཆིས་སོ། །བཙུན་
པོ་ཞལ་སྟེ་ནས་སྤྲུགས་བདེ་ཞིང་བཞུགས་པ་ལ་སློབ་དགའ་ལོ། །

བཙུན་པོས་བཀའ་སྦྲུལ་བ་ནི། རྩོམ་མོག་གིས་འཚམ་ཞིང་མཆིས་སོ། །(ཅི་
བྱས་སྟེ་བཤིད་ལགས་སོ་བྱ་བའི་དོན་ལོ། །)བཙུན་པོའི་བྲུག་ཏུ་འདི་ཕུལ་ཅིག་ཅེས་ཞུ་
གཡལ།(ཞུ་རྟེན་)གཅིག་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་ནས་བསྐྱར་རོ། །

མང་ཚུངས་སྐར་བཙུན་པོའི་སྦྱུན་སྦྲུང་མཆིས་ནས། བཙུན་པོས་བཀའ་ལན་ཡི་
གེར་གསོལ་བ་ནི་ཅང་མ་མཆིས། མགུར་སྐྱོངས་པའི་ཚིག་ནི་འདི་ཞེས་མཆི། བྲུག་
རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བསྐྱར་བ་ནི་འདི་ལགས་ཞེས་གསོལ་བ་ལས། བཙུན་པོས་རྒྱ་ཕྱེས་
ནས་གཟིགས་ན། གཡུ་རྟེན་བཟང་པོ་སྤྲུལ་ཅུ་ཅམ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། བཙུན་པོས་དགོངས་
དགོངས་ནས། ཕྱ་བྲུས་ལོག་མི་རྒྱ་ལ་རྒྱལ་པོད་ན་ནི་གཡུ་ཐོགས་ཤིག་རྒྱལ་མ་པོད་
ན་ནི་བྱུང་མེད་དང་འབྲ་བས་ཞུ་གྲོན་ཟེར་བ་ལྟ་ཞེས་བཀའ་སྦྲུལ་ནས། རྩོམ་མོག་གུ་
སློང་སློང་དེ། (བྲེལ་བ་བྲེད་པའི་དོན།)ལོག་མི་རྒྱའི་སྲིད་བརྒྱལ་གོ། །

རྒྱལ་པོ་འདིའི་རིང་ལ། ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་ལོག་མི་རྒྱའི་སྲིད་བརྒྱལ་སྟེ།
ཞང་ཞུང་ཐམས་ཅད་འབངས་སུ་བཀུག་གོ། །

དེའི་རྗེ་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་དགྲེས་སྦྱེམས་སྟོན་མོ་གསོལ་བའི་ཚེ། བཙུན་པོ་
ཁྱིའི་སློང་བཙུན་གྱིས་མགུར་སྐྱོངས་པ།

ཤུ། རྩོམ་མོག་མཚན་ལ་འདྲ། ཁྱིའི་སློང་བཙུན་ཞིག ཁྱོན་གྱི་ནི་སྲིད་བ་
འདི། སློང་བཙུན་ནི་ཡུལ་བཟུང་ཞིག(ཅེས་པ་ནས་)ཕྱ་བྲུ་ནི་རྩོམ་མོག། ཡུལ་མོ་ནི་
རྩོམ་མོག་གི། མཛད་ནས་ནི་ཅང་དུ་སྲིད། ཡུལ་མོ་ནི་ཞང་ཚུངས་གི། སྟོན་ནས་ནི་བྱུང་དུ་

བསྐྱེད། །ཡུ་བུ་ནི་རྗེ་དང་ཚོམ། །རྗེ་ཡིས་ནི་འབངས་མ་བཏང། །འབངས་ཀྱིས་ནི་རྗེ་མ་
བཏང། །(སོགས་སོ། ། མཚན་ལ་འདྲི་བྱ་བ་ནི། །མཚན་གང་ཞེན་བྱ་བ་ལོ། །ཚིག་ཕྱི་
མའི་དོན་ནི། སྟོན་ལུས་ཡར་མོ་ཙམ་ལས་མེད་པ་ལ། ད་ནི་རྒྱལ་ཁབས་འདི་ཙམ་དུ་
རྒྱ་བསྐྱེད་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །)

དེའི་ལན་དུ་མགར་གྱིས། དོན་དེ་དང་མཚུངས་པའི་སྐྱ་སྒངས་སོ། །སྐྱ་ན་རྗེ་
སྐམ་བ་ཁྱི་སྒོང་བཅན། འོག་ན་སྟོན་མཛངས་པ་སྟོང་བཅན་ལུས་བཟུང་སྟེ། མངའ་ཐང་
ཚེན་པོའི་རྩེན་དུ། རི་དང་རིར་སྐྱེན་ཏེ། ཕྱིའི་ཆབ་སྲིད་ནི་སྲོགས་བཞིར་བསྐྱེད། ཉང་གི་
ཁ་བསོ་ནི་མི་ཉམས་པར་སྐྱེན་སྐྱུག་འབངས་མགོ་ནག་པོ་ཡང་མཐོ་དམན་ནི་སྐམས།
དབུའ་སྐྱེ་ནི་བསྐྱེདས། དལ་དུ་ནི་མཚིས། སྟོན་དབྱིད་ནི་བསྐྱེད། མཛངས་པ་ནི་བསྟོད།
དཔའ་བོ་ནི་བཀུར། ཚོས་བཟང་སྲིད་མཐོ་སྟེ། མི་ཡོངས་ཀྱིས་སྐྱིད་དོ། །

བོད་ལ་སྐྱ་ན་ལི་གེ་མེད་པ་ལ། བཅན་པོ་འདིའི་ཆེ་བྱང་ནས། བོད་ཀྱི་གཙུག་
ལག་བཀའ་ཁྲིམས་ཚེན་པོ་དང་། སྟོན་པོའི་རིམ་པ་དང་། ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཐང་
དང་། ལེགས་པའི་བྱ་དགལ། ཉེས་པའི་ཆད་པ། ཞིང་འབྲོག་གི་སྐུལ་ཀ་དང་དོར་ཀ། བྲེ་
སྐུལ་དང་སྤང་ལ་སོགས་པ། བོད་ཀྱི་ཚོས་གཞུང་བཟང་པོ་ཀུན། བཅན་པོ་ཁྱི་སྒོང་
བཅན་གྱི་རིང་ལ་བྱུང་དོ། །མི་ཡོངས་ཀྱིས་བཀའ་འདྲིན་ཚོར་བས། སྒོང་བཅན་སྐམ་པོ་
ཞེས་མཚན་གསོལ་ཏོ། །(ཞེས་པའོ། །)

[དཀྱུས] དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཚེན་པོའི་མཛད་སྟོན་དེའི་སྐྱབས་སུ་རྗེ་སྟོན་ཞམས་
མགུར་རེ་བཞེངས་པའི་སྐྱགས་སྟོལ་ཡོད་པ་འདི་ལ་བསམ་ན། རྗེའི་མགུར་སྐྱ་བྱ་བ་
སོགས་ཀྱང་། བཅན་པོའི་མགུར་བཞེས་པ་ལ་མ་སྐྱེན་འགུར་མཛད་པའི་སྐྱ་དག་ལ་

ཟེར་རམ་སྟམ།

དེས་ན་གོང་གི་འདི་ནི་སྤྱི་ཚེའི་སྟོན་གྱི་རྣམ་ཐར་དུས་བུ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་ལ། ལམ་
རྒྱལ་པོ་འདིའི་བྱུང་རྗེས་གཙོ་བོ་གསུམ་ལྟེན་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ས་
ཁྲོན་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོན་ཆད་མེད་པའི་ཡི་གེའི་སྟོལ་སྟེས་པ་དང་། བྱུང་པའི་བརྟན་
པ་རིན་པོ་ཆེ་ཚོགས་མར་སྟེལ་བ་འདི་རྣམས་ཡིན་གོ། །

འདིར་བོད་ཡིག་བྱུང་ཚུལ་གྱི་རྒྱལ་རབས་དང་འགྲེལ་བར་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན།
དེ་ཡང་རྗེ་བུ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས། རྒྱ་གར་འདི་ཡི་གེ་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་སྤྱི་མིས་མཛད་པར་
བཞེད། (རྩ་མདོ་གསུམ་བུ་བ་ཟུར་ཆག་པའི་)ལ་རྩ་དང་མུའུ་(འབྲིལ་བ་)གཉིས་ལ་
དཔེ་མཛད་ནས་དབྱ་ཅན་དང་དབྱ་མེད་མཛད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་གཞན་དག་གིས་
གསུངས།

བོན་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། སྟོང་བཅན་གྱི་གོང་དུ་བོན་ཚོས་དེ་ཙམ་དར་བས་ཡི་
གེ་མེད་ཟེར་བ་མི་བདེན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྟག་གཟིག་གི་སྤངས་ཡིག་བྲ་བ་ཞང་ཞུང་གི་
ཡིག་ཅན་དུ་བསྒྱུར། དེ་སྟོན་བུ་ཏུ་འགྱུར། དེ་རིམ་གྱིས་དབྱ་ཅན་དང་འབྲུ་མར་
འགྱུར་སོགས་ཟེད།

གང་ལྟར་ཡང་སྤྱི་མི་དེ་རྒྱ་གར་ན་གུ་ལྟའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་དག་གིས་སྤིང་སྟོང་པའི་
སྐབས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། ལེན་དུ་ངོ་མཚར་བ་ལྟེ། སྤྱི་མི་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱ་
གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཉམ་དང་། གུ་སྤྱི་ར་གུ་སྤྱི་(གཞོན་ལུ་སྤྱི་པ་དང་།)སྤྱི་ཚུ་མཚན་(ཉི་
མའི་གོ་ཆ།)སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་ཟངས་ཀྱི་སྟེགས་བུ་ལ་སོགས་པ་ད་ལྟའི་བར་
རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ཡོད་པ་དག་ལ། ཡི་གེ་བཞོན་པ་རྣམས་བོད་ཡིག་དང་ཉ་ཅན་

འདྲ་ཆེ་ཞིང་། ལྷུང་བཟང་རྒྱུད་ནས་བལྟས་ཆེ་ལག་མི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་བོད་ཡིག་
གིས་སམ་སྟམ་པ་འཆར། ཡིག་འབྲུ་པལ་ཆེར་མ་བསྐྱབ་ཀྱང་མོར་མེ་བ་ཞིག་སྟོག་སྟུབ་
པར་འདུག།

དཔེ་མཚོན་ཙམ་བཀོད་ན། གཞོན་ལུ་སྐྱས་པའི་ཟངས་ཀྱི་སྟེགས་སུ་ལ་འདི་
ལྟར་སྒྲུང། ལྷ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྲུག་འཆོམ་ལོ། །དཔལ་ལྡན་བསྐྱས་པའི་རྣམ་པར་རྒྱལ་པའི་
རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ལོ་བཅུ་པའི་སྤྱིན་རྒྱལ་གི་རྩེ་བ་ལ། དེས་ན་བོད་ཡིག་གང་ལ་དཔེར་
བཅད་པའི་བྱི་མོ་དེ་ཡང་གུལྟའི་ཡི་གེ་འདི་ཡིན་ནམ་སྟམ།

དེར་མ་ཟད་རྙིང་མའི་གཏེར་ཡིག་གི་གས་ཀྱི་བདེ་ཡིག་དེ་དག་ཀྱང་གུལྟའི་ཡི་
གེ་ལ་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བ་མང་། གཞན་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་ཆོ། དབྱ་ཅན་དབྱ་མེད་གཉིས་
ཀྱང་ཐོག་མ་ཞིག་ནས་མཉམ་དུ་མཛད་བ་མིན་པར། དབྱ་ཅན་འདི་ཀ་རང་མགྲོགས་
པར་གྱིས་བ་ལས་དབྱ་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུང་བ་ལྟར་མངོན་ཏེ། སྟོན་གྱི་ཡིག་རྙིང་
མང་པོ་དང་། ད་ལྟ་ཡང་འབྲུག་ཡུལ་ན་དར་སྲོལ་ཆེ་བའི་སྟོ་ཡིག་ཏུ་གྲགས་པའི་
གཟུགས་རྣམས་ལ་བལྟས་ན། དབྱ་ཅན་དབྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་མངོན་སུམ་དུ་
མཚོང་བ་ལྟར་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན། འདི་འདྲར་འདུག་ཅིང་། ཡི་གེ་གཞན་རྣམས་ནི་
འགྱུར་ཚུལ་གོ་སྟོ།

དེ་ཡང་སྤྲ་མའི་ཡི་གེ་པལ་ཆེར་ལ། བཅེགས་མ་རྣམས་སྟེང་འོག་ཐང་ཀར་མེད་
ཅིང་། ལྷུང་བཟང་སྤྱི་ལོ་ལྟར་བ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གའི་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ཞིང་། དབྱ་
མེད་ལ་ནི་ད་དུང་ཡང་ས་དང་ར་གཉིས་མདུན་དུ་གྱི་སྲོལ་ཡོད་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་
ས་དང་བ་གཉིས་མཉམ་དུ་སྟེལ་བ་ལས། དབྱ་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིག་ལ་ཡིག་འདྲ་བ་ཞིག་

བྱང་དོན་ཡང་དེར་འདུག་ཅིང། དོན་ལ་ཡིག་འདིའི་སྲེད་སྲ་མ་ཡིག་དང་སྲེད་སྲི་མ་
ཡིག་ཏུ་སྣང།

གཞན་ཡང་ཡིག་མགོའི་དང་ཀྲོག་འདི་ཡང་ཨོ་ཡིག་གི་གཟུགས་རིམ་གྱིས་
འགྱུར་བར་ཤེས་ཏེ། རྒྱ་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་ལྟེན་དང་ལོ་ལ་ཨོ་ཡིག་རེ་གི་སྲོལ་འདུག་ཅིང།
རྒྱ་ཡིག་གི་ཨོ་གྱི་གཟུགས་ནི་ད་ལྟའི་བར་འདི་འབྲར་སྣང་ལ། རང་རེའི་དཔེ་རྣམས་འགའ་
རེའི་དབྱེ་ལ་ཡང་དང་ཀྲོག་འདི་འབྲ་འདུག་ རྣམས་མའི་གཏེར་ཚོས་དག་གི་དབྱེ་ལ་འདི་
བྱང་བ་དེ་ཡང་ཨོ་དུ་འདུག་སྟེ།

གཏེར་ཚོག་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་། འབྲི་གྲུང་དཔེའ་འཛིན་གྱིས། སྤྲ་མདོ་དང་
འགའ་ཞེས་དགག་བ་མཛད་མོད། དེ་སྤྲ་མདོའི་རྣམ་བཅད་དུ་མི་འདུག་གི་བོད་ཡིག་
རྣམས་ལ་རིགས་ལ་རྒྱ་དང་པའི་མཐར་ཚེག་དྲག་གཉིས་རེ་དང་། འགའ་རེ་ལ་ཚིག་རེ་རེ་
བཞེན་ཚེག་དྲག་གཉིས་རེའི་བར་དུ་བཅུད་བ་སོགས་སྟེ་སའི་དོ་རིང་ལ་ཡང་འདུག་
བས། དོན་ལ་བོད་ཡིག་རྣམས་པའི་སྲོལ་དུ་སྣང་ལ།

ཚོག་སྲེད་འོག་གཉིས་མཉམ་དུ་སྲེལ་བ་ལས་དབྱེ་མེད་ཀྱི་བར་ཚོག་ནར་མོ་དེ་
བྱང་བར་འདུག། དེས་ན་བོད་ཡིག་གི་སྲོལ་གསར་དུ་སྲེལ་ནས་བཟུང་། ད་བར་ལོ་
ཚོག་སྲེད་སྲུམ་བརྒྱ་ཅམ་སོང་ཟེན་མོད། དེའི་བར་ལ་བོད་ཀྱི་བཟང་དང་ཡིག་གཟུགས་
གཉིས་ཀ་ཚེས་མི་འབྲ་བ་ཞིག་ནི་མ་འགྱུར་བས། ད་ལྟ་ཡང་རྒྱ་ལ་ཤེའི་དུས་ཀྱི་དོ་རིང་
སོགས་ལ་བལྟས་ཆེ་ཆེག་དོན་རགས་རིམ་ཅམ་རེ་བོ་སྲུབ་བ་ནི། བོད་མི་ཡི་གེ་བྱང་
བ་ཀུན་ལ་ཡོད།

རྒྱ་གར་ན་ལོ་ཚོག་སྲེད་གི་སྲོན་གྱི་གུལྟའི་ཡི་གེ་དང་། དེར་སང་གི་ཡི་གེ་

གཉིས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་ནས་སྤང་། ལྷག་པར་ཡང་རྗེ་ཡིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་དུས་
ཅམ་ནས་བཟུང་དཔེ་རྣམས་དཔར་འདེབས་བྱེད་པའི་སློལ་དེ་དར་བྱེད་ཆེ་བར་གྱུར་
ཅིང་། དེར་སངས་ཤིང་དཔར་འདོམ་ཆེན་པོ་དེ་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་འདི་ཅམ་ས་སྟེང་གཞན་
གང་དུ་ཡང་མེད་པར་གྲགས།

དཔར་ལས་བྱེད་པའི་མགོ་ཚུགས་པ་དེ་ནས་བཟུང་ཡིག་གཟུགས་དང་དག་
ཆ་སོགས་ཀྱང་པལ་ཆེར་སློལ་ལུགས་གཅིག་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འགྱུར་བར་
གནས་པ་ཅམ་གྱིང་། དེས་ན་ད་དུང་ཡང་རང་རེ་རྣམས་ཇི་སྲིད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐ་
སྟོན་དང་ཚོས་སྐད་ལ་ཆ་འདོག་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་བོད་ཡུལ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་
རིགས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་།

དཔེར་ན་ཚོས་སྐད་དུ་བྲིས་པའི་སྟེགས་བམ་ཞིག་མངའ་རིས་ནས་ཨ་མདོའི་
བར་དུ་འབྲེང་ཡང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོགས་ཤིང་གོ་བྱུབ་པ་ཡིན།

དེ་མིན་དེང་སང་མཐའ་མི་འགའ་ཞིག་གིས། དབུས་ཀྱི་པལ་སྐད། ལྷ་དྲགས་ཀྱི་
པལ་སྐད་སོགས་སྤང་བར་གང་ཅན་ཀྱི་སྐད་མཛོད་དང་སྟེགས་བམ་སྟེབ་པ་འདི་
རིགས། བརྒྱ་ལ་དར་སློལ་ཆེ་དུ་སོང་ན། ཡུལ་སོ་སོའི་པལ་སྐད་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུན་
ཀྱིས། བོད་ཀྱི་སྐད་སྟོན་ཡང་དུམ་བུར་ཆད་དེ། བམ་ཞིག་ན་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་དང་ཡི་
གོ་བན་ཚུན་བརྟེན་པའི་འཕྲོད་པ་ཞིག་འོང་ངེས་ལ། སྐད་ཡིག་སོ་སོར་གྲུས་པས། བསམ་
འབྲེལ་དང་སྟོན་ལམ་སོགས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་སོང་སྟེ། མཐར་བཏོད་ཀྱི་རིགས་དང་རྒྱལ་
ཁམས་ཅ་བ་ཉིད་ནས་སེལ་བུར་འཛོམ་བའི་རྒྱུན་དུ་འགོ་བཤམ་གས།

གལ་ཏེ་པལ་སྐད་གསར་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་བོད་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་དར་བའི་དབང་དུ་

བྱས་ན་ཡང་། རང་ཅག་གི་ཚོས་སྐད་དུ་བྲིས་པའི་མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་ཀྱི་གཙུག་
ལག་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་འདི་ཀུན་རིམ་གྱིས་སྤྲོས་ཀྱང་མི་གོ་བའི་སྐྱེད་ལས་པམ་གྱི་ཕུང་པོ་
ཅམ་དུ་འགོ་ངེས་པས། སློལ་ངན་འདི་འདྲའི་སྐྱོགས་ལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བག་ཚོན་
དགོས་པ་ལགས།

དེ་ལྟར་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་གུལྟའི་ཡི་གེ་ལ་དབེ་བཅད་ནས། ལྷ་མིས་གསར་བཙོ་
མཛད་པར་སྣང་ལ། ལར་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་ཀྱི་སློལ་སྤྱད་ལས་གང་ཡིན་དག་ལ།
རྒྱ་གར་ན་དེ་དང་དེའི་ཐོག་མའི་བྱི་མོ་འདི་ཡིན་ནོ་སྟམ་པ་རེ་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་། དཔེར་
ན་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཆེ་ཡང་། ལུང་བཞི་གཡུང་རྩུང་གི་རིས་དང་། ཀ་
བ་རྣམས་ཕྱུང་བུའི་དབྱིབས་སུ་མཛད་ཅེས་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྒྱ་གར་ན་སྟོན་
གྱི་དགོན་གནས་ཞིག་རལ་དུ་སོང་བ་དག་མཛལ་བའི་ཆེ་ཡང་། ལུང་བཞི་གཡུང་རྩུང་
གི་རིས་དང་ཀ་བ་ཕྱུང་བུའི་དབྱིབས་སུ་བྱས་པ་སོགས་རྒྱན་དང་བཀོད་པ་ཐམས་
ཅད་འབྲ་བར་མ་ཟད། ཐ་ན་ཀ་བ་དེ་དག་གི་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཚད་ཀྱང་། རང་རེའི་ཚོ་ཁང་གི་
ཀ་བ་འདི་རྣམས་དང་པན་རྩེན་གཅིག་གི་འབྲེལ་དུ་གཅིག་འཇུགས་ལུས་པ་ཅམ་དུ་འབྲ་
བར་སྣང་།

དེས་ན་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ཡང་བི་ཤམ་ཤེལ་འི་སྟེ་ཁང་ལ་དབེ་བྱས་
ནས་བཞེངས་སོ་ཞེས། དཔལ་པོ་གཙུག་སྐྱེད་སོགས་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པར་
སེམས། མདོར་ན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདིས་ནི།

ཆེ་གཅིག་ཡུན་ལ་སན་པའི་མི་ཚོས་དང་། །
དོན་གཤེས་འབྲས་བུ་སློལ་བའི་ལྷ་ཚོས་ཉེ། །

དུས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་བདེ་དགའི་དབུ་སྒྲིབ་པའི།
སྒྲེ་བཞིའི་འོད་གྲིས་ལོད་ཁམས་སྐྱུག་པར་མངོད།

ཅེས་གྲང་སྒྲུའོ།

༄ (ཤོག་ཤིལ་) [༧]བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་མཚན་ལ་(ཡོན་བཙན་)སྲོང་བཙན་
ཞེས་ཟེར། ལྷ་བྱ་བར་ཡང་འབོད། བཙན་པོ་དེ་མཁུན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། སྐྱ་ཅལ་ཆེ། སྐབས་
འགར་རྟ་ལ་བཅིབ་སྟེ། གཡལ་གྲོ་ལོད་དང་རྒྱང་སོགས་ལ་རྫོན་བྱེད་དུ་ཡང་གཤེགས།
ཀླུ་ཁམས་མང་པོ་ཆབ་འོག་ཏུ་བཟུགས། ཤོད་མ་ཐེ་ཚུང་གི་དུས། ཅེང་གྲུ་གྱི་ལོ་
བརྒྱད་པ་(སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་ཆིག་སྟོང་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་བརྒྱད་)ལ་
བོད་ཀྱི་ལོ་ཉེ་མོག་མ་གོང་མའི་ལོ་བྱང་དུ་སྟེབས། ཤོད་ནས་ཀྱང་བཙན་པོའི་མཚན་དུ་
གསེར་ཡིག་པ་ཞིག་བཏང་། དེ་ནས་གོང་མའི་སྐུ་མོ་ཞིག་གྲུ་གྱི་ཀླུ་ལོ་ལ་བག་
མར་གནང་བ་སྲོང་བཙན་གྱིས་གསན་ཏེ། ལོ་ཉ་ཞིག་སྐྱེས་དང་བཙན་བཏང་ནས།
སྐུ་མོ་བག་མར་བསྐྱང་བ་གོང་མས་མ་གནང་། དེ་ལ་སྲོང་བཙན་སྐྱུགས་ཁྲིམ་ནས་
བོད་དམག་བྱངས་ཏེ། གྲུ་གྲུའི་ལྷལ་བཙམ་པར། གྲུ་གྲུ་རྣམས་སྲོས་ནས་མཚོ་སྒོན་
བྱང་ཕྱོགས་སུ་ས་སྟོན། གྲུ་གྲུའི་འོད་སྐྱུགས་དང་། ཡོ་བྱང་ཐམས་ཅད་བོད་ཀྱི་ལག་ཏུ་
ཤོད། དེའི་རྗེས་སུ་དང་སྲུང་དང་། བ་ཡི་ལང་དང་། འཇང་རིགས་རྣམས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་
ཆབ་འོག་ཏུ་ཤོད། དེ་ནས་བོད་ཀྱི་བཙན་པོས་དམག་འབུམ་སྟེན་གཉིས་འབྲིང་དེ་རྒྱ་
ནག་ཏུ་སྟེབས། རྒྱའི་ཞིང་ཆེན་ཐོང་ཙོ་བཙམ། དེའི་འོག་ཏུ་གོང་མ་ལ་ལོ་ཉ་ཞིག་གི་ལག་
ཏུ་ཡི་གེ་བསྐྱང་ཞིང་། གསེར་གྱི་ཁྲབ་ཅིག་ཀྱང་སྐྱེས་སུ་སྐྱུལ་བས། གཡལ་ཏེ་སྐུ་མོ་མེ་
སྟེང་ན་དམག་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར། ཤོད་མས་མ་གསན་པར། རྒྱའི་དམག་དཔོན་ཉན་པེ་

བྱ་བ་དམག་ཉུང་ཙམ་འཁྲིད་ནས་བོད་ལ་འཐབ་ཏུ་བཏང་བས། བོད་རྒྱལ་སྲིད་འཛུགས་ཀྱིས་ཁོ་
 བམ་བར་བྱས། དེ་ཙམ་ལྟའི་འབངས་སུ་ཡོད་པའི་འཇང་རིགས་རྒྱལ་སྲིད་འཛུགས་ཀྱི་ལ་ངོ་ལོག་
 ལྟའི་བོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདྲེས། ལོང་མས་དམག་དཔོན་ལི་ཏུ་ཅི་ད་བྱ་བ་ལ་བཀའ་པུགས་
 ལྟའི་དམག་ལྷ་ཁྲི་དང་བཅས་བོད་ཀྱི་སྡེ་དུ་བཏང་། རྒྱ་དམག་རྒྱལ་སྲིད་འཛུགས་ཀྱི་གཅིག་ལ།
 རོང་ཙམ་ལྟའི་བོད་ཀྱི་དམག་སྐར་སྡེ་དུ་རྒྱགས་ཏེ། བོད་མི་སྡོད་སྲོལ་གཅིག་
 ཙམ་བསད་བས། བོད་རྒྱལ་སྲིད་འཛུགས་ལྷན་པོས་སྐར་ཡང་རྒྱ་དམག་ཏུ་ལོ་ཉ་
 བཏང་སྟེ་བོད་གསོལ་བྱས་ཤིང་སྲས་མོ་སྡོད་བར་གོང་མས་ཀྱང་གཞན་། དེ་དུས་
 སྡོད་བཅན་གྱིས། རྒྱ་ཆེན་ཏུ་སྡོད་བཅན་ལ་གསེར་བྱེ་བྱེ་སྡོད་དང་། རིན་པོ་ཆེ་
 རྒྱན་སྒྲིབ་ཚོགས་སྡེས་སུ་བསྐྱར་བས་གོང་མ་ཡང་མཉེས་ཏེ། སྡོད་བཅན་རང་ལ་ཡང་།
 རྒྱའི་སྲས་མོ་ཞིག་རྒྱུང་མར་སྐྱལ་བར། ཁོ་ཙམ་ལ་རང་ལྷུ་ལ་ན་རྒྱུང་མ་ཡོད་པས་
 དེ་དང་ཁ་འབྲལ་དུ་ཡང་མི་རུང་། ལར་དེད་ཀྱི་བཅན་པོས་བཅུན་མོ་མ་བསྐྱུས་པའི་
 སྡོད་དུ་ངས་རྒྱུང་མ་ལེན་བ་ཡང་མི་རུང་ཞེས་བྱ་མོ་ལེན་དུ་མ་འདོད་པས། ལོང་མ་
 ཡང་སྐྱལ་བར་སྐྱལ་མཉེས། ཅེང་ཀྱན་གྱི་ལོ་(འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ཆེག་སྡོད་བརྒྱ་དང་
 བརྒྱད་ཅུ་གྲུ་ལ་)གོང་མས་ལུན་ཅང་གོང་རོ་བོད་དུ་བཟངས། རྒྱ་དཔོན་ལི་ཏུ་ཅི་ད་
 བྱ་བས་བསྐྱལ། ས་མཚམས་སུ་སྡེ་བས་ཆེ། སྡོད་བཅན་རང་ཉིད་དམག་དང་བཅས་
 པས་བསྐྱུ་བ་བྱས། ལོ་ཉེ་བྱ་བའི་སར་དམག་སྐར་བཏབ། རྒྱ་དཔོན་རྒྱལ་སྲིད་འཛུགས་
 ཀྱི་གོས་བཀའ་མདངས་ཅན་གྱི་ལོ་བ་མཚོང་ནས། བོད་རྒྱལ་སྲིད་འཛུགས་ལོ་ཆེ་བ་
 རྒྱུད་། སྡོད་བཅན་བར་དུ་བོད་ཀྱི་བཅན་པོ་སྐྱུས་ཀྱང་གོང་མའི་སྲས་མོ་རྒྱུང་མར་
 རྒྱངས་བ་མེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཅན་པོ་རང་ལྷུ་ལ་དུ་སྡེ་བས་ནས། སྲས་མོའི་

ཆེད་དུ་པོ་བྱང་དང་གོང་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྩེགས། གོང་མའི་སྐས་མོ་བོད་ཀྱི་མི་ཆེན་
 རྣམས་ཀྱི་གདོང་ལ་ཚོན་དམར་པོ་བྱུགས་པའི་སློལ་དེ་ལ་མ་དགའ་ནས། སྲོང་བཅན་
 ཀྱིས་ཀྱང་སློལ་དེ་ཕྱིན་ཆད་བྱེད་མི་ཚོགས་པར་མཛད། བཅན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱང་དར་ཟལ་
 ཀྱི་གོས་གྲོན། མི་ཆེན་ཀྱི་བུ་རྣམས་རྒྱ་ནག་དུ་ཡོན་ཏན་སློབ་དུ་བཏང་། གོང་མ་ལ་
 ལུས་དོར་རྒྱ་མི་ཡི་གོ་མཁས་པ་འགའ་ཅམ་བོད་དུ་མངགས། གོང་མ་ཀོ་ལུ་ལིའི་ཡུལ་
 (ཉེ་དུས་བར་དེ་བཞིན་ཀྱི་ལོག་དུ་ཡོད་པ་དེ)ནས་སྐར་ཕྱོན་ཚེ། བོད་ཀྱི་བཅན་པོས་སློབ་
 ཚོན་སྲོང་བཅན་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བརྒྱུད་ཏེ་ཡི་གོ་ཡུལ་བར། གོང་མ་ཁྱེད་ཕྱོགས་ལས་
 རྣམས་པར་རྒྱལ་ཏེ། ཉེ་ལྷའི་ལོག་ན་གང་ཡོད་རང་དབང་དུ་འདུས་ཀྱང་། ཀོ་ལི་རྣམས་
 ཡུལ་ཐག་རིང་སྐབས་བཀའ་ལ་མ་བརྩེས། དེར་གནམ་གྱི་སྐས་རང་ཉིད་དཔུང་དང་
 བཅས་པར་བསྐྱོད་དེ་རྒྱ་ཚོན་ལེ་པོ་བར་དུ་ཕེབས་ཤིང་། སྲོང་ཁྱེད་དང་དམག་རྣམས་
 ཚམས་ལ་ཕབ་སྟེ། རྒྱལ་ཁ་དང་བཅས་ཕྱིར་ཕྱོན་པར་སོས།

ཁྱིམ་གྱི་ངང་པ་ནི། རིའི་ངང་པ་ལྟ་བུའི་གཤོག་རྩལ་མི་ལྡན་ཡང་། ངང་པའི་
 རིགས་སུ་མ་ཐུན་པས་ན། འདིར་གསེར་གྱི་ངང་པ་ཞིག་སྐྱེས་སུ་སྤུལ་བ་ལགས། བྱ་
 བའོ། (ཚོལ་པའི་དེབ་དམར་དུ་བྲངས་པར། གསེར་བྱ་ཆག་ཤིང་བདུན་གྱི་ཚད། ཉང་
 དུ་ཆང་གིས་གང་བ་ཞེས་བྲིས།)

རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཉརྟ་གསོན་པའི་སྐབས་བཅས་ཟེ་ཞིག་རྒྱའི་གོང་མ་ལ་སྐྱེས་
 འབྲུལ་དུ་བརྒྱུད་ས། (ཉརྟ་འདི་བསྟན་འགྲུར་ན་བཞུགས་པའི་སྐུ་ཀུན་དུ་དགའ་བའི་
 རྫོས་གར་རྩོམ་པ་པོ་དེ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་འདིའི་རྟོགས་བརྗོད་ཚིགས་བཅད་མ་
 ལེགས་སུ་རྒྱན་དུ་བྲིས་པ། སློབ་དཔོན་སྤུན་ལྷན་ཞུགས་ཀྱི་དཔལ་ལོས་མཛད་ཟེར་བ་

ཞིག་ཀྱང་རྒྱ་གར་ན་སྐང་།)ཅེད་ཀྱན་གྱི་ལོ་ཉིད་གཉེས་པ་༡༡༥༩༧༧ ལོར་ནས་གསེར་
 ཡིག་པ་མང་ཉེན་ཅེ་བྱ་བ་རྟ་བ་སྤུལ་ཅུ་དང་བཅས་རྒྱ་གར་དུ་བཏང་། དེ་དུས་ཉུམ་
 རྒྱུད་ས་ཟིན་ཅིང་། རྒྱལ་ཁབ་ས་མི་བདེ་བའི་སྐབས་དང་འབྲེལ། ཉུམ་ལ་སྤུལ་མེད་པའི་
 རྒྱུན་གྱིས། རྫོན་པོ་ཨཱུ་ཅུ་(སྲིད་སྐབས་)བྱ་བ་ཞིག་ཁྲིམ་བུ་བྲལ་ཅིང་། ལང་བ་རྣམས་ལ་
 སྤོན་ཏུ་འཆོ་བར་བྱས། རྒྱའི་གསེར་ཡིག་པ་བཅོམ་སྟེ། དངོས་ཆས་རྣམས་འཕྲོག་ཅིང་
 འཁོར་པལ་ཆེར་བསང། མང་ཉེན་ཅེ་རང་ཉིད་ལྷོ་པོ་འགའ་དང་བཅས་མཚན་ལ་བྲོས་
 ཏེ། བོད་ཀྱི་ཆབ་འབངས་སུ་ཡོད་པའི་བལ་ཡུལ་དུ་སླེབས་ནས། རྫོང་བཅན་ལ་
 རྒྱབས་བཅའ་བས། བོད་ཀྱི་བཅན་པོས་བོད་དམག་གོ་རྒྱལ་ཚིག་སྟོང་ཉེས་བརྒྱ་དང་།
 བལ་དམག་རྟ་བ་བདུན་སྟོང་དང་བཅས་པ་རྒྱ་གར་དུ་བཏང་། གསེར་ཡིག་པ་དང་ལྟན་
 ཅིག་ཏུ་ཉི་ར་ཉི་ཉ་ལ་སླེབས། དེ་དུས་ཉིན་གསུམ་ཅུ་ལས་འཐབ་མ་དགོས་པར་
 རྒྱལ་ས་གཙོ་བོ་བཟུང་། རྒྱ་གར་པ་སྤུལ་སྟོང་ཅུ་སྟེ་བྲེགས་ཤིང་། རྫོང་གཅིག་ཅུ་
 ཉེ་འཁོར་ན་ཅུ་སྐྱང་ཡོད་པའི་ནང་དུ་བསྐྱུར། རྒྱལ་པོ་ཨཱུ་ཅུ་བྲོས་ཏེ་འོར་བ་སྐྱར་ཡང་
 དམག་གསར་བ་དག་ཁྲིད་ནས་འཛིང་དུ་བྱུང་ཡང་། མཐར་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་པས་
 སྟེ། གཉེན་ཚན་དང་བཅས་པ་གསོན་པོར་བཟུང་ནས་རྒྱའི་གོང་མའི་དུང་དུ་བཟངས།

གོང་མ་སྤོན་ཏུ་མཉེས་ནས། ཐང་ཐེ་ཚུང་གོང་ས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། བང་སེའི་
 མདུན་ན་བོད་ཀྱི་བཅན་པོའི་འབྲ་བརྟན་ཞིག་ཀྱང་བྱས་པ་འབྲ་ཆེད་དུ་བཞེངས། བོད་
 རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་བ་བསང་བ་དང་བཟུང་པའི་གངས་བསྐྱོམས་ཚིག་ཁྲི་སྤུལ་སྟོང་
 ཅུ་ལོངས་པ་བྱུང་། བ་ལྷུགས་སུམ་ཁྲིམ་མང་བ་ཅུ་མ་འབྲེད། ལྷུགས་རི་ཅན་གྱི་
 རྫོང་ཁྲིར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་ལོད་འབངས་སུ་བཟུག། དེ་ཐོས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཨཱུ་

ནའི་དག་ལྷ་ཀུ་མ་རྩུ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཀུ་ལྷ་ར་ཞེས་བྲ་བ་མགུ་ནས། ཉ་ལྷུགས་དང་དངོས་
ཆས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བོད་ལ་བརྒྱུད་སྟེ།

ཡོ་ལུ་ཉེ་ལོ་དང་པོ་༡༡༩༣ ལ། བོད་ནས་སྲིང་བཅན་ལ་མགུ་པའི་ཚོ་ལོ་དང་།
དེ་ནས་མཚོ་སྡོན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་གོ་ས་ལུལ། (ཡུལ་གཞན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱའི་ཚོ་
ལོ་ལུལ་ནས། དེམ་གྱིས་དབང་དུ་འཇུག་པ་འདི་གནའ་དུས་རྒྱའི་སྲིད་ཐབས་ཡིན་
པར་གྲགས།) དེ་དུས་སྲིང་བཅན་གྱིས། རྒྱ་དཔོན་ཚན་སུན་བརྒྱུད་ནས་བོད་དུ་ཡི་གེ་
བཏང་བར། གནམ་གྱི་སྲས་ཁྲིལ་གསར་དུ་བཞུགས་པ་ལགས། གལ་ཏེ་བོད་མའི་
ཆབ་འབངས་ངོ་ལོག་པ་བྱུང་ན། ཁོ་བོས་དམག་བྲངས་ཏེ་སྲོགས་ཉན་བྱས་པས་ཚོག་
འདིར་གསེར་གྱི་ཡོ་བྲང་རྣམ་གྲངས་བཅོ་ལྔ་བོད་མའི་མདུན་དུ་ལུལ། བྲ་བཤོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་བོད་མ་གསར་བས་བཅན་པོ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཚོ་ལོ་ལུལ་ཞིང་། རྒྱ་
ལྷུགས་གྱི་སྡོན་ཚེན་བཏགས། བོད་གྱི་ལྷུས་ངོར། དར་གྱི་འབྲུ་དང་། ཤེལ་དང་། ཆང་
དང་། རང་འཐག་བཟོ་མི་རྣམས་བོད་ལ་བཏང་། ཚི་ཀོ་ལུའི་ལོ་དང་པོ་༡༡༩༩ ལ། སྲིང་
བཅན་སྐྱེ་འདས། བོད་མའི་པོ་ཉ་བོད་དུ་སེམས་གསོ་ལ་བཏང་ཞིང་། གཤུང་ལ་མཚོད་
འབྲུལ་བྱས། སྲིང་བཅན་ལ་སྲས་མེད་པས། ཚོ་བོ་ཞིག་ཁྲིལ་འཕོད། དེ་ན་རྒྱུད་སྐབས་
རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བྲ་བ་རྣམས་མགུར་སྲིང་བཅན་གྱིས་བརྒྱུད་ས་སོ། ། (ཞེས་པའོ།)

[དཀྱུས།] དེ་ལ་ཚོ་བོ་འདི་སྲས་མང་སྲིང་མང་བཅན་སྲར་ནས་སྲིངས་པ་དེའི་
སྲས་ཡིན་ཅེས་རྒྱལ་རབས་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་སུ་བྱུང་། སྲིད་སྲིང་བཅན་ལ་སྐྱའི་
གཉེན་ཚེན་དུ་གྱུར་བ་ནི། སྐྱ་སྲིང་སྐར་མ་ཀར་བྲ་བ་དང་།

ཡང་ཤོག་ཤིལ་ཀ་པའི་དབུ་ཤོག་རལ་བ་དེའི་ཐད་ན། སྲིང་བཅན་གྱི་གཙུང་

བཅོན་སྲོང་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཉེས་མ་འཆམ་པའི་མཐའ། བཅོན་སྲོང་གཉེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
བཞུགས་སུ་བཅུག་ཅེས་གྲིས་འདུག་པས། གཙུང་བཅོན་སྲོང་གྲུ་བ་ཞིག་གྲང་འདུག་
པ། དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཚད་བཅད་པར་གྲུའོ།

དེ་ལྟར་གོང་ངོ་ཕྱོག་པའི་ལོ་དང་། སྲོང་བཅོན་འདས་པའི་ལོ་གཉེས་ནི་རིམ་པ་
བཞིན། ལྷགས་སྲང་དང་ལྷགས་ཁྱི་ཡིན་པར་ལོ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཁ་མ་སྐྱེན་ཞིང་།
གོང་ལོག་གི་རྒྱལ་རབས་འདི་གཉེས་ཀྱང་མ་སྐྱེན་པས། དོགས་དཔྱོད་ཅི་ཡང་མ་
དགོས།

ལོན་གྲང་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ནི་སྲང་ཡིན་པར་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་བཤད་ཀྱང་།
སྲང་དེའི་དབང་ཐང་དང་། དེ་ལོ་སློང་གང་གི་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་མི་མ་སྐྱེན།

ལྷ་བ་ཆེན་པོ་དང་འགོས་ནི་ས་སྲང་དུ་བཞེད། བྱ་ཉོན་སོགས་ཀྱིས་མེ་སྲང་དུ་
གསུངས། ལྷག་པར་འགོས་ཀྱིས་སྲང་དེ་དུག་ཅུ་སློང་ལྷ་པའི་ས་སྲང་དུ་བྱས་ནས།
སྲོང་བཅོན་དགའ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཉེས་བཞུགས་པར་གསུངས།

སྐྱིད་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཉིང་པའི་རིགས་ལ། སྲང་ལྷག་སོགས་ཀྱི་ལོ་ཚམ་ལས།
ལོ་ཁམས་བཤད་པ་ཡེ་མེད་པས། རབ་བྱུང་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་རྣམས་
གཏན་ལ་འབབས་ཆེ། ལོ་རྒྱུས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བསྐྱར་ནས་དཔྱད་དགོས་པས། ཡང་
དག་པར་ནི་འགོས་ལོ་ལྷ་བྱའི་མཁས་པ་མ་གཏོགས་སུས་ཀྱང་མི་རུས།

ལོན་གྲང་འགོས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་ཡང་རྣམ་བཤུན་ཏུ་ལོང་བས་སྲང་མཐུག་གི་
ཚུལ་དུ་བྱས་ན་མི་རུང་བ་ཡང་རེ་གཉེས་ཡོད་དམ་སྐྱེ། དེས་ན་འགོས་ཀྱི་བཞེད་པ་
གསལ་བར་བཤད་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གོ་བྱ་ཚུང་གིས་ས་སྐྱག་ལ་ཁྱི་བཟུང་དུས་

སྲིད་བཅན་དགུང་ལོ་ལྷ་བརྟུ་ལ་ལེབས། ཀོ་ལུ་ལྷང་ལོ་དགུ་བསྟན། དེ་ནས་ཐེ་ལྷང་ཁི་
ལ་ལའོད་དུས་སྲིད་བཅན་དགུ་ལ་ལེབས། ཐེ་ལྷང་གི་ལོ་དགུ་བ་ནས་རྒྱ་པོད་ཀྱི་
འབྲེལ་བྱུང་། དེ་ནས་ལྷགས་སྲང་ལ་ཀོང་ཇོ་བག་མར་བརྒྲངས། དེ་དུས་སྲིད་བཅན་
དོན་གཉིས་ལ་ལེབས། དེ་ནས་ད་དུང་ལོ་དྲུག་འགོར་བ་བདེན་ན། སྲིད་བཅན་དོན་
དགུ་ལ་ལེབས་ཆེ་ཀོང་ཇོ་དང་བའོས། བཅན་སོ་གྲོངས་ནས་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ལོ་སོ་
གཅིག་བཞུགས་པ་བསྐྱོམས་པས་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ལོ་ཞེ་གཉིས་བཞུགས་པ་སོགས་
ཡིན་ཏེ། དེ་བ་སློན་རང་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་པར་འཁོལ།

དེ་ལ་སྲིད་བཅན་འདས་པའི་ལོ་ནི་འགོས་རང་ཉིད་ཀྱང་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བརྟེན་
པར་གསལ་མོད། འབྲུངས་ལོ་དེ་རྒྱ་མཚན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ནམ་ཡང་གསལ་
བར་མ་གསུངས། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ན། སྲིད་བཅན་དགུང་ལོ་
བརྟུ་གསུམ་པར་ཁི་ལ་བཞུགས་ནས་རྒྱ་བཟའ་བསུ་བའི་གྲོས་མཚན་ཅེས་བཤད་པ་
འདི་བདེན་ན། འགོས་ཀྱི་བཞེད་པའི་ལྷགས་སྲང་དེའི་སྐབས། ཀོང་ཇོ་བགས་མོ་ལོ་
དྲུག་ལྷག་བཞེས་པ་ཞིག་བག་མར་འབྱོན་དགོས། དེས་ན་འགོས་ཀྱིས་གདོན་མི་ཟ་
བར་ལོ་དྲུག་ལྷག་ལྷོད་ལྷ་མའི་ས་སྲང་དང་། ལྷུ་མའི་ས་སྲང་ལོར་བར་ཟད་དེ། ཅ་བ་འདི་
ནས་ལོར་བའི་དབང་གིས། དར་མས་ཚོས་སྐབས་པའི་ལྷགས་བྱ་ནས་ལོ་དུ་སོང་
བཅིས་པ་ན་ཡང་། དེས་དྲུག་ལྷག་ལྷོད་གཅིག་ལྷག་། དེས་དྲུག་ལྷག་ལྷོད་གཅིག་ཆད་པ་
གཉིས་དེ་བ་སློན་གྱི་འགོ་མཁུག་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ། ཞིབ་ཏུ་ཅིས་དང་ཤེས།

སྲིད་སྲིད་བཅན་བརྒྱད་ལྷག་བཞུགས་ཐེང་མཁའ་རྣམས་ཀྱིས། ལྷན་པོ་
དགུང་ལོ་དོན་དགུའི་སྐབས་རྒྱ་བཟའ་བག་མར་བཞེས་སོ་བྱ་བ་འདི་འཇུག་བག་ལྷང་

ཟད་དང་བཅས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བརྗོད་ཏུ་མེད་ལ། ཁོང་རྣམས་བརྒྱུད་ཅུ་བཞུགས་
ཟེར་བ་དེ་ཡང་། འོན་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་ཚིག་
དེའི་འོན་ཡང་ཆེས་གཞན་ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྐབས་སུ་མ་བབས་པས་འདིར་མ་སྟོོས་
སོ། །

དེས་ན་ཀུན་མཁུན་བུའི་བཞེད་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ། སྲོང་བཙན་མེ་སྐང་ལ་
འཇུགས། ས་སྐང་དེ་ཁྲི་ལ་ཕེབས་པའི་ལོར་བྱས། ལྷག་མའི་ལོ་ཚིགས་རྣམས་རྒྱའི་ལོ་
རྒྱུས་སོར་བཞག་བྱས་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་དུག་ཅུ་སྐོར་གཅིག་གི་ནང་དུ་རྒྱུད་ཅིས་
སུ་བྱས་ན་རྒྱ་མཚན་འིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་མ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ཆེ།

སངས་རྒྱུས་བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཚིག་སྟོང་བརྒྱ་དང་རེ་གཅིག་པའི་མེ་
སྐང་ལ་སྲོང་བཙན་འཇུགས། རང་ལོ་བཅུ་གསུམ་བཞེས་ཆེ་ཁྲི་ཕེབས། བརྒྱུད་བཞེས་
ཆེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་ཐོག་མར་བྱུང་། ཉེར་ལྷ་བཞེས་ཆེ་ཀོང་རྫོང་བག་མར་བྱིན།

དེས་ན་དེ་བ་སྟོན་དུ་བོད་རྣམས་ལོ་ངོ་བརྒྱུད་ཙམ་དུ་རྒྱ་ལ་འཐབ་ལོ་བྱས་
གསུངས་པ་ཡང་། སྲོང་བཙན་གྱི་བཙོ་བརྒྱུད་ནས། ཉེར་ལྷའི་བར་གྱི་ལོ་འདི་རྣམས་
ཡིན་པར་སེམས། དེ་ནས་རང་ལོ་སོ་བཞི་བ་ལྷགས་ཁྲི་ལ་སྐོངས། དེའི་ལྷུང་དུ་ཀོང་རྫོང་
ལོ་སོ་གཅིག་བཞུགས་ནས། འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེའི་ཁྲི་ལོ་བཞི་བ་ལྷགས་འབྲུག་ལ་
འདས། དེས་ན་ལོག་ཏུ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་རབས་[༧]པ་ལས། མང་སྲོང་གི་ཁྲི་ལོ་ཉེར་
དུག་ཚར་ནས། རྒྱལ་ལོ་འདུས་སྲོང་གི་ཁྲི་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་བཅིས་པའི་ལྷག་གི་ལོ་
ལ། བཙན་མོ་སུན་ཅང་ཀོང་རྫོང་མདངས་བཏང་། ཞེས་བྲིས་པ་ཡང་ཀོང་རྫོང་སྲོང་ས་
ནས་ལོ་གསུམ་ན་མདང་མཚོད་བཏང་བར་འདུག །འདི་ལྟར་བྱས་ཆེ་བོན་གྱི་བྱམས་

མ་བྱ་པའི་ལོ་ཀླུ་སྲུ་ཡང་། སྲོང་བཅོན་བོན་ལ་སྤང་བས་དགྲུང་ལོ་ཡང་སོ་དྲུག་ལས་
མ་སྲབ་ཅེས་བྲིས་པ་དེ་ཡང་། སྲོང་ས་ནས་ལོ་གཉིས་ཙམ་གསང་ཀྱི་བྱས་ཚུལ་ཀླུ་
རབས་ཀ་པར་གསལ་བ་དེ་དང་འགྲིག་འདུག་པས། སྐྱེས་བྱ་མང་དུ་སྐྱོ་བ་ལ། །བདེན་
པའི་དོན་གཅིག་མེད་པ་མིན། །གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་ངོ་། །

ལར་བརྒྱད་ཅུར་བཞུགས་དང་། སོ་བཞི་ལས་ལྷག་མ་བཞུགས་པ་དང་། ཡབ་
ཡུམ་གསུམ་མཉམ་དུ་སྲོང་ས་པ་དང་ཡང་ཚད་པའི་བསྐྱུན་གྱིས་རིམ་ཙན་དུ་འདས་པ་
དང་། ཀོང་རྩོ་བྱུལ་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་འདི་ཀུན། སྐྱུལ་པའི་
ཀླུ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཅིག་ཉིད། ལྷོ་སྲོས་ཚིང་ཞིབ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སོ་སའི་དོན་མི་
འདྲ་བར་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། ཀླུ་པོ་ཡུབ་ཡུམ་སྐྱུལ་པའི་
སེམས་དཔེར་སྤྲོང་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་དག་ལ་ནི། སངས་རྒྱས་པར་ཟད། ས་ཐོབ་
འཕགས་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། དུས་གཅིག་ལ་མཛད་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་མ་ཟད།
མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་སྟོན་པ་ལ་ཡང་། འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འོངས་པའི་དོན་མེད་ལ།
དེ་མིན་སེམས་ཀྱི་གཉིང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་འདིག་ཉེན་གྱི་ཚད་ཐིག་
འདེབས་པའི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་འཕྱག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། གཅིག་འདོད་ན་གཞན་
འདོད་དགོས་པ་འོས་མེད་ལགས་པས། རང་རང་གིས་རི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་བྱ་བར་
ཟད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཞིབ་མཐོང་ལོ་ཆེགས་ནི་གོང་དུ་སྐྱོས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དགས་པའི་དུས་
བརྒྱུགས་ན། བོད་ཀྱི་ཀླུ་པོ་སྲོང་བཅོན་སྐམ་པོ་དང་། ཀྱི་གར་གྱི་ཀླུ་པོ་ཤི་ཉུར་
དང་། ལྷོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། རག་མའི་འཁོལ་དང་། དབྱུག་པ་

ཅན་དང། ཐང་གྲུང་གི་གོང་མ་ཐེ་ཚུང་དང། ཉ་ཟེག་གི་གོང་མ་ཡི་ཉི་ལོ་དྲ་ཚུམས་དུས་
 མཉམ་ཞིང། །ཁ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྤྱད་ཅི་འདྲི་སྟོན་གྲུང་འདི་དག་དང་དུས་
 མཚུངས་སོ། །(སྟོན་པ་འདི་ལ་ཁ་ཆེ་འདི་རང་སྤྱད་དུ་མོ་ཉ་མ་ཉ་ཞེས་འབོད་པ་རྒྱ་སྤྱད་དུ་
 ཟུར་ཆག་ནས་མ་རྩུ་མ་ཉི་ཞེས་གྲིས་པ་དེ་སྤྱད་ཅི་འདྲི་སྟོན་ཞེས་བསྟུར་བར་འདུག།)
 དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་ཁྲི་ལ་ལེབས་ཆོ། དབུས་གཙང་གཉིས་ཙམ་གྱི་བདག་པོ་
 ཡིན་པ་ལ། ལོ་ཉུང་དུ་དེ་ཙམ་ཞིག་གི་ཡུན་ལ། རང་ཞུང་། བལ་ཡུལ། རྒྱ་གར་གྲུང་
 ཉས་བཟུང་སྟེ། འདར་དུ་རྒྱའི་ཐོང་ཅོ་ལ་སྤྱག་གི་བར་དབང་དུ་བསྟུས་པ་ཙང་སྲིད་དམ་
 ལྷམ་དུ་ཡང་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། གནའ་དུས་ཀྱི་སྟེ་རིག་གི་དབང་བོར་གྲགས་པ།
 དམག་དཔོན་ཨེ་ལེག་ཟན་ཏར་གྱིས་གྲུང་། ཉ་ཟེག་ ཨར་རྟེ། རྒྱ་གར་སོགས་ཀྱི་ས་དེ་
 སྟེད་བཟུང་སྟེ། སྤར་རང་ཡུལ་དུ་འཁོར་ནས་ཤི་བ་ན། ད་དུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་
 ལས་མ་ལོན་ཟེར་ན། དག་པོ་རྟ་མཚོག་འོལ་པ་མི་གཟུགས་ཀྱི་གོ་ཁྲབ་ལྱོན་པའི་རྒྱལ་
 པོ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ལྟ་ཅི་སྟོན་པའི་སྲིད་པོ། །

དེས་ན་རྒྱལ་པོ་འདིའི་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དཔལ་ནི། བསམ་ན་དེས་པར་འོ་
 མཚར་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ཁྲི་སྟོང་ལྟ་བུ་མངའ་ཐང་འདི་དུས་ལས་རྒྱ་ཆེ་ཡང་
 གཏུང་རྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བའི་ཆབ་སྲིད་ཆེན་པོ་སྤར་ཡོད་ཀྱི་སྟེང་དུ།
 དཔུང་སྟོབས་ལྷག་པར་དར་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་ཐོག་མར་ཡུལ་སྟན་
 འགའ་ཞིག་གི་བདག་པོ་ཙམ་དུ་བཞུགས་པ་ལས། ཡུན་སྤང་དུ་དེ་ཙམ་ཞིག་གི་རིང་
 ལ། ལེ་བར་ཁྲི་སྤྱག་དུ་མས་འཁྲུད་བའི་སའི་ལྱོན་ལ་མངའ་མཛད་པའི་སྲིད་པོ། །

ཐེ་ཚུང་ནི་ཐང་གྲུང་གི་གོང་མའི་ཁྲི་དྲ་ཚུམས་ལྷགས་ཀྱི་གྲགས་སྟན་ཅན་

ཡིན་མོད་གྱི་དེ་ཡང་དོན་ལ་བོད་གྱི་དབྱང་གི་རྣམས་ཟེལ་མ་བཟོད་པའི་ཁར། སྤར་
སྤུལ་མོ་མི་སྟེར་པའི་ཁ་ཆད་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་ཞིག་འཐབ་པའི་ཁུལ་དུ་བྱས་
ཤིང་། བོད་དམག་ལ་ཉམ་ཉེས་པ་ཚུང་བུང་བའི་མཚུག་ཏུ། ཀོང་ཇོ་ཡང་དེ་མ་ཐག་
གནང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཟེར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་བདེན་པར་འཁུམས་
ཤིང་། ཟེ་ཚུང་ནས་བཟུང་རྒྱའི་མཁར་མིག་སྤུམ་བརྒྱ་ཙམ་བོད་གྱི་ལག་ཏུ་ཤོར་ཞེས་
ཟེར་དོ།

གཡོ་མེད་སྟོང་རྗེའི་དབང་ལྷག་སྤྱན་རས་གཟིགས། །
ཡུང་ཙམ་ཁྲོས་པའི་སྤྱན་གྱི་སྤར་མིག་གིས། །
གསེར་འབྲུག་སྟེར་ལྗེའི་ཁྲིལ་འབྲིངས་པ་ཡི། །
མཚུ་ལྡན་གནམ་གྱི་བྱ་ཡང་འདར་བར་བྱས། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་བོ་སྲོང་བཙུན་རྣམས་ཤིའི་རྣམས་སོ། །

༥ སྲོང་བཙུན་གྱི་རྗེས་སུ། བཙུན་བོ་མང་སྲོང་མང་བཙུན་བོད་གྱི་ཁྲིལ་
བཞུགས་པ་ཡིན་ཅིང་། མང་སྲོང་འདི་སྤར་བ་འདད་པ་ལྟར་སྲོང་བཙུན་གྱི་སྤྱིའི་ཆ་བོ་
ཡིན། འདི་ཁྲིལ་འཁོད་དུས་སྤྱན་ཤིན་ཏུ་སྤུལ་བས། དོན་ལ་སྟོན་ཆེན་བོ་མགའ་སྟོང་
བཙུན་གྱིས་སྟོང་གྱི་གཉེར་ཁ་ཐམས་ཅད་བཟུང་སྟེ་ཁྲིལ་ལོ་བཙུན་ལྗེའི་བར་ཆབ་སྟོང་
བསྐྱངས།

འདིའི་ཁྲིལ་ལོ་སྤར་པའི་ཤིང་སྟེགས་ལོ་ནས་བཟུང་འདུན་མ་བསྐྱས་བྱ་བའི་སྟོན་བྱང་
ཞིང་། དེ་ཡང་རྗེ་སྟོན་ཐམས་ཅད་འཇོམས་ཏེ་ལོ་འདི་བཞིན་གྱི་ཆབ་སྟོང་སྟོང་ལ་བཀའ་

མོལ་གནང་བའི་ཚོགས་འདུ་ཆེན་པོ་རེ་ཡོད་པར་སྤང་ལ། ཁྱིའི་ཉེར་གསུམ་པའི་དུས་
ནས་དབྱར་འདུན་དང་དགྲུན་འདུན་གྱི་ཚོགས་འདུ་གཉིས་དང་། ཡང་མདོ་སྤང་གི་
འདུན་མ་བྱ་བའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་མདོ་སྤང་རང་དུ་ཚོགས་རྒྱ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱང་
འོག་གི་སློམ་ལ་གསལ་ལོ། །

[༡]གོང་དུ་བྲངས་པའི་འཕྲོམ། (སངས་རྒྱས་འདས་རྗེས་ཀྱི་༡༡༤༤ལྷགས་
ལོ།)ཁྱིའི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཅན་པོ་སྤེས་ཁྱི་སྲོང་བཅན་གྱི་སྤྱར་ཕྱིང་བའི་རིང་ཁང་ན་
མཚུང་ཅིང་བཞུགས་ཏེ། བཅན་པོ་དཔོན་ཁྱི་མང་བཅན་མེར་གེ་ན་བཞུགས་པར་ལོ་
གཅིག (སངས་རྒྱས་འདས་རྗེས་ཀྱི་༡༡༤༥ལྷགས་ལོ།)ལག་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ།
བཅན་པོ་ཉེན་ཀར་ན་བཞུགས་ཤིང་། ཕྱིང་བར་བཅན་པོ་སྤེས་ཁྱི་སྲོང་བཅན་གྱི་མདང་
བཏང་བར་ལོ་གཅིག (སངས་རྒྱས་འདས་རྗེས་ཀྱི་༡༡༤༦ལྷགས་ལོ།) ཁྱི་བའི་ལོ་ལ་
བབས་ཏེ། བཅན་པོ་(མང་སྲོང་མང་བཅན་པོ་བྲང་།)ཉེན་ཀར་ན་བཞུགས་ཤིང་། ལྷོན་
ཆེན་(མགར་)སྲོང་བཅན་གྱིས། ལྷོ་བོ་དང་ཅང་རྒྱུང་(འབངས་སུ་)བཀུག་པར་ལོ་
གཅིག(འདས་རྗེས་ཀྱི་༡༡༤༧ལ་རྒྱུ་ལོ་སྤང་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ)བཅན་པོ་ཉེན་ཀར་ན་
བཞུགས་ཤིང་ལྷོན་ཆེན་སྲོང་བཅན་གྱིས། གཡུག་ཏུ་གནག་ཡིངས་(ཉེ་ཤར་ཆེན་པོ་
)བཏབ། ང་རྒྱལ་མང་པོ་རྗེས་ཞིང་གི་ཕྱིང་རིལ་(ཉེ་ཡུལ་མིའི་སོ་ནམ་གྱི་གཉེར་ཁ་)
བགྱིས། ར་སང་རྗེ་ལྷོན་རིས་སྟག་རྒྱ་དང་ཞིང་གི་ཚོང་ཆེན་སྤྱད། (འདི་ནི་སྟག་རྒྱ་བྱ་
བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་དང་པོ་དོག་ཉེས་ཚོང་འབྲེལ་བྱས་སམ་སྟུག།)

ཞང་ཞུང་ཡུལ་གྱི་མངན་(སྟེ་རྗོང་དཔོན་)དུ་སྤྱག་གྱིམ་བཅན་མང་རྒྱུང་
བཅུག(བ་སྟེ་བསྟོས། མང་རྒྱུང་འདི་སྤར་སྲོང་བཅན་གྱི་སྐབས་བང་ཆེན་དུ་བྱས་ཏེ་

འདུ་ལུང་ལུལ་དུ་བཏང་བ་དེ་ཡིན་ནམ་སྟེ། མདོ་སྨད་དུ། ཀ་མ་ཁྱི་བཟང་གྲེ་མདའ།
 མོང་སྲིས་བཀུམ་སྟེ་ཤ་གཉེར་ད་བ་(སྟེ་དབྱ་ཤ་སྟེ་མོང་)པར་ལོ་གཅིག(འདས་ཟེས་གྱི་
 ༡༡༥༤འི་མོ)སྟེ་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཅོན་པོ་མེར་ཀེ་ན་བཟུགས་འིང་། རྫོན་
 རྫོང་བཅོན་གྱིས་(ལུལ་)མོང་སྟེ་སྟེ་འདོད་དུའ་(འདུན་མ་)བསྟུས་ཏེ། མོད་གཡུང་
 (སྟེ་པོ་རྫོད་དང་པལ་བའི་བྱང་བར་)དེ་བྱེ་ཞིང་། མཁོ་ཤམ་(སྟེ་བྱ་བས་ཤོམ་)ཆེན་པོ་
 བསྲི་བའི་ཅིས་མགོ་བསྲིས་པར་ལོ་གཅིག །(འདས་ཟེས་གྱི་༡༡༥༤འི་མོ)ལོས་བུའི་
 ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཅོན་པོ་མེར་ཁེ་ན་བཟུགས་འིང་། རྫོན་ཆེན་རྫོང་བཅོན་གྱིས་
 (ལུལ་)འགོར་ཉིང་བཀའ་ཁྲིམས་གྱི་ཡི་གེ་བྲིས་པར་ལོ་གཅིག །(འདས་ཟེས་
 གྱི་༡༢༠༠མེ་མོ)འབྲུག་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཅོན་པོ་མེར་ཀེ་ན་བཟུགས་འིང་། རྫོན་
 ཆེན་རྫོང་བཅོན་གྱིས་གཙང་གི་ལུལ་མར་དུ་ཤ་ལིངས་(ཉེ་ཤ་བྲལ་)ཆེན་པོ་བཏབ་པར་
 ལོ་གཅིག (འདས་ཟེས་གྱི་༡༢༠༡མེ་མོ)སྟེ་གི་ལོ་ལ། བཅོན་པོ་མེར་ཀེ་ན་བཟུགས་
 འིང་། རྫོན་ཆེན་རྫོང་བཅོན། དབྱར་སྟེང་དུང་གི་གཡོ་ཐལ་བ་གོང་ན་མཆིས་པར་ལོ་
 གཅིག (འདས་ཟེས་གྱི་༡༢༠༢མེ་མོ)ཉེ་ལོ་ལ་བཅོན་པོ་མེར་ཀེ་ན་བཟུགས་འིང་།
 རྫོན་ཆེན་རྫོང་བཅོན་དབྱར་སྟེང་དུང་གི་སྟེ་འིངས་ན་མཆིས་པར་ལོ་གཅིག །(ལོ་འདི་
 མགར་སྟེང་བཅོན་རྒྱ་ནག་ཏུ་སྟེ་བས་པའི་ལོ་ཡིན་པ་རྒྱལ་རབས་[ང]པར་གསལ་
 བས། སྟེང་དུང་བུ་བའི་ལུལ་དེ་ཡང་མདོ་སྨད་གྱི་ལུལ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་ལ། མཆོ་
 སྟེན་ལྷོ་རིས་སུ་རྫོན་པོ་གསེར་ཆེན་བུ་བའི་རི་ཡོད་པ་དེར་མགར་ལུན་འིང་བཟུགས་
 ཚུལ་ཨ་མདོ་རྣམས་ལ་ངག་སྟོས་ཀྱང་སྟེང་།

དེས་ན་ལོ་ཟེས་མར་རྒྱ་ནག་ནས་སྐར་འཁོར་ཉེ་འཇུག་ལུལ་དུ་བེབས་པ་ཡིན་

ནམ་ལྷམ་)(འདས་ཇེས་ཀྱི་༡༣༠༣་ས་མོ་ལུག་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཅན་པོ་སྐྱབས་ཀྱི་
ཤར་ན་བཞུགས་ཤིང། རྫོན་ཚེན་སྟོང་བཅན་འཇུག་ལུལ་ན་མཆིས་ཏེ། ང་རྒྱལ་མང་པོ་
ཇེས། མཆེན་གསལ་རྟུང་། རྒྱ་སེའུ་དེན་སང་དང། འོལ་ཐབས་(ཉེག་ལུལ་ཐབས་)
བཀྲིས་ཏེ། ང་རྒྱལ་ཡུང་གུམ་ཞིང་བརྒྱུད་ཁི་སྟོང་ལ་རྟུགས་པར་ལོ་གཅིག་ (ཨ་མདོ་རྫོ་
ཅིས་བྱ་བའི་ལུལ་དུ་སྟོང་རུའི་མཚོ་ནག་ཏུ་གྲགས་པ་ཡོད་པས་ལུལ་དེ་སྟོགས་སུ་
དམག་འཐབ་པར་མངོན། རྒྱ་དམག་ཁི་སྟོང་བརྒྱུད་ཀྱིས་བོད་དམག་ཆེག་སྟོང་མ་སྐབ་
པར་ཐབས་རྟུག་པ་བྱ་བའི་དོན་ལོ།)

(འདས་ཇེས་ཀྱི་༡༣༠༤་ལུགས་པོ་སྐྱེའུའི་ལོ་ལ། བཅན་པོ་མལ་དྲིའི་སྐྱེ་བྱེན་
བཞུགས་ཤིང། རྫོན་ཚེན་སྟོང་བཅན་འཇུག་ལུལ་ན་མཆིས་པར་ལོ་གཅིག་
(༡༣༠༥་ལུགས་མོ་)བྱ་གཤམ་གི་ལོ་ལ། བཅན་པོ་མེར་ཀོན་བཞུགས་ཤིང། རྫོན་ཚེན་
སྟོང་བཅན་འཇུག་ལུལ་ན་མཆིས་པར་ལོ་གཅིག་(༡༣༠༦་ལུ་པོ་)ཁྲིའི་ལོ་ལ། བཅན་པོ་
ཀོང་གཤམ་ཏུ་འགོར་ད་མངོན་ཅིང། རྫོན་ཚེན་སྟོང་བཅན་གྱིས། དུ་གུལ་དུ་ཞང་ཞུང་
གི་འཁོས་(ཉེ་གཉེར་ཁ)གྱིས་པར་ལོ་གཅིག་(ལོ་འདི་མགར་གྱིས་བྱ་གུ་ལ་དམག་
རྒྱབ་བའི་ལོ་ཡིན་པས་དུ་གུལ་བྱ་བ་ཡང་བྱ་གུ་ལ་ཟེར་རམ་སྟམ་) (༡༣༠༧་ལུ་མོ་)
ཕག་གི་ལོ་ལ། བཅན་པོ་སྐྱམ་སྟོང་ན་བཞུགས་ཤིང། རྫོན་ཚེན་སྟོང་བཅན་འཇུག་
ན་མཆིས་པར་ལོ་གཅིག་(༡༣༠༨་ཤིང་པོ་)བྱི་བའི་ལོ་ལ་བཅན་པོ་བྱང་རོལ་དུ་བཞེགས་
ཤིང། རྫོན་ཚེན་སྟོང་བཅན་འཇུག་ལུལ་ན་མཆིས་པར་ལོ་གཅིག་

(༡༣༠༩་ཤིང་མོ་)གྲུང་གི་ལོ་ལ། བཅན་པོ་རྗེའི་གི་ལུ་ནག་ན་བཞུགས་ཤིང།
རྫོན་ཚེན་སྟོང་བཅན་འཇུག་ལུལ་ན་མཆིས་པར་ལོ་གཅིག་ (༡༣༡༠་མེ་པོ་)སྐྱབ་གི་ལོ་ལ་

བབས་ཏེ། བཙུན་པོ་ཐོང་གི་ལྷ་ཀླུ་ལྷ་མ་ལ་བཞུགས་ཤིང་། རྫོན་ཚེན་སྟོང་བཙུན་ལ་
ཞུ་ལུལ་ལས་སྦྲུང་འཁོར་དེ་ཏེ་(ལུལ་)ཐོང་མདུག། ཐོང་སྤྲིག་ (འབྲས་ཀྱི་ལྷ་མ་ཚོ)ལྷ་
བར་ལོ་གཅིག་ (༡༢༡༡མེ་མོ)ལོས་སུའི་ལོ་ལ་བཙུན་པོ་འོར་མང་དུ་གཤེགས་ཏེ། རྫོན་
ཚེན་སྟོང་བཙུན་རིས་སུར་གུམ་པར་ལོ་གཅིག་ (ལོ་འདིར་མགར་གྲོངས་པ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ཡང་དེབ་ཐེང་དམར་པོ་དང་སྟོན་པོར་རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་དངས་པ་ལས། མགར་
གྲིས་གྲོགས་སུས་ནས་ལོ་བཙོ་ལྷ་རྒྱལ་སྤིད་བསྐྱུངས་ཞེས་བྱུང་ལ། འདིར་ཡང་གྱི་བ་
ནས་སྟག་གི་བར་གྱི་ལོ་བཙོ་ལྷ་ལ་མགར་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་བྲིས་ནས། ལོ་དེའི་རྗེས་མར་
མགར་གྲོངས་ཞེས་བྲིས་པ་རྣམས་གྲུང་འགྲིགས་པར་སྦྱང་།)

(༡༢༡༢ས་པོ)འབྲུག་གི་ལོ་ལ་བཙུན་པོ་སྐྱགས་ཀྱི་ཤར་ན་བཞུགས་ཤིང་། དེ་
མ་ཁོལ་དུ་དག་བཞི་(སྟེ་དམག་སྐར)བཙུགས་པར་ལོ་གཅིག་ (༡༢༡༣ས་པོ)སྐྱལ་གྱི་
ལོ་ལ་བཙུན་པོ་ཐོང་གི་ལྷ་ཀླུ་ལྷ་མ་ལ་བཞུགས་ཤིང་། འ་ཞུ་མང་པོ་སྐྱག་བཙུན་ཏེ་གཏེ་ལུ་
བསྐྱས་པར་(ཏེ་འབངས་སུ་སྟོད་པའི་གན་རྒྱ་སྐལ་བར)ལོ་གཅིག་(༡༢༡༤ལྷགས་པོ)
རྟའི་ལོ་ལ། བཙུན་པོ་འོར་དང་ན་བཞུགས་ཤིང་། དེ་མ་ཁོལ་དུ་རྒྱ་མང་པོ་བཞུངས་པར་
(སྟེ་བསད་པར)ལོ་གཅིག་(འདིའི་ལོ་དང་བྱ་བ་ལྷ་ས་ལ་ཐེང་བར་མངོན།

དེབ་སྟོན་དུ་མང་སྟོང་གི་ཁྲི་ལོ་ཉིར་གཅིག་པ་རྟའི་ལོ་ལ་བོད་དམག་གིས་ཐང་
གི་རྒྱལ་ཁམས་རྒྱབ། ལུ་གུར་གྱི་ལུལ་ལྷ་དྲུང་སྦངས་སུ་བའི་ལོ་འདི་ཡིན་པར་འདུག།
(༡༢༡༥ལྷགས་པོ)ལྷག་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཙུན་པོ་དབྱར་དུ་སྐྱམ་གྱི་ར་སྟོན་ན་
བཞུགས་ཏེ། དགུན་ཉི་མངས་ཚབ་དུ་གཤེགས་ཤིང་། བཙུན་པོ་སྐྱ་ལོ་སྟོང་(ལུལ་)སྐྱ་
ལུར། སྦངས་རྒྱ་རྒྱག་ལ་བག་མར་གཤེགས་པར་ལོ་གཅིག་ (འདི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱ་

མཆེད་ཅིག་ཡིན་པར་སྤང་།(༡༢༡༤ ལྷ་མོ་)སྤྲེའུའི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཅན་པོ་དབྱུང་ད་
ཤངས་ཀྱི་སྤུམ་ཚུ་པོ་ན་བཞུགས་ཤིང་། དགུན་ན་བ་སྤིང་དུ་གཤེགས་ཏེ། ཅན་འབྲུམ་
བུས་བསྐྱེདས་པར་(ཉེ་སྤྱངས་པར)ལོ་གཅིག (ལོས་ལོ་ལ་མགར་གྲོངས་ནས། སྤྲེལ་
ལོའི་བར་གྱི་ལོ་དུག་པོ་འདི་ལ། མགར་གྱི་ཚ་པོ་ཞང་སློན་བ་ལོ་དང་། འབངས་ཀྱི་
དབྱུང་གཙོད་མཁའ། དབའ་སྤུམ་སྤང་གིས་བྲུས། དེ་ནས་མགར་སྤུན་སློ་ཆེན་དུ་
བསྐྱོས་པ་ཤོག་རྗེལ་ག་པར་གསལ།)

(༡༢༡༥ ལྷ་མོ་)བྱ་གག་གི་ལོ་ལ་བཅན་པོ་དབྱུང་སྤོད། པོ་དམ་མདོ་ན་
བཞུགས་ཤིང་། དབྱུང་སྤང་སྤུམ་ཚུ་པོ་རྩོས་ཏེ། འདུན་མ་(སྤེད་བྱུང་གི་ཚོགས་འདུ)
འདོང་ཀའི་ནེ་ཚོ་ལུང་དུ་(མགར་གྱི་བྱ་ཆེ་བ)མགར་བཅན་སྤྲེལ་བྱ་དང་། (བྱ་འབྲིང་
པོ་)ཁྲི་འབྲིང་བཅན་གྲོད་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། འབྲོག་མཁོས་ཆེན་པོ་བགྱིས། དགུན་
(བཅན་པོ་)ལོ་བྲང་ཤངས་ཀྱི་རབ་ཀ་ཚལ་དུ་གཤེགས་ཤིང་། (དགུན་གྱི་)འདུན་མ་
དུངས་དུངས་ཀྱི་སྤྲུག་ཚལ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ། ལུན་མིག་རྐང་ཉོན་བགྱིས། བ་ལོས་
(འབངས་སུ)བཀུག་པར་ལོ་གཅིག

(༡༢༡༦ འཕྲིང་པོ་)ཁྲིའི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཅན་པོ་དབྱུང་བྲིང་ན་བཞུགས་ཤིང་།
སྤྲོག་ལ་(རོ)ལོག་པ་དང་། དགུན་ཚང་བང་སྤྱར་གཤེགས་ཏེ། འདུན་མ་ལྷག་གི་བུ་
ཚུང་དུ་འདུས་ཏེ། ཞུགས་ལོང་དམར་པོ་ཚེས་པར་ལོ་གཅིག (ཞུགས་ལོངས་དམར་པོ་
བྱ་བ་དམག་དུ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་ནམ་སྤུམ་) (༡༢༡༧ འཕྲིང་པོ་)ཤག་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ།
དབྱིད་ཞེ་ཤིང་དུ་གཤེགས་ཏེ། བཅན་པོ་ཁྲི་མ་ལོད་ཀྱིས། སྤྲོན་པོ་ཆེན་པོ་གསོལ།
(འདི་ལ་བྱི་ཁྲི་མ་ལོད་ཅེས་འབྲུང་བས། སྤོང་བཅན་གྱི་བཙུན་ལོ། ཁྲི་བཙུན་ཡིན་སྲིད་

དམ་དབྱེད་ལ། ཀླུ་ལོ་འདི་དབང་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ཆོད་འདུག།

འཕོན་ང་ཀླུ་ཁྱི་རྒྱུད་གིས། གསེར་ཟངས་ཆེན་པོ་གསོལ་བ་དང། དབྱུང་བལ་པོ་ན་བཞུགས་ཤིང། རྫོན་བཙན་སྣམ། ཤིམས་ཀྱི་གྲུ་རན་དུ་ཞང་ཞུང་གི་མཁོས་བཀྱིས་ཏེ། སྲུ་གྲུ་ཡུལ་དུ་ལྷང་ཡོར་མཆིས། དགུན་བཙན་པོ་ལོན་གྱི་སྣ་པོ་ནར་བཞུགས་པར་ལོ་གཅིག།

(༡༢༢༠མེ་པོ)གྱི་བའི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། དབྱུང་བཙན་པོ་སྣམ་གྱི་ཤར་ན་བཞུགས་ཤིང། དགུན་ཚང་བང་སྣ་ནས་ཁྱི་མང་སློན་(ཏེ་མང་སློང་མང་བཙན)དགུང་དུ་གཤེགས། བཙན་པོ་སྣམ་ཁྱི་འདུས་སློང་། སྣམ་གྱི་ལྷ་ཡུང་དུ་བལྟས་(བ་སྟེ་སྣུ་འཇུངས) རྫོན་བཙན་སྣམ་སྲུ་གྲུ་ཡུལ་དུ་(དམག)བངས་ཏེ། ལྷུ་མ་བྱ་ཁྱི་བཤོས་ཁྱོམ་འཚལ་བར་ལོ་གཅིག།

(༡༢༢༡མེ་པོ)གྲང་གི་ལོ་ལ། བཙན་པོ་ཡབ་ཀྱི་སྣུར་(ཏེ་སྣུ་གཤུང)བ་ལམ་ན་མཇུང་ཅིང་(སྟེ་སྣམ་ཤིང)བཞུགས་ཏེ། རྒྱུ་ཤིན་ཁུ་བུལ་བྱ་དང། ལྷོག་ལ་རིང་ཚུགས་སློང་གཉིས། རྫོན་བཙན་ཏེ། ཞང་ཞུང་རོ་ལོག་ཅིང། བཙན་པོ་ཁྱི་འདུས་སློང་ཉེ་ཀར་ན་བཞུགས་པར་ལོ་གཅིག། (༡༢༢༢མེ་པོ)སྣམ་གྱི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཙན་པོ་ཡབ་ཀྱི་རིང་(སྟེ་སྣུ་གཤུང)བ་ལམ་མཇུང་ཅིང་(སྟེ་སྣམ་ཤིང)བཞུགས་ཏེ་དགུན་སློང་འདུན་མ་སྟེག་རྒྱ་བྱེར་འདུས། དགུན་སྣང་མངན་དུ་འདུས་ཏེ། ར་སང་རྗེ་སྣངས་རྒྱུ་རྒྱག་དང། ཁྱི་ཁྱི་སྣུ་དགྲུ་རྒྱུད་ལ་བཤོན་བབས་ཏེ། བཙན་པོ་ཉེ་ཀར་ན་བཞུགས་ཤིང་ཡབ་(སློངས་བའི་གསང)བཏོལ་བར་ལོ་གཅིག།

(༡༢༢༣མེ་པོ)ལོས་ཀྱི་ལོ་ལ། བཙན་པོ་ཉེ་ཀར་ན་བཞུགས་ཤིང། (ལོ་བྱང)

ཕྱིར་བར་བཅན་པོ་ཡབ་ཀྱི་མདང(སྡེ་གདུང་མཚོད)བཏང་བར་ལོ་གཅིག

[དཀྱུས]འདིར་རྒྱལ་རབས་ཐན་ཚུན་ར་འཕྲོད་ལུགས་ངོ་མཚར་བ་འདི་ལྟར་
སྤང་སྟེ། དེ་ཡང་མང་སྲོང་འདི་དོན་ལ་མེ་བྱིའི་ལོ་ལ་སྐྱུ་འདས་བ་ཡིན་མོད། དེ་བ་སྡོན་
དུ་རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་དངས་བར་ས་མོ་ཡོས་ལ་འདས་ཞེས་བཤད།

རྒྱལ་རབས་[ཀ]པ་འདིར་སྐྱང་དང་སྟག་གི་ལོ་ལ་ཡབ་ཀྱི་སྐྱུ་གདུང་སྤྲས་ནས་
བཞག་ཅེས་བཤད། དེས་ན་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་བཅན་པོ་སྲོངས་བ་གསང་རྒྱ་བྱས་
ནས་བཞག་སྟེ། ས་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོར་གདུང་མཚོད་བཏང་ནས་བཅན་པོ་འདས་སོ་ཞེས་
ཀུན་ལ་གོ་བར་བྱས་པས། རྒྱ་ནག་ཏུ་ལོ་དེ་རང་ལ་བཅན་པོ་སྲོངས་བ་ལ་ཆ་བཞག་
ནས། རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་སྐྱུ་ཡང་། མང་སྲོང་ས་མོ་ཡོས་ལ་འདས་ཞེས་ཐོ་བཀོད་པར་
གསལ་ལོ། །

གསང་རྒྱ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། མང་སྲོང་སྲོངས་པའི་ལོ་ནར་
བཞུགས་པར་ལོ་གཅིག (1220མེ་པོ)བྱི་བའི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། དབྱུང་བཅན་པོ་
སྤྲགས་ཀྱི་ཤར་ན་བཞུགས་ཤིང་། དབྱུན་ཚང་བང་སྣ་ནས་ཁྲི་མང་སྡོན་(ཉེ་མང་སྲོང་
མང་བཅན)དབྱང་དུ་གཤེགས། བཅན་པོ་སྤྲས་ཁྲི་འདུས་སྲོང་། སྤྲགས་ཀྱི་ལྷ་ལུང་དུ་
བལྟམ་(བ་སྟེ་སྐྱུ་འཁྲུངས) སྡོན་བཅན་སྣ་སྐྱུ་ལུ་ལུ་དུ(དམག)དངས་ཏེ། ལྷམ་བུ་
ཁྲི་བཤོས་ཁྲོམ་འཚལ་བར་ལོ་གཅིག

(1222མེ་མོ)སྐྱང་གི་ལོ་ལ། བཅན་པོ་ཡབ་ཀྱི་སྐྱུར་(ཉེ་སྐྱུ་གདུང)བ་ལམ་ན་
མཁུང་ཅིང་སྟེ་སྤྲས་ཤིང་བཞུགས་ཏེ། རྒྱ་ཤིན་ལུ་བུ་བུ་དང་། ལྷོག་ལ་རིང་ཚུག་
སྡོར་གཉིས། ལྷོ་བ་རིངས་ཏེ། ཞང་ལུང་ངོ་ལོག་ཅིང་། བཅན་པོ་ཁྲི་འདུས་སྲོང་ཉེན་ཀར་

ན་བཞུགས་པར་ལོ་གཅིག (༡༢༢༢ས་ལོ)སྟག་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཙན་པོ་ཡབ་ཀྱི་
རིང་སྟེ་སྐྱ་གདུང་བ་ལམ་མཐུང་ཅིང་སྟེ་སྐྱས་ཤིང་བཞུགས་ཏེ་དགུན་སྟོད་འདུན་མ་
སྟེ་གུ་རྒྱ་ལྷོ་ལ་འདུས། དགུན་སྟེང་མངའ་དུ་འདུས་ཏེ། ར་སང་རྗེ་སྦྲངས་རྒྱུ་རྒྱག་དང་།
ལུ་མི་སྟེ་དགུ་རྒྱུང་ལ་བཞུན་པ་བབས་ཏེ། བཙན་པོ་ཉེན་ཀར་ན་བཞུགས་ཤིང་
ཡབ་མྱོངས་པའི་གསང་བའི་ལོ་གཅིག

(༡༢༢༣ས་ལོ)ལོས་ཀྱི་ལོ་ལ། བཙན་པོ་ཉེན་ཀར་ན་བཞུགས་ཤིང་། (ལོ་བྲང)
ལྷིང་བར་བཙན་པོ་ཡབ་ཀྱི་མདང་(སྟེ་གདུང་མཚོད)བཏང་བར་ལོ་གཅིག

[དགུས]འདིར་རྒྱལ་རབས་པན་ཚུན་ར་འཕྲོད་ལུགས་དོ་མཚར་བ་འདི་ལྟར་
སྤང་སྟེ། དེ་ཡང་མང་སྲོང་འདི་དོན་ལ་མེ་བྱིའི་ལོ་ལ་སྐྱེ་འདས་པ་ཡིན་མོད། དེ་བ་སྟོན་
དུ་རྒྱུའི་རྒྱལ་རབས་བྲངས་པར་ས་མོ་ལོས་ལ་འདས་ཞེས་བཤད།

རྒྱལ་རབས་[ཀ]པ་འདིར་སྤང་དང་སྟག་གི་ལོ་ལ་ཡབ་ཀྱི་སྐྱ་གདུང་སྐྱས་ནས་
བཞག་ཅེས་བཤད། དེས་ན་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་བཙན་པོ་མྱོངས་པ་གསང་རྒྱ་བྱས་
ནས་བཞག་སྟེ། ས་མོ་ལོས་ཀྱི་ལོར་གདུང་མཚོད་བཏང་ནས་བཙན་པོ་འདས་སོ་ཞེས་
ཀུན་ལ་གོ་བར་བྱས་པས། རྒྱ་ནག་ཏུ་ལོ་དེ་རང་ལ་བཙན་པོ་མྱོངས་པ་ལ་ཆ་བཞག་
ནས། རྒྱུའི་རྒྱལ་རབས་སུ་ཡང་། མང་སྲོང་ས་མོ་ལོས་ལ་འདས་ཞེས་ཐོ་བཞོད་པར་
གསལ་ལོ། །

གསང་རྒྱ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། མང་སྲོང་མྱོངས་པའི་ལོ་དེ་རང་
ལ། འདུས་སྲོང་སྐྱེ་འབྲུངས་པས། ལོ་གསུམ་ཅུ་མ་ལོན་པར་རྒྱལ་སར་འགོད་མི་
བྱས་སྟེ་མ་ལས་ཡིན་ངེས། ལོ་ཚིགས་གཞན་ནམས་ཀྱང་རྒྱལ་རབས་[ང]པ་དང་

བསྐྱུར་ནས་ཞིབ་ཏུ་དབྱུང་བར་འཚེལ།

དེ་ལྟར་རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་སུ་བོད་ཀྱི་བཅོན་པོ་རྣམས་ཁྲིལ་འཁོད་པ་དང་།
འདས་པའི་ལོ་བྲིས་པ་ལལ་ཆེར་ཞིག་རྒྱ་ནག་ཏུ་གནས་ཚུལ་དེ་འགྲོར་བ་ན། བྲིས་
པར་གསལ་བས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། བཅོན་པོ་མང་སྲོང་རང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་
ཁྲིལ་འཁོད་ཅེས་དེ་བ་སྡོན་ཏུ་བྲིས་པ་དེ་ཡང་རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་ལ་བརྟེན་བར་གསལ་
མོད།

གལ་ཏེ་མང་སྲོང་འདི་སྲོང་བཅོན་གྱི་སྲས་ཀྱི་སྲས་ཡིན་པ་བདེན་ན་ཁྲིལ་
བཞུགས་ཏུ་ས་དབྱུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་སྐྱེས་མེད་པས། འདི་ཡང་སྤར་བཤད་པ་
ལྟར་འདས་ཟེས་ཀྱི་༡༩༠༩པ་ས་པོ་རྟའི་ལོ་ལ་མགར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་སླེབས་ཆོ། བཅོན་པོ་
དབྱུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་ཚུལ་དང་། ཁྲིལ་བཞུགས་ཡོད་ཚུལ་སོགས་རྒྱ་ནག་པས་
གསར་དུ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན། ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་ཆེ་ཁྲིལ་བཞུགས་ཞེས་རྒྱའི་རྒྱལ་
རབས་སུ་བྲིས་པར་གདོན་མི་ཟ་ལ། འགོས་ཀྱིས་དེ་ཀུན་དབྱེ་བསལ་མ་མཛད་པར་
རང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཅ་གཉིས་པ་ས་མོ་ཡོས་ལ་གྲོང་ས་སོགས་གསུངས་པར་སྤང་།

དེས་ན་མང་སྲོང་རང་ལོ་བཞི་བའི་སྐབས་ཁྲིལ་འཁོད་ནས་དབྱུང་ལོ་ཉིར་
བདུན་པ་མེ་བྱིའི་ལོ་ལ་འདས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། གཟུར་གནས་དག་གིས་དབྱུང་
བར་འཚེལ།

ཤོག་བྲིལ། [ཁ]བར་མང་སྲོང་མང་བཅོན་གྱི་སློང་མ་བྱུང་བས། འདིར་[ང]པ་
ལས་ དངས་ན། [ང]སྲོང་བཅོན་གྱི་རྗེས་སུ། མཚན་མི་གསལ་བའི་བཅོན་པོ་ཞིག་
བོད་ཀྱི་ཁྲིལ་བཞུགས།

ཞན་ཅིང་གི་མོ་གསུམ་པ། (སངས་རྒྱལ་འདས་རྗེས་༡༣༠༣)ལ་མགར་སྤོང་
བཅོན་སྐྱར་ཡང་རྒྱ་ནག་ཏུ་སྐྱེ་བས། བོང་མ་ལ་གསེར་གཞོང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤུལ།
བཅོན་པོ་གསར་པའི་བཅུན་མོར། ཀོང་ཇོ་ཞིག་ཀྱང་གནང་བར་བྱས། དེ་ནས་པོ་ལྷ་
སོང་བ་ན། བྱ་བྱ་རྣམས་རྒྱ་ལ་ཤོར་བ་མགར་གྱིས་སོས་ཏེ། དམག་བཟང་པོ་རྣམས་
འཁྲིད་ནས་བྱ་བྱའི་སོག་ཏུ་སོང་། དེའི་ཆེ་བྱ་བྱའི་དཔོན་བྱ་བ་བོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བོས་
ཏེ། རང་ཡུལ་གྱི་ནང་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤོང། དེར་བོད་དང་བྱ་བྱ་གཉིས་ཀ་གཡུལ་
བརྒྱས། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ནས་བོང་དུ་ཡི་གེ་སྤུལ་ཏེ། ཕྱོགས་དན་བྱེད་པར་བྱས་
ཀྱང་། བོང་ནས་སུའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་གནང་། མཐར་བོད་དམག་གིས་བྱ་བྱ་པམ་སྟེ།
བྱ་བྱའི་རྒྱལ་པོ་སུ་ཡུན་ནོ་ཉེ་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་སྲི་སྲི་གཉིས་འཁོར་དང་བཅས་པ། རང་
ཡུལ་བོར་ཉེ་ལན་རྫོ་ཕྱོགས་སུ་བོས།

བོད་དམག་གིས་བྱ་བྱའི་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སྟེགས་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ། བོང་
ནས་དམག་དཔོན་འདྲེན་ཞེན་ཐེ་དང་། སུ་བྱ་ཅེང་ཡུན་གཉིས། ལན་རོ་དང་། ལྷན་
རོར་བཏང་། སུ་དོན་ཁན་ལ་དམག་དཔོན་ཆེན་པོའི་ལས་ཀ་བསྟུལ། དེའི་རྗེས་སུ་
བོད་ཀྱི་ལྷོན་ཆེན་འཛིན་འཛིན་བྱ་བ་བྱ་བྱའི་མགོ་ལ་ནག་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱེ་བས་
ཀྱང་། བོང་ནས་མངལ་འཕྲད་ཀྱང་མ་གནང་བར། ལྷོན་པོ་ལ་བཀའ་བཤོཅ་པས། ཁོང་
རང་སྐྱར་ལོག་དགོས་པ་བྱུང་། དེའི་ལོག་ཏུ་སྐྱར་ཡང་བོད་ཀྱི་པོ་ཉ་ཞིག་བཏང་སྟེ། བྱ་
བྱ་དང་བོད་གཉིས་འདུམ་བྱེད་དགོས་ན། རྒྱ་ནག་གི་ཞིང་ཆེན་ཆེ་བའི་བྱ་བ་དེ་བོད་ལ་
སྤྲོད་དགོས་ཚུལ་བོང་མ་ལ་བྱས་ཀྱང་། བོང་ནས་གསལ་དུ་ལ་བཞེད།

དེ་དུས་ཅོ་ན་བོད་ཀྱི་ལྷོན་ཆེན་མགར་སྤོང་བཅོན་དེ་སྤོངས། མགར་འདི་ཡི་གེ་

མི་ཤེས་ཀྱང། རང་བཞིན་གྱིས་སློན་ཞིང། རང་ཚུལ་བརྟན་ལ། དམག་ཐབས་མཁས།
བོད་དུ་ཁོང་ལ་མཐོང་ཆེ་ཞིང། ཁོང་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་སློབས་ལུགས་
ཆེར་སོང་བ་ཡིན། ཁོང་པ་རྒྱའི་ཕོ་བུ་དུ་ཡང་སླེབས་ཏེ། ཐེ་ཅུང་གི་སྐབས། བོད་ནས་
བུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐུ་སྲུང་དམག་དཔོན་བྱ་བའི་གོ་གནས་ཀྱང་སྦུལ། (ཚལ་བའི་དེབ་
དམར་དུ་བྱངས་པར། ཡུང་ཡི་འུ་ཡུའི་ཐ་མི་ཚུན་ཀུན་བྱ་བའི་གོ་གནས་མགར་ལ་
གནང་ཞེས་གྲིས།)བོད་མ་ཡང་ཁོས་སྦྱས་པའི་གཏམ་རྒྱུས་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་
པ་ཡིན།

གོང་མའི་ཚ་མོ་ཞིག་ཀྱང་ཚུང་མར་གནང་།མགར་ལ་བྱ་བཞི་སྟེ། མགར་
བཙན་སྐྱོམ་བྱ། (ལོན་ཅིན་ལིན།)མགར་ཁི་འབྲིང་བཙན་བྱོད། (ལོན་ཅན་སུ།)མོློ་
ཟེ་མདོ་ཡེ། མོློ་འབལ་ལོན་རྒྱུས་ལས། བཙན་སྐྱོམ་བྱས་པའི་གོ་ས་བཟུང་། བྱ་
གཞན་གསུམ་དམག་དཔོན་དུ་བྱས་ཏེ། ལོ་དེ་རང་ལ་རྒྱའི་ས་མཚམས་སུ་དམག་
བྱངས།

འཇང་གི་དེགས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་བཅུ་གཉིས་བཅོམ། གོང་མའི་མདུན་གྲོས་པ་
རྒྱལ་ཁབ་ནས། བྱ་བྱ་རྒྱལ་ལན་རྩེ་ལྗོངས་ཕྱོགས་སུ་འཛོག་ཅིས་བྱས། གོང་མ་རང་
ཉིད་ནས་ཐོག་མར་བོད་ལ་གཡུལ་འགྲེད་པར་དགོངས་ཏེ། མོློ་རྩོམ་ཅོད་དང། ཡན་མོ་
འབེན། དམག་དཔོན་ཅི་རྩེ་ཏེ་ལི་རྒྱུས་མདུན་དུ་བོས་ཏེ་བཀའ་གྲོས་མཚན་པར།
ཡན་མོ་འབེན་གྱིས་གོང་མ་ལ། ད་ལྟ་རང་ཡུལ་དུ་སྐྱ་གེ་ཆེ་བས། དམག་བྱེད་བ་མི་
འོང་བྱ་བ་ལུས། ཅི་རྩེ་ཏེ་ལི་ན་ལེ། བོད་རྒྱལ་ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཐག་རིང་བོ་ན་སྔོད་
ཅིང། རང་རེའི་དམག་གིས་དེར་སླེབས་ཆེ་ཁོང་རྒྱལ་མི་ལ་འཕྲོས་པར་འཕེས། རི་ལ་

རྗེས་དེད་པས་རྗེས་མི་ཟེམ། སྤར་དབྱིད་ཀ་ཤར་བ་དང་མཉམ་དུ། ཁོང་རྣམས་སྲིར་
འོངས་ཏེ་སྤར་ཡང་གྲུ་གྲུ་བཅོམ་པར་ངེས།

དེས་ན་དེ་ཞིག་གྲུ་གྲུ་རྣམས་ལ་གྲོགས་ཉལ་གྱི་རྒྱ་བཞག་ན་ལེགས། དེ་ནས་
བོད་རྣམས་ཀྱིས་རང་དེ་ལ་དམག་གྲེད་པའི་སྟོབས་ལྷགས་མི་འདུག་སྟེ་ནས།
དེགས་པ་སྦྱེས་ཤིང་སོས་དལ་དུ་སྟོད་པའི་སྐབས། མྱོ་བུར་དུ་དམག་བྲངས་ན་རྒྱལ་ཁ་
ལོན་པར་ངེས་ཟེམ། མྱོན་འོན་ཅོ་ན་དེ། ད་ལྟ་གྲུ་གྲུ་རྣམས་ཉམ་ཐག་པའི་སྐབས་སུ་
གྲོགས་མ་བྱས་ན། དུལ་དེ་རྩ་བ་ཉིད་འཛིག་པར་ངེས། དེ་བས་ད་ལྟ་རང་དམག་བྲངས་
དེ་གྲུ་གྲུ་བོད་ཀྱི་ལག་ཏུ་མ་ཤོང་ཅམ་བྱུང་ན། རྗེས་སོང་ཐབས་ཅི་ཡང་གྲེད་དུ་བཏུབ་
ཟེམ། དེ་ལྟར་གྲོས་ལ་མ་མ་མ་མུན་པས་དོན་ཐག་མ་ཚོད་པར་ལུས་ཤིང་། གྲུ་གྲུ་རྣམས་
དུལ་སྟོབས་ལེ་ཐབས་ཀྱང་མ་འགྲིག།

(འདས་རྗེས་ཀྱི་༡༣༠༧པའི་ལོ་ལ་)བོད་དམག་སླེབས་ཏེ། ལུབ་སྟོགས་ཀྱི་གྲུ་
གྲུ་ཚོ་ཆེན་བཅུ་ཆབ་ལོག་ཏུ་བསྐྱུས། ཞང་མེན་གྱི་ལོ་དང་པོ་(༡༣༡༧པའི་ལོ་)ལ་སྤར་
ཡང་བོད་དམག་སླེབས་ཏེ། རྒྱའི་ཞིང་ཆེན་བཙོ་བརྒྱད་ཅམ་བཙོམ། བོད་དང་ལི་ཡུལ་
པ་གཉིས་གྲོགས་སུ་བསྐྱེབས་ནས་གྲུ་ཅིའི་གྲོང་ཁྲིར་གྱི་ལྷགས་དེ་ཡང་བཞག་དེ་ནས་
རྒྱའི་ཞིང་ཆེན་བཞི་བོད་ཀྱི་ལག་ཏུ་ཤོང་། ཤོང་ནས་དམག་དཔོན། ཟེ་ཞིང་གོ་དང་གོ་ཞི་
སྐན་གཉིས་ལ་བཀའ་པ་པ་སྟེ། དམག་འབྲུམ་ཐུག་གཅིག་ཅམ་འཛིད་ནས། རྩ་ཚོན་
དུལ་དུ་སླེབས། དེར་བུའུ་ཉེའི་སྟོགས་སུ་འགྲོ་བྱའས་བྱས་པ་ན། དམག་དཔོན་ཟེ་
ཞིན་གོ་ན་དེ། དུལ་དེ་ཐག་རིང་བས། དམག་གི་ཁལ་རྟ་དང་བཅས་བཟོད་པར་དཀའ།
དེ་བས་ཁལ་རྟ་རྣམས་རྟ་སྟེ་ལོན་དུ་ཤིང་གི་ར་བས་བསྐྱོར་ཏེ་བཞག་ནས། དམག་རྒྱང་

བ་གང་མགྲོགས་སུ་སོང་སྟེ། བོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སློབ་བྱུང་དུ་འཛིན་ན་རྒྱལ་ཁ་ལོན་པར་
ངེས་ཟེར། འོན་ཀྱང་གོ་ཞི་སྟེན་ཡང་ཁོ་རང་དང་གོ་གནས་མཉམ་པའི་དམག་དཔོན་དུ་
སོང་གཤིས། ཁོས་ངག་ལ་མ་བརྩེས་པར། དམག་མི་ཁལ་རྟ་དང་བཅས་པ་བོད་ཀྱི་
དབྱང་དང་ཉེ་བར་འཁྲིད་དེ་འཐབ་པས། རྒྱ་དམག་རྣམས་ཤིན་ཏུ་འཚབས་ཆེ་བར་
པམ་སྟེ། ཁལ་རྟ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱུར་ནས་སྤར་བོས།

ཟེ་ཞིན་ཀེ་དམག་དང་བཅས་པ་དུ་ཚོན་བར་དུ་སྟེབས། འོན་ཀྱང་དེར་ཡང་བོད་
དམག་གིས་རྗེས་དེད་ནས་སྟེབས་ཏེ། རྒྱ་རྣམས་འཚབས་ཆེ་བར་པས། དམག་པལ་
ཆེར་བསད་ཅིང་མས། མཐར་བོད་ཀྱི་སྟོན་ཆེན་མགར་བཅོན་སྟུང་དང་། ཟེ་ཞིན་ཀེ་
གཉིས་ཀྱིས་བར་དུ་འདུམ་བྱས་ཏེ་དམག་དཔོན་སྤར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ལོག་ དེ་ལྟར་བོད་ཀྱི་
དམག་གིས་བྱ་བུ་པམ་སྟེ། བྱ་བུའི་ས་ཐམས་ཅད་ཆབ་འོག་ཏུ་བྱས། བོད་ནས་སྤར་
ཡང་དམག་དཔོན་ཚོ་ཅོ་དམག་གསར་པ་དང་བཅས། བོད་ལ་འཐབ་ཏུ་བཏང་ཡང་།
དམག་དཔོན་ལམ་དུ་ཤི་སྟེ་དམག་རྣམས་ཕྱིར་ལོག།

(འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་༡༢༡༢)ལོ་ལ་བོད་ཀྱི་སྟོན་པོ་འཛིན་འཛིན་རྒྱ་ནག་ཏུ་
བཏང་། སྟོན་པོ་དེ་གཞོན་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་གི་ཡིག་གྲར་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་པའི་མཁས་
པ་ཡིན། བོད་ནས་ཁོ་མདུན་དུ་བོས་ཏེ། བོད་ཡུལ་དང་བཅོན་པའི་སྐོར་རྣམས་འདྲི་
རྟོག་མཛད་པར། བོད་སྟོན་ན་ལེ། དེད་ཅག་གི་བཅོན་པོ་ཞི་སྟེན་པས་ཕྱགས་དང་མཁུན་
རྒྱ་རྗེ་སྐ་མ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཅམ་བཞུགས། རྒྱལ་སྟོན་ལ་དོ་དམ་ཆེ་ཞིང་། སྟོན་
རྣམས་ཀྱིས་དབྱུ་བསྐོར་དུ་མི་བཏུབ་པ་ཞིག་ཡིན། བོད་འབངས་རྣམས་གང་བའི་ཡུལ་
དུ་སྟོད་པས། སྟོན་ཐོག་ཉུང་ཞིང་ཞོར་ལྷགས་སྟོང་། བུའུ་ཉེ་ཅེའི་བྱང་དུ་དབྱར་ཁ་ཡང་

གངས་མི་བཞུ། མི་རྣམས་དབྱར་དུས་སུ་བལ་གྱི་ཕྱིང་པ་དང་། དགུན་ཉི་ཤོོག་པ་གྱོན་
ཉེ་ལྷང་ལྷག་ཏུ་བབས་ནས་སྐྱ་ནག་དང་སྤྱི་ལ་བོ་ཕུབ་སྟེ་སྟོང་།

གཞན་རྩ་རྩ་གར་བཟང་ལ་བལྟས་ནས། གནས་འཕོ་སྐྱེལ་གྱེད། ཚོང་བོང་ནི་
རྒྱའི་ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་དཀོན། འོན་ཀྱང་དབུལ་སྤྱུག་ཐམས་ཅད་སེམས་གཅིག་ཏུ་
མ་ཐུན་ཞིང་། གཅིག་གོགས་གཅིག་གིས་གྱེད་པས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ལུགས་
ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ཞེས་ཞུས། དེར་གོང་མས། འོན་ཀྱང་བོད་དང་གྲུ་གུའི་
རྒྱལ་རིགས་གཉིས་གཉེན་ཚན་དུ་གཏོགས་པས་མ་ཐུན་འགྲིག་བཟང་བོ་དགོས་རྒྱུ་ལ།
གྲུ་གུའི་དཔོན་བོ་ཟོ་རྟོ་ཀེ་རང་ཡུལ་ལ་ངོ་ལོག་སྟེ་བོད་དུ་བྲོས་པར། བོད་ཀྱི་བཅན་
བོས་ཁོ་ལ་གོ་གནས་སྤྲད།

དེ་ནས་བོད་དམག་དངས་ཉེ་གྲུ་གྲུ་བཅོམ། དེད་ཀྱིས་དམག་དཔོན་ཟེ་ཞིན་ཀེ་
འདུམ་གྱེད་དུ་བཏང་བར་བོད་དམག་གིས་ད་དུང་། ལུ་ཡོན་བཅོམ་ཞིང་། དེད་ཅག་གི་
ལན་ཇོ་ཡང་བཅོམ་བ་དེ་ཅི་ཡིན་གསུངས་པར། བོད་ཀྱི་སློན་པོ་ཡང་ལངས་ཉེ་གོང་མ་
ལ་ཕུག་ཕུལ་ནས། ཁོ་བོ་ནི་རྗེ་བཅན་བོས་གོང་མ་ལ་སྐྱེས་འབྲུལ་དུ་བཏང་བ་ལས།
གཞན་ལས་སུ་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་ལན་མ་ཞུས་པས་གོང་མ་ཡང་མཉེས།
(འདིར་ཟེ་ཞིན་ཀེ་དམག་གྱེད་དུ་བཏང་བ་ལ། འདུམ་གྱེད་དུ་བཏང་ཞེས་མཛེས་མོས་
ཀྱིས་གསུང་བྱོན་བར་སྤྲད།)

ཞང་ཡོན་གྱི་ལོ་གསུམ་ལ། ༡༣༡༤བའི་ལོ་ལ། བོད་ཀྱི་སློན་པོ་ཉེ་རེ་འཕན་བུ་
བྱ་བ་རྒྱ་ལ་སྐྱེབས་ཉེ། བོད་དང་འདུམ་གྱེད་པར་ཞུས་ཀྱང་གོང་ནས་མ་གསན། ལོ་
དེའི་རྗེས་མར། བོད་དམག་གིས། འགོ་ ཀོ་ཇོ། ཉེ་ཇོ། ཐེ་ཇོ། ཐེ་ཇོ་རྗེ་རྣམས་བཅོམ། དཔོན་

སོ་དང་འབངས་རྣམས་བསད་ཅིང་། འོར་ལུགས་རྣམས་འཕྲོག་སྟེ་འབྲེལ།

དེར་གོང་ནས་བཀའ་པབ་སྟེ། དམག་སྐར་གཉིས་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
ཡོད་པའི་དབྱང་ཞིག །དཔོན་གྲང་ལི་ཞེན་ལ་འབྲིད་དུ་བཅུག་ནས། ཉ་རྩེ་ཕྱོགས་སུ་
བཏང་། དབྱང་ཡན་ལག་གཉིས་ཡོད་པ་ཞིག་དམག་དཔོན་ལི་ལོན་གྱིས་འབྲིད་དེ་ལན་
རྩེ་ལ་འཕྲོ་རྒྱ་བྱས་ཀྱང་དམག་དཔོན་གཉིས་རྒྱལ་ས་ནས་མ་སོང་བར་བསྐད་ཡོད་
པའི་བར་ལ། སྐར་ཡང་བོད་དམག་སླེབས་ཏེ། ཐེ་རོ་བཙམ་ཞིང་། མོང་ཁྲེར་མི་གོང་
དང་། ཉིན་ལང་གཉིས་ཀ་བཟུང་། ལྷ་རྩེ་ཡང་བཙམ་སྟེ། དེར་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་
རྣམས་པམ་པར་བྱས།

དེའི་དོན་དུ་དམག་དཔོན་ལི་ཞིན་གེ་ལ་གོང་ནས་བཀའ་ཕེབས་ཏེ། ཉི་ཉེའི་
ལུལ་དུ་བཏང་ཡང་། ཁོས་བོད་དང་དམག་མ་འཐབ་པར་རང་དགར་བསྐད། དེ་དུས་
བོད་རྣམས་སུ་གྲུ་དང་བསྐྱེབས་ནས། ཀན་ཟིའི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མོང་ཁྲེར་ཨན་ཤི་
བཙམ། གོང་ནས་ལི་ཞིན་གེའི་ཚབ་ཏུ། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཡིག་མཐན། ལི་ཟེང་ཞོན་དམག་
དཔོན་དུ་བསྐོས་ཏེ་ཉི་ཉེ་ལ་བཏང་། དེ་ཡང་ཁོ་དམག་དཔོན་ཚེན་པོ་ཟ་ཞིན་གེ་དང་
སེམས་མི་མ་ཐུན་པས། དམག་དཔོན་གྱི་བཀའ་ལ་མ་བརྩིས་སྐབས། དཔོན་ཚེན་ཀྱང་
མ་དགའ་སྟེ། ཁོ་ལ་དམག་དཔོན་གྱི་ཤེས་རྒྱ་མེད་པར་རིག་ནས། བསམ་ངན་བྱས་ཏེ་
ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་དམག་དཔོན་དུ་བཙམ་ཐབས་ཀྱིས་བསྐོས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ལི་ཟེང་
ཞོན་གྱིས་གོང་དུ་དགོངས་པ་ལུས་ཀྱང་མ་གནང་། དེར་ཁོ་རང་དབང་མེད་པར་བོད་
ལ་དམག་འཐབ་ཏུ་འཕྲོ་དགོས་པ་བྱུང་། ལི་ཟེང་ཞོན་བོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དམག་ལ་ཆས་བ་
ན། གོང་མ་རང་གིས་ཀྱང་སྐྱེལ་སྐྱེད་མཛད། ད་དུང་གྲུ་ནན་དང་། ཁན་ནན་ལུལ་

གཉིས་ནས་ཀྱང་དམག་གཏོང་དགོས་པའི་བཀའ་པག་ དམག་དེ་རྣམས་ལོང་ཇི་ལ་
སླེབས་ནས་བོད་དང་འཐབ་པས་བོད་རྣམས་པམ། དེར་མི་ཟེང་ཞོན་གྱིས་དམག་ཆེག་
འབྲུམ་ལྷ་ཁྲི་འབྲིད་དེ། བོད་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་མགར་བཙན་སྣ་དང་ཐུག་ནས།
མཚོ་སྡོན་པོའི་འགྲམ་དུ་དམག་ཆེན་འཐབ་པས། མི་ཟེང་ཞོན་གྱི་གོགས་མི་ཞོན་མི་བྱ་
བ་དམོག་ནང་དུ་འགོ་ཐམ་ཆེན་གཡུལ་དུ་བསད། མི་ཟེང་ཞོན་གྱིས་དེ་ལ་རྒྱབ་
གཞོན་ཅི་ཡང་བྱེད་མ་རྒྱས་པར། དམག་རྣམས་གོ་རིམ་མེད་པར་འབྲིད་ནས་ཅེན་ཕུན་
ལང་དུ་བྲོས།

འོན་ཀྱང་ཡུལ་དེ་ས་འོང་དོག་པས། བོད་དམག་རྣམས་དེར་སྡོན་ལ་སླེབས་ཏེ་
དམག་སྐར་བཏབ་ནས་རྒྱ་དམག་གི་ལམ་བཀག་པར། དམག་དཔོན་ཉེ་ཅི་ཆུང་ཟེང་
བ་ཞིག་གིས། དམག་སློབས་རྩལ་ཅན་ལྷ་སློང་འབྲིད་ནས། མཚོན་མོ་ཞིག་ལ་བོད་ཀྱི་
སྐར་ཐོག་ཏུ་རྒྱགས་པས། བོད་རྣམས་འཛིགས་བྲགས་ཏེ། གཅིག་སླེང་དུ་གཅིག་
འབྲེལ་བཞིན་ཕྱིར་བྲོས་ནས་ལམ་བྲེས། དེར་མི་ཟེང་ཞོན་གྱིས་རྒྱ་དམག་ལྷག་མ་
འབྲིད་ནས་འཁོར་ལ་ལོག།

དེ་ལྟར་རྒྱའི་དབྱུང་ཤིན་ཏུ་འཚབས་ཆེ་བར་མམ་པ་ལ། བོང་མ་ཡང་ཐུགས་
འཇུགས་ཏེ། རྫོན་པོ་རྣམས་བསྐྱུས་ནས་བོད་དམག་འགོག་ཐབས་ཀྱི་གྲོས་མཛད།
དེར་བོང་མའི་ཞལ་ནས། ཁོ་བོ་ནི་ཁྲབ་གྱོན་མ་སློང་ཞིང་དམག་ལ་འགོ་མ་སློང་སྟེ།
འོན་ཀྱང་སྐར་རང་རེས་གོ་མི་རྣམས་པག། དེ་ནས་ལོ་ཤས་བར་ལ་དམག་འཐབ་བྱས།
སྐར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ནང་འཇུག་བྱུང། ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་དམག་སླེབས་པས་སེམས་ཁྲལ་ཤིན་
ཏུ་ཆེ། དེད་ཀྱི་དམག་དཔོན་མི་ཅི་གྲོངས་ནས་བཟུང། དམག་དཔོན་བཟང་པོ་གཅིག་

ཡུང་མ་བྱུང། ད་ལན་ཡུང་ཉེ་ཉེ་ཕྱོགས་སུ་སྡོད་པའི་དམག་རྣམས་ཀྱིས་དབྱ་ཁེགས་
བར་ལེས་ཡུང། དམག་དཔོན་རྣམས་འདྲ་ཉི་ལྟར་ལ་མ་བརྟེན་པས་པམ། ད་ཅི་བྱེད་
ཀྱི་ཕྱོས་སྟོན་ཅིག་གསུངས་པར། རྫོན་ཁ་ཅིག་གིས། བོད་དང་འདུམ་བྱེད་པ་འཐད་
ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ཞིག་བསྐྱུགས་ནས་དམག་རྗེས་སོར་བྱེད་པ་འགའ་སོགས་
ལྷོས།

ཅའོ་ལུན་གྱི་ལོ་དང་པོ་(འདས་རྗེས་ཀྱི་༡༣༣༣)ལ། བོད་ཀྱི་བཙུན་པོ་སྐུ་འདས་
ཤིང། སྐས་ཁྲི་འདུས་སྡོད་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ལོན་པ་ཞིག་ཁྲི་ལ་འཁོད་དོ། །

- མི་བཟད་དགུན་གྱི་རྒྱུད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ།
- མི་སྐྱུག་ཁ་བའི་ཡུལ་ནས་སྤྱིར་འཛོན་བའི།
- མི་སྐྱབ་སེང་གེ་དཀར་མོའི་དམག་དགུང་ལ།
- མི་ཡི་དབང་པོ་འཇིགས་པ་ཅིས་མི་བདེན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙུན་པོ་མང་སྡོད་མང་བཙུན་གྱི་སྐབས་སོ། །

- རང་སྤྲིའི་རིགས་ལ་ཞེན་པ་དཀར་པོའི་མདངས། །
- རང་བྱུང་སྤྱིང་གི་དུས་ན་གནས་པ་འདིས། །
- རང་ཡུལ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྗེ་འབངས་ལ། །
- རང་གི་རུས་པས་སྤི་ལུ་ལྷུང་བྱེད་སྐྱུག། །

མདོ་སྐད་པ་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའོ། །ཞེས་རྒྱལ་རབས་རྩོམ་
འཕྲོ་ཅན་ཉེ་རེ་ཞིག་རྗོགས་སོ། །

བར་བྱུང་སྒྲོན་ཆིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
 གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང། །
 ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
 ཇི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །

 དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་རྣམ་དཀར་ལྷུང་པོའི་མཐུས། །
 ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་སྤྲུག་བརྒྱ། །
 གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །
 རེས་ལེགས་ལོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། །

ཅེས་འཇམ་སྤྱིང་ཡངས་བའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྒྲོན་རྣམ་འདྲེན་
 །ལྷན་སེལ་ལྷེའི་རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲེལ་ལུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་
 མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བར་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་
 བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཚོག་བའི་དགེ་བསྐྱེད་སྒྲོན་ཆིག་ཏུ་ལྷན་ལི་
 དགེ་སྦྱོར་ཚོས་སྤྲོ་བ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ།
